Yeniden AKDENİZ

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ AKDENİZ AKADEMİSİ

TARİH
TASARIM
KÜLTÜR SANAT
EKOLOJİ

SÖYLEŞİLER

- Prof. Dr. İlhan TEKELİ
- Prof. Dr. Ayşe FİLİBELİ
- Prof. Dr. Tevfik BALCIOĞLU
- Doç. Dr. Alp Yücel KAYA
- Doç. Dr. Serhan ADA

HABERLER

- Prof. Dr. İlber ORTAYLI
- Ece TEMELKURAN
- **Akdeniz:** Kültür ve Gelecek / Thierry FABRE
- İzmir Zeytin Sempozyumu
- Tasarım Yaz Okulu

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İzmir
AKDENİZ
Akademisi
İZMİR MEDITERRANEAN ACADEMY

YÜREĞİ AKDENİZ İÇİN ATAN SEVGİLİ DOSTLAR*

İzmir, tarihi boyunca farklılıkların birlik içinde yaşadığı bir hoşgörü kenti olmuştur.

Çok kültürlü yaşamı, farklı kimliklerin bir arada barış içinde temsili ve dinler arası hoşgörüsüyle, bulunduğu coğrafyanın en özel kentlerinden birisidir İzmir.

Ve deniz, bizim için bir yaşam biçimidir.

"... herkes ölünce toprak olurmuş / hayır hayır / bizim su olacağımız besbelli" demiş şair..."**

İşte biz, o derece aşığız denizimize.

Akdeniz, bizim için mavinin her türlü tonu demek; beyaz demek, aydınlık demek. Sıcak bir gülüş, keyifli bir sohbet, kaynaşmak ve paylaşmak demek. Coşku demek, yaşam demek... Lezzet, sağlık ve bereket demek... Ama en önemlisi tarih, kültür, barış demek... Evet, Akdenizliyiz biz!

Yaşamayı ve insanları seviyoruz. Özgürlüğümüzü her türlü değerin üzerinde tutuyoruz. Sadece yaşadığımız coğrafyada değil, dünyanın her yerinde barış istiyoruz.

İnsanlık tarihi kadar eski olan savaşlar maalesef bitmek bilmiyor. Kan ve gözyaşlarıyla birlikte, binlerce yıllık kültürler yok edilmeye çalışılıyor. Bütün kültürlerin eş saygınlıkta değerlendirilmesi gereği unutuluyor.

Bugün burada, dünyanın en eski uygarlıklarını kurmuş Akdeniz'in temsilcileri olarak diyoruz ki; kan ve gözyaşı dinsin, insanlar doğup büyüdüğü topraklardan göçe zorlanmasın; dini, kimliği ve düşüncesi nedeniyle baskı görmesin Akdeniz, 'barış denizi' olsun!

Hep birlikte mücadele ederek ırksal, dinsel ve kültürel önyargıların önüne geçelim! Duyarsızlık kültürüne karşı, uyum kültürünü güçlendirelim!

İşte size İzmir örneği: Nüfusu dört milyonu aşan bir metropol olan kentimiz; yüzlerce yıldır farklı kimliklerin bir arada ve barış içinde temsil edildiği çok önemli bir örnektir.

Rum, Ermeni, Yahudi, Hristiyan ve Müslüman Türk fark etmez; hangi dinden, hangi inançtan olursa olsun; bu gelenek ve birikimle, tüm insanların ve inançların bir arada, barış içinde yaşadığı İzmir için çalışıyoruz.

Bugün dünya metropollerini saran şiddet, hoşgörüsüzlük ve çatışma kültürünün yerine, 'barış ve uzlaşı kültürü'nü yerleştirmemiz örnek bir model olabilir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Yurtta Barış, Dünyada Barış" sözü bu çerçevede çok iyi özümsenmelidir.

Tarihi boyunca Ege, Akdeniz ve Anadolu uygarlıklarının kültürel başkentlerinden biri olan İzmir'i; öncelikle 'Akdenizlilik kimliğiyle' öne çıkarma hedefi doğrultusunda çalışan bir yerel yönetici olarak, bu toplantıyı fazlasıyla önemsediğimi özellikle bilmenizi isterim.

'Akdenizlilik kimliğimiz' konusunda, tüm İzmirli hemşerilerimle hemfikir olduğumuza inanıyorum. İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak, bir süredir 'Akdeniz ana teması' çerçevesinde çalışmalar yapıyoruz.

İzmir'in, Akdeniz çevresindeki kentlerle oluşturacağı bir tasarımcılar ağının, tasarım kapasitemizde önemli bir sıçrama yaratacağını düşünüyoruz.

Kentimizin, Akdeniz'de bilinirliğini, tanınırlığını arttırmak istiyoruz.

Akdeniz Akademisi'nin çalışmaları çerçevesinde, organik tarım ve ekolojik yerleşme konusunu da ele alıyoruz.

Ev sahipliğini yaptığımız sempozyumun, Akdeniz ülkeleri ve kentleri arasındaki tarihsel, kültürel, siyasi bağlarını güçlendirmenin yanı sıra, halklarımız arasındaki kaynaşmayı ve dostluğu pekiştirmesini diliyorum.

Kentlerimizi barışın, sevginin, dostluğun, kardeşliğin birer kalesi yapabilmek; kentlerimizde nefretin karanlığını değil, bilginin ve hoşgörünün ışığını yerleştirebilmek umuduyla, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Aziz Kocaoğlu
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

*İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz KOCAOĞLU'nun, 27 Kasım 2014 tarihinde Kültürpark İzmir Sanat Merkezi'nde, "Uluslararası Akdeniz Tarihi, Kültürü ve Siyaseti -Çoğulluğu ve Farklılığı İçeren Bir Birlik Özlemi- Sempozyumu"nda yaptığı açılış konuşmasının metnidir.

**Fazıl Hüsnü Dağlarca

İZMİR AKDENİZ AKADEMİSİ

İzmir Akdeniz Akademisi; hem bir düşünce kuruluşu hem de bir demokratik platform olarak çalışmak üzere tasarlanmış özgün bir yapıdır. Akademinin ortaya çıkışı 24 Ekim 2009 tarihinde düzenlenen, İzmir Kültür Çalıştayı'na dayanmaktadır.

Günümüz dünyasında büyük kentlerin yönetimleri sadece kentte yaşayanlar için hizmet üretmiyor, aynı zamanda kentlerin ekonomik ve kültürel gelişimleri için de öncülük ediyor.

İzmir'in kent ekonomisinde ve yaşam kalitesinde bir sıçrama yapması gerektiği ve bu atılım gücünün İzmir'in kendi dinamiklerinde bulunduğu bir gerçek. Bu doğrultuda titiz bir çalışmayla, İzmir Kültür Çalıştayı planlandı.

İzmir Kültür Çalıştayı

İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir'in demokrasi kültürüne uygun bir yöntem olarak 24 Ekim 2009 tarihinde, İzmir Kültür Çalıştayı'nı topladı. Akademisyen, sanatçı, gazeteci, mimar, tarihçi gibi kendi alanlarında uzman yüze yakın katılımcıyla gerçekleştirilen tartışmalar sonucunda, İzmir için üç ayaklı bir vizyon belirlendi.

Vizyonun birinci ekseni, İzmir'in dünya ekonomik işbölümünde daha ileri bir noktaya gelebilmesi için tasarım ve inovasyon kenti niteliği kazanması; ikincisi, bu hedefin öncelikle Akdeniz kentleriyle kurulan ilişkiler ağında gerçekleştirilmesi; üçüncüsüyse, bu vizyonun demokratik ve katılımcı bir yöntemle uygulanması şeklinde tarif edildi.

Kültür Çalıştayı'nın belirlediği İzmir vizyonunun düşünsel ve örgütsel yükünü üstlenecek kurum olarak da İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin, 'İzmir Akdeniz Akademisi' adıyla bir yapı oluşturması gündeme geldi.

AKADEMİ AÇILIYOR

Yoğun çalışma ve tartışmaların ardından biçimlenen 'İzmir Akdeniz Akademisi', İzmir Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde 24 Eylül 2013 tarihinde düzenlenen törenle resmi açılışı gerçekleştirdi.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde düzenlenen açılış etkinliğine siyasetçiler, belediye başkanları, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, sanatçılar ve akademisyenlerden oluşan çok sayıda davetli katıldı. Açılış kapsamında düzenlenen konferansta Prof. Dr. İlhan Tekeli ve Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı, Lucien Arkas birer konuşma yaptılar.

Akademi'nin İki Temel İşlevi;

1- Bir düşünce kuruluşu olarak İzmir için belirlenen vizyonu hayata geçirecek stratejileri ve kentin ufkunu genişletecek çalışmaları paydaşlarıyla beraber üretmek.

2- Düşüncelerin ve projelerin hayata geçirilmesi için yine paydaşlarıyla etkileşim içinde platformlar oluşturmak, düşünce kuruluşu işlevini demokratik yöntemlerle gerçekleştirmek.

Akademinin Etkinlik Alanları;

İzmir Akdeniz Akademisi'nin etkinlik alanı, İzmir vizyonuna referansla tanımlandığından oldukça geniş bir alana sahiptir. Ancak dört temel öncelikli çalışma alanı belirlenerek bir çalışma stratejisi oluşturulmuştur.

Tarih

İzmir tarihini, bir Akdeniz kenti olarak yeniden ele almayı hedefleyen tarih çalışmaları.

Tasarım

Vizyonun ana bileşenlerinden olan, 'Tasarım Kenti İzmir' kavramını geliştirebilmek için tasarım ve inovasyon çalışmaları.

Ekoloji

Akdeniz kentleriyle sürdürülebilirlik konusunda işbirliğini de içeren ekoloji çalışmaları.

Kültür-Sanat

İzmir'in, Akdeniz kültür ağında öncü rol oynamasına yönelik kültür-sanat çalışmaları, öncelik verilen etkinlik alanları.

Akademinin Kurumsal Yapısı

İzmir Akdeniz Akademisi, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Akademi'nin çalışma alanında bulunan ilgili kişiler ve kurumlarla oluşturduğu katılımcı, dinamik, genç ve üretken bir yapıdır.

Yaptığı bütün çalışmalarda kentin sivil enerji ve birikimini harekete geçirmeyi amaçlamaktadır. Örgütlenmesi de, bu hedefe uygun tasarlanmıştır.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin dinamik ve yenilikçi yapısını birikim ve deneyimleriyle yönlendiren kendi alanlarında yaptıkları çalışmalarla Türkiye ve dünyanın tanıdığı iki saygın isim var. Akademi'nin kurucu onursal başkanları; Prof. Dr. Halil İnalcık ve Prof. Dr. İlhan Tekeli.

İzmir Akdeniz Akademisi Danışma Kurulu, İzmir'in kanaat önderlerinden oluşmaktadır.

Bilim insanlarından oluşan Bilim Kurulu, Akademi'nin temel stratejisini belirlemektedir.

Akademisyenler ve belediye yöneticilerinden oluşan altı kişilik yönetim kurulunun başkanı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'dur.

Tarih, Kültür-Sanat, Tasarım ve Ekoloji alanlarında stratejileri saptamak ve hayata geçirmek, konularının uzmanı akademisyenlerin koordinatörlüğünü yürüttükleri, koordinasyon birimlerinin görevidir.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin temel uygulamaya dönük yüzü olan koordinasyon birimleri; akademisyen, öğrenci ve profesyonellerden oluşan geniş katılımlı Danışma Kurulları'yla birlikte, İzmir'in geleceğine yönelik projeler üreterek hayata geçmesi için çalışmaya devam etmektedir.

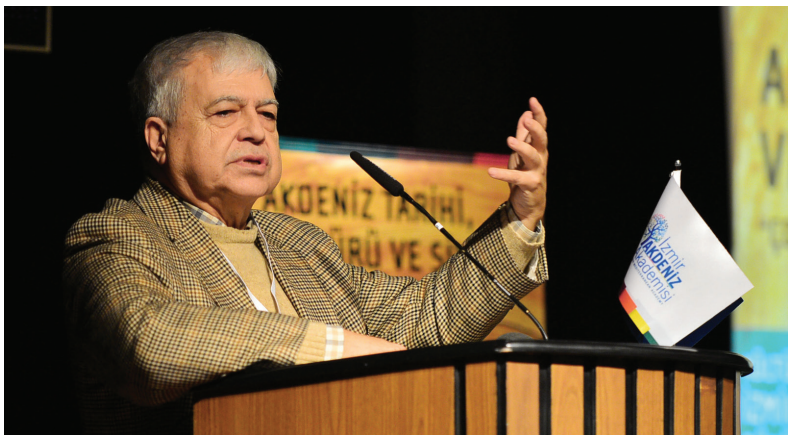

İzmir Akdeniz Akademisi'nin kurucu onursal başkanı Prof. Dr. İlhan Tekeli'yle, Yeniden Akdeniz bülteni için, gerek İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmalarını gerekse, Akademi'nin çalışma birimleri hakkında kendisiyle, sizler için özel bir söyleşi gerçekleştirdik.

İLHAN TEKELİ: "AKDENİZ'İ KAVRAYIŞIMIZ HEM BİZİ DÜNYADA BİR YERE OTURTUYOR HEM DE DÜNYANIN ÇOK ÖNEMLİ BİR UYGARLIK MACERASININ TEMEL AKTÖRÜ HALİNE GETİRİYOR."

Akdeniz Akademisi'nin, şu aşamada geldiği noktayı kısaca siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Akdeniz Akademisi kurulalı epey bir zaman oldu. Şöyle düşünmekte yarar var; bu yeni bir deney. 'think-tank kurumları' denilen yapılar daha çok araştırma yapan kurumlardır. Hâlbuki burada, Akdeminin tanımında olan bir farklılık var; deniliyor ki, Akademi, bir 'think-tank kurumu' aynı zamanda demokratik bir platformdur. Şimdi bu ikili, özel olarak düşünülmüş olgudur. Yani bir yerel yönetim bilimsel bilgisini, demokratik süreçler içinde üreterek toplumla ilişkisini sürdüren bir kurum. Tabii bu yeni bir olay ve bu kurumun nasıl gelişeceği, nasıl gelişmesi gerektiği İzmir Büyükşehir Belediyesi bakımından 'yeni bir durum'dur. Bu kentte yaşayan bireyler tarafından da ve bu kenti yönetenler bakımından 'yeni durum'dur. Bu, süreç içerisinde belirli bir yol aldı. Bunun üstüne, başarılı oldu ya da olmadı gibi bir yargıda bulunmak yerine şu tür bir yargıda bulunmakta yarar var: Biz bu ilk örnekte, bu kadar yol alabildik. Bu içi boş bir başarı övünmesi değil ama Türkiye'nin içine girdiği yeni bir fırsatta ne kadar yol aldığı saptamasını yapmak gibi bir şeydir. Akademi'nin ilk yıllarında daha çok bu işin içindeydim ne olup bittiğini daha yakından izliyordum ama bu çok iyi bir şey değildi. Çünkü yapının kendi kendine işlemesi lazım... Şimdi kendi kendine çeşitli etkinlikler ve faaliyetler yapıyor. Ben o yapılan etkinlikler ve faaliyetleri olgunlaştıktan sonra haberdar oluyorum. Bu durumu olumlu olarak görüyorum.

Akademi'nin önümüzdeki dönemde odaklanması gereken ana noktalar size göre nelerdir?

Bana göre odaklanması gereken nokta şu; toplumda ne isteniyor? Onu çok iyi bilmiyorum. Ben, kendi kabuğunda bir akademisyen olarak bakıyorum. Benim açımdan, İzmir Akdeniz Akademisi şunu başardı; İzmir'deki akademik çevreler, buranın faaliyetlerine ilgi duyuyor. Ama bu ikinci odak olan yani bir demokratik platform olma ve bu kanalla siyasete yalnız ürettiği bilgisi üzerinden değil, demokratik platform olma üstünden de etkili olma yollarını henüz yeterince kullanmadığını düşünüyorum.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin kuruluş aşamasında yola çıkarken, önünüzde örnek bir model var mıydı?

Hayır, yoktu. Yapı, kendi içinde gelişti. 2009 yılında gerçekleştirilen, 'Kültür ve Sanat Forumu' dedi ki, "İzmir'de herkesin benimseyebileceği bir vizyon olsun. O vizyonun, üç öğesi olsun: Birincisi, tasarım ve inovasyon kenti olsun. İkincisi, bir Akdeniz odağı olarak iddia taşısın. Üçüncüsüyse, demokratik olsun. Yani bir yönetişim, bir katılımcılık kaygısı bulunsun. İzmir Büyükşehir Belediyesi, büyük ve muhalif bir belediyedir. Merkezin de çok desteğini alamayan bir belediye, böylesine bir iddialı platformu ve iddialı vizyonu hayata geçirmek için ne yapacak? İşte o sorunun yanıtını aradığımız zaman ortaya Akademi çıktı. Yani bu vizyonun bir belediye içinde kentliyle bütünleşerek -ki vizyonun parçası katılımcılık, vesaire nasıl olur denildiği zaman- bunun bir kurumsallaşma aşaması olsun. Kurumsallaşma olsun ama ismi ne olacak? Akademi'nin bu bakımdan olanakları olduğunu gördük, vizyonun içinde Akdeniz olduğu için adı, İzmir Akdeniz Akademisi oldu. Çünkü bu vizyon uluslararası bir açılımı içeriyor. Şimdi uluslararası açılımlı bir akademi varsa, akademi bir kişilik olarak o açılımı yapabilir. Ve bu süreklidir. O zaman belediye başkanının varlığına, yokluğuna bağlı olmayan bir kurum olmaya başlar. Onun için bir anlamda vizyonu ciddiye alıp, vizyonu yaşama geçirmek istediğimizde bu doğdu. Ama bunun doğmuş olması hemen belediyenin içinde kendine uygun bir yer bulacağı anlamına gelmiyor. Çünkü Türkiye'deki belediyecilik anlayışının böyle bir vizyonu yok. Ve bunun kurgusu yani belediye denilen örgütün kurgusu içinde böyle bir kuruma nasıl yer verilecek? Ve merkezdeki, belediyeye çok da sempatiyle bakmayan gruplar böyle bir kuruma nasıl bakacak? Çok bilinmezi var, ama temelde vizyonu ciddiye almaktan geliyor. Tabii bu vizyonu ciddiye almak akademisyenler tarafından daha kolayca kavranabilen bir durum. Ama bir demokratik kurum olarak kavranması daha zor.

Akademi bünyesinde kurulan ayaklardan biri, 'Tasarım'. Birim koordinatörü Tevfik Balcıoğlu'yla konuşurken kendileri tasarımı, 'çok cepheli bir mücadelede' olarak ifade etmişti. Hatta 'Tasarım Merkezi', 'Tasarım Müzesi'nin kurulmasının İzmir için önemli olduğunu vurgulamıştı.

Şimdi esas mesele şu, o müze olmalı mıdır? Olmalıdır. Peki, bu durumda Akademi ne yapacak? Tasarım grupları veya tasarımcılar bunu örgütleyecek, çalışmaya başlayacak ve İzmirlinin sivil toplum kurumu olarak çalışmaya başladıkça, akademi o alandan elini çekip başka bir alana geçecek.

"DEMOKRATİK BİR PLATFORM OLMAK DEMEK, SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİ KURMAK DEMEKTİR."

Bağımsız bir yapıya dönecek.

Evet. Tabii, demokratik platform olmak demek, sivil toplumla ilişki kurmak demektir. Akademi, kendi kendine yaşayabilen bir yapı ürettiği zaman onu sivil topluma bırakmalı. Akdeniz'de bir odak olan, 'inovasyon ve tasarım' kenti olmak çok büyük bir iddia. Bunun her noktasını sen kuramazsın. İzmir'in kapasitelerini harekete geçirerek, o noktaların İzmir'in sivil toplum kurumu olarak oluşmasına yardım etmek gerekir. Akademinin bu noktada bir çeşit, 'kuvöz' fonksiyonu görmesi gerekir.

Yaşam sahası yaratmak anlamında...

Evet. Erken doğan çocuğu nasıl kuvöze alıyorlar ya bir çeşit kuvöz gibi yetiştirmek, salmak. Kuvöz metaforu daha iyi.

Yeni fuar alanı yapılınca, Kültürpark'ın geleceği hakkında gerek yerel medyada gerekse çeşitli sivil toplum örgütlerinde ve hatta sokaktaki insanlar, tartışmaya ve kendi aralarında konuşmaya başladılar; Kültürpark için nasıl bir tasarım düşünülüyor? Bununla ilgili sizin düşünceleriniz nelerdir?

Kültürpark için epey bir yol alındı. Bu konuda, İzmir Büyükşehir Belediyesi şöyle bir yol izliyor: Halkla ilgili olan bütün projelerinde; kendi vizyonunun öğesi olan katılımcılık ve yönetişim süreçleri geliştiriyor. Temelde projeler, siyasetçinin projesi olmuyor. İzmir'in projesi oluyor. Onun için her bir projede kendisine ilişkin formatlar içinde o yol izleniyor. Yani ne izleniyor? İlk proje olarak, 'Kıyı Projesi'ni aldık. Yüz kırk tasarımcı birlikte çalıştı, bir sonuç alındı. Ama burada ne oldu? Toplumun hem tasarım iddiasını, hem de katılımcılık iddiasını gündeme getirdi. Ve burada bir belediye içinde projelerin nasıl ele alınabileceği konusunda böyle büyük ve yetkili projelerin yöntemi geliştirildi. Bu yöntemde, önce fikirler oluşuyor yani ilgilenenler bir yerlerde toplanıp konuşuyorlar ve sonunda bir durum ortaya çıkıyor. Bir projenin amaçlarını ve gerçekleştirilme biçimin nasıl olacağını ortaya koyan bir strateji dokümanı üretiliyor. Bu strateji dokümanı, projeyi tanımlamış oluyor. Toplum da strateji dokümanı dolasıyla tartışılmış oluyor. Ama strateji dokümanı aynı zamanda katılımcılığın niteliğini ve felsefesini de ortaya koyuyor. Şöyle bir şey yapıyor; katılımcılık çok hoş. Burada sözü edilen katılımcılık, ahkâm kesme katılımcılığı değil. Hiçbir konuda fikrin olmayacak, hiçbir hazırlık veya çalışma yapmadan geleceksin ve orada işlerin ilerlemesine engel haline geleceksin. Böyle bir katılımcılık yok. Bu zaten siyasetin mücadele ahlakının sivil topluma taşınması demektir. Burada öyle bir şey yok. Burada olan şu; birlikte bir şeyi üretebilmenin coşkusunu bölüşebilecek bir katılımcılık. Bunun içinde çok etkili olabilirsin ama o çalışmayı okumuş, bilgi almış ve ona büyük

katkı yapan bir katılım getiriyorsan kendiliğinden çok büyük bir etki olur. Ama sen hiçbir şey okumuyorsan, yalnızca üç beş laf ediyorsan katılımcılığın olmaz. Çünkü burada bir çeşit katılımcılık, çalışmaya ve yaratıcılığa katılımcılıktır. Ve bunun en iyi örneği ilk olarak, 'İzmir Kıyı Tasarım Projesi'nde belirlendi. Bir ürün ortaya çıktı ve birçok yerlerde sunumu yapıldı ama tabi merkezi hükümet o projeyi henüz tam olarak tasdik etmediği için yalnız belediyeye ilişkin kısımları uygulanabiliyor. Hâlbuki burada katılımcılık, tasarım teorisi bakımından dünyada da çok ön planda olan bir durum ama Türkiye'de başarıyla uygulanmıyor. Adet yerini bulsun diye uygulanıyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'ndeyse fiilen katılımcılık var. Fiilen katılımcılık demek; yaratıcı olmak, çalışmak demektir.

Kültürpark'ın durumu, özel bir durum. Yani sıfırdan kurulan bir Kültürpark değil, kendi tarihi olan bir Kültürpark'tan bahsediyoruz. İzmir Enternasyonal Fuarı'nın niteliğinin değiştiği bir noktada bulunuyoruz. Şimdi o perspektif içinde, bu yeni anlattığım proje anlayışı içinde bu işi geliştirmeye çalışıyoruz. Ama burada şöyle bir tarihi olay var; belirli bir tarihte İzmir için bir Kültürpark yarışması açılmış ve bunun müellifi var. Müellifinin de plan yapma hakları var. Yani sıfırdan başlıyor olsan, onu yapman başka bir şey. Onun için önce biz şöyle bir yol izledik; dedik ki bir kere madem insanlar katılacak, bunun üzerinde fikirlerini söyleyecek, önce biz bir çalışma yapmalıyız. Bunun tarihini, geldiği noktayı, problemlerini vesaire ortaya koymalıyız. İzmir Büyükşehir Belediyesi bu çalışmayı yaptı. Bu çalışmayı yaptıktan sonra, İzmir'in fikir önderlerini, bu işlerle uğraşanlarını, meslek odalarını topladı ve bunun üstünde bir katılım süreci açtı. Ve bu konuda birçok toplantı yapıldı. Bunun sonucunda, Kültürpark için bir strateji metni gelişti. O müellife de denildi ki, "Öteki planlar gibi olamaz bu. Bu strateji içinde katılımcı bir süreç ile olacak ama müellifi sensin." Bir anlamda o müellifin yöntemini yeni anlayışla uyumlu hale getirdik. O strateji konusunda da yapılacak işler ortaya çıktı. Diyelim ki yeni bir anlayışla burası ele alınacak, peki diyelim ki burada botanik bahçesi var ama bu fuarın kendisi seksen dört yılda oluşmuş başka bir botanik bahçesi. Şimdi, bu stratejide, süreçte toplumun değişik kesimlerinden anketler yapıldı. Değişik kesimler, taleplerini ortaya koydular. İşte dediler ki, lunapark olsun ama modern bir lunapark olsun, botanik bahçesi yeniden elden geçsin, müzelerin niteliği şöyle değişsin gibi. Şimdi bunların üstünde, bunlar saptandıktan sonra, müellif proje yazısı hazırlıyor ve onun hazırlaması için birçok araştırma da yapılıyor. Diyelim ki, botanik bahçesi için Ege Üniversitesi'yle anlaşıldı, bütün bitkiler tespit edilecek. Belki onun kitabı çıkacak ama bu durumun kendisi, gençlerle ilişkiyi kuran bir mekanizma olacak. Bu botanik bahçesi olarak orada durmayacak. Zaten bütün fuar projesinin arkasına bir işletme projesi konulmak isteniyor. Yani fuarın işlemesinin garanti edilmesi gerek. Kültürpark, ilk önce bir işletme tasarımı üzerine oturmalıdır. Tasarım işletmesi başarılı olmazsa, başarı olmaz. Yani bakın buradaki bütün mesele projenin yapılma biçimi. Şimdi, 'İzmirTarih Projesi' var.

Evet...

O da katılımcı süreçlerle gelişiyor. Ve eski planlama türleri değil, 'operasyon planı' diye başka bir kavram ortaya çıkıyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde, -her bir problem için- temel ilke olan katılımcılığı uygulamak için, katılımcı süreçlerle oluşturulmuş stratejiler uygulanmaktadır. Hatta uygulaması aşamasında da katılımcı süreçlere açıktır. Mesela şimdi İzmir içinde, tarihi bir bölgede [Kemeraltı-Kadifekale aksında, Nea Smyrna Agora'sının yakınında] tasarım atölyesi kuruldu. Bu tasarım atölyesi şöyle çalışacak: Bu bölgede binasını restore etmek isteyen biri yalnız başına kaldığı zaman orayı kolayca restore edemez. Burada hem orada yaşayan insanlara duyarlı, hem de onların problemlerini anlayan ve tepeden inme bir projecilik yerine daha katılımcı bir projecilik geliştirmek gerek. Tabii bütün bunları laf olarak söylemek kolay ama yapmak o kadar kolay değil. Mevzuatlar var. Kavram olarak ben masanın üzerinde bunları söylerim, bu çok kolay. Ama bunu fiilen yapmak kolay değil

Haklısınız, bürokratik basamakları olan bir işleyişin süreçleri de uzun oluyor.

İhalesinden, proje yapılmasına kadar...

Akademinin, 'Tasarım' birimine gelirsek, siz konuşmamızın başında, "ben biraz dışarıda kaldım" demiştiniz. Oradan devam edelim istiyorum.

Şöyle bir şey yapmak istemiyorum; her şeyin içinde olarak denetlemek gibi bir meselem yok. Ben böyle bir fikir atıyorum, benimseyenler olursa uyguluyor, yürüyor. Uygulama aşaması benden ne kadar bağımsız yürürse o kadar iyi.

"YAPILANLARIN ÜSTÜNE KONUŞMAK VE ONU ELEŞTİRME AHLAKIMIZ, TÜRKİYE'DE DOĞRU BİR YERDE DEĞİL."

Ama şunu da öğrenmek isterim; "bu birim, şu şu konuları da yaparsa iyi olur/olabilir" gibi bir öneriniz olamaz mı?

Şimdi, bizde yapılanların üstünde konuşmak ve onu eleştirme ahlakımız, Türkiye'de doğru bir yerde değil. Toplum olarak, bu olaylara, bir çeşit siyasi mücadele gibi bakıyoruz. Ama ben öyle bakmıyorum. Öyle düşünebilirim ama yanlış olabilir. Ve ona bağlı olarak bu iyiydi veya kötüydü demek de çok doğru değil. Ben, bir fikir var ve bu fikir etrafında toplanmış insanlar, o işi Türkiye'nin koşullarında nasıl, ne kadar becerebildiler ve potansiyellerini ne kadar daha da artırabilirler diye düşünürüm. Yani bir çeşit, ne kadar biz bu işi beceriyoruz problemi üstünden bakıyorum. Şimdi bizde bir olay üstünde konuştuğunuzda, -diyelim ki belediye veya başka bir konu- herkes konuşuyor değil mi? Demokratik bir yer, konuşacak ama nasıl konuşuyor? Diyor ki, "işte şu yapmadı, şu gitti, şunun kabahati." O zaman, bu konuşanlara baktığın zaman sorumlu olmayan bir tek insan kalıyor, o konuşan. Diğer herkes suçlu! Böyle bir toplumun tahayyülü olamaz. Yani, "biz bu kadar becerdik" dediğinizde o zaman ne oluyor? Sen de, o suçlananlar arasına giriyorsun ve o zaman şunu görmeye başlıyorsun, "bunun şu tarafı becerilememiş ama şu tarafı da becerilmiş." O zaman, o başarıyı sen de bölüşüyorsun. Şimdi katılımcı pratiğin ahlakı, böyle bir konuşma ahlakıdır. Yoksa suçlama ahlakı değildir. Politikacı nasıl konuşuyor? Kaçınılmaz olarak, diyecek ki politikacı; "Sen yapamazsın ben yaparım. Tamam mı? Öyle oy alacak başka çaresi var mı?" Ama o ahlak, bizim bütün düşünce biçimimizi belirlememeli.

Kesinlikle katılıyorum. Kişi, suçlayarak suçsuzluğunu ifade etmeye çalışıyor, bu çok tehlikeli bir alan. Bu durum diğer bir tarafıyla da, söylem dilini kapatan bir dil. Söylemi açan bir dil, kullanmıyor. Umberto Eco, Açık Yapıt kitabında: "Bir konuya ne kadar farklı açılardan bakarsak, hata yapma oranımız o kadar azalır" diyor.

O, biraz Avrupalı düşüncesi. Bu bakış açısı, Avrupalılarda çok yaygındır.

Bu biraz da çevirmenlerden kaynaklanan bir şey değil midir?

Hayır, hayır tamamen yazılış biçiminden kaynaklanan bir durumdur. Fransız metinleriyle, İngiliz metinlerini yan yana koyun İngiliz metnini anlarsınız, diğerini anlayamazsınız. Çünkü metin konunun etrafında labirent gibi dolaşır da dolaşır. Oysa, ne dediğini söylese de anlasak.

İşte bu soruna, Fransız roman kuramcıları, "üslup, şahsidir" diyorlar.Hocam, 'Kültür-Sanat' birimi üzerine konuşalım istiyorum. 'İzmirKültür Plat+Formu Girişimi' yeni yayımlandı. Yayımlanacak olan, 'Yeniden Akdeniz' başlangıcından bugüne kadar yapılan etkinlik ve çalışmaların bülteni niteliğinde. Akademi şimdi de, çıkarılacak olan bir dergi çalışmaları içinde. Sizin bu konudaki düşüncelerinizi merak ediyorum.

Dergi ihtiyacını, biraz Türkiye'nin entelektüel kesiminin bir merakıyla ilgili bir konu olarak düşünebilirsin. Türkiye'de belirli fikirler, belirli fikir hareketleri olduğu zaman, onlar belirli bir noktadan sonra onları dergide bir araya getirmeyi teamül haline getirmişler. Bu teamülün, bu noktadaki uzantısı olarak, kalıcı bir dergiyi yayımlamak, uluslararası ilişki kurması bakımından bir kimlik oluşturulması açısından yararlı olur. Ama bunu, akademik meraklara hapsetmemek gerekir. Böyle bir projede akademisyenler olacak ama akademisyenlerin üniversitede bir dergi çıkarmaktaki merakıyla, burada dergi çıkarma merakı aynı olmamalı. Diyelim ki ismini, Cordon olarak belirlemişler. Doğrudan, 'Kordon' yazalım. İzmir'de, bir vizyon var ve bu vizyonun bir kurumu, İzmir Büyükşehir Belediyesi. Çıkacak olan, bu kurumun dergisi değil mi? Akdeniz Akademisi, bu kurumun bir parçası ve o bir dergi çıkaracak. Bu dergi neleri içerebilir? O dergide ilgi ve faaliyet alanlarıyla ilgili çalışmaları görürüz.

Akdeniz odaklı bir İzmir'den bahsediyoruz. O zaman, İzmir'in tarihini Akdeniz perspektifiyle yazabilmek lazım. Demek ki, ilgi alanı bununla

Prof. Dr. İlhan TEKELİ

ilişkili olacak. Farz edelim ekolojik olarak ilginç bir iş yapılıyorsa, o projenin arkasındaki felsefi nitelikler, özgün olarak yeni alınan yaklaşımlarla buna yansımalı. Şöyle bir düşünce bence yanlış olur; İzmir'de insanlar var, meraklılar var ve bir araya gelip dergi çıkartıyorlar. Gelen makaleler de biraz rastgele bir biçimde onun içinde yer alacak, o tabi biraz akademik dünyanın dergisi olur. Buranın kimliği dergiye biraz yansımalı diye düşünüyorum. Esas olarak derginin kendi iç bütünlüğü önemli, o sayının içinde bir dosya bulunabilir. Diyelim ki, körfez problemi nasıl ele alınıyor? Şimdi bu problem, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun çok önemli projelerinden birisi. Derginin çıkacak bir sayısının içinde, 'körfez dosyası' olabilir. Edebiyatta şöyle bir moda vardır; değişik kişiler, 'ada'yı yazarlar çünkü herkesin bir adası vardır. Bir edebiyatçı, körfez de yazabilir. Yani içeriğinin ne olacağı, yayın kurulunun becerisine bağlı. Yüzlerce akademik dergi var ama bir kentin belirli bir yönetim felsefesine göre çıkarılmış bir dergi yok. O dergi, bir anlamda o yönetim felsefesinin hayata geçmesinin arkasındaki düşünceyi ortaya koyduğu zaman proje olarak bir akademik iddia taşımaya başlayacak.

Yayımlanan yüzlerce dergi var ama Akıntıya Karşı, Argos, Gergedan çok ayrıydı. Binlerce romancı var ama Yaşar Kemal bir taneydi.

Yaşar'ı [Kemal] kişisel olarak tanıdığım için, 'ada romanı' yazma tutkusu vardı. Ada da yaşamışlığı yoktur. Yaşar'ın üzerinde, Çukurova'nın yaşanmışlığı vardır. Romancı olarak, 'ada'yı yazmak onda bir tutkuydu. Hep, "bir adayı yazmak istiyorum" demişti.

İşte o tutku, onu oraya götürüyor. Hocam, körfez sorununda kalmıştık.

Şimdi, körfez çok özel bir yer. 'Körfez'in yazıya dökülmesi çok önemli...

Hocam, çeşitli platformlarda İzmir'in, denizle ilişkilendirilmesi konusunu sürekli gündeme getirip o noktaya vurgu yapıyorsunuz.

Körfez olmak, Akdeniz dünyasında çok önemlidir. Bir edebiyatçı değilim ama bir edebiyatçının, körfezin dünyasından neler çıkaracağını tahmin edebiliyorum.

Assos'tan Ayvalık'a doğru olan hat, güzel bir körfezdir. Hatta Tuncel Kurtiz'le Türk-Yunan filmleri festivali yapalım diye çok konuşmuştuk. Yunan filmlerini bu tarafta, Türk filmlerini karşı adalarda gösterelim diye.

Tabi. Önemli şeyler bunlar.

Akademi'nin çıkaracağı bülten, yaptığı platform toplantılarından sonra ortaya çıkan kitap, İzmir'deki kültür sanat aktörlerinin gündeme gelmesi konusunda etkin hamleler.

Bu yapılanlar çok önemli. Aslında İzmir'in şöyle bir şeye ihtiyacı var: Sanat faaliyetlerini, buranın özgün yanlarını, üretebildiklerini tanıtmak gerekir. İzmir özellikle, İzmir'in dışında İzmirliler için bir büyük suçlama vardır, yani çok böyle entelektüel derinliği olmayan biraz yaşamın içine kaybolmuş, sanatla çok fazla ilgilenmeyen rahat insan profili çizerler. Dört, beş milyona gelmiş bir kent böyle kavranamaz. Böyle okunamaz. Onun için, kültür ve sanat aktörlerinin kendi aralarında etkileşmesini sağlayacak bir platform niteliği kazanması gereklidir. Tarih Vakfı ilk kurulduğunda, bir bülten çıkarttık. Bültenin en tutulan tarafı şuydu: Benim mutfağımda bugün şu var şunu yapıyorum, şu tür bilgiye ihtiyacım var, şöyle bir çerçevede üç satır beş satır yazarım gibi, herkes birbirinden haberdar oluyordu ve öteki diyordu ki, bende şu bir bilgi var senin işine yarar, bu da bilmem neye yarar falan. Birden bire bir etkileşme hali ortaya çıktı. Böylelikle yapılan iş, hayat kazanıyor ve işlevsel hale geliyordu.

Akademi'nin, 'Tarih' birimi, Arkeoloji-Tarih söyleşilerin onuncusunu gerçekleştirdi. Geçtiğimiz günlerde birim koordinatörü Doç. Dr. Alp Yücel Kaya'yla yaptığımız söyleşide bu konuşmaları değerlendirdik. 'İzmir Zeytin Sempozyumu' yapıldı. Kendileri önümüzdeki yıl, uluslararası Börklüce Sempozyumu yapılmasının planlandığını söyledi.

Zeytin, Akdeniz sahasında önemli ve özel bir üründür. Akdeniz'in tarihine bir uçtan ulaşacağız o zaman zeytinden başlayarak ulaşalım. Akdeniz'in tabi günümüzdeki Akdeniz değil, Cebelitarık'ın üstünden Atlantik suları akıp Akdeniz'in oluştuğu on bin yıllık tarihe bakarsak, başlangıçta üç tane ürün var; buğday, zeytin, bağ yani üzüm. En önemlilerinden biri, tabii ki zeytindir ve tarihsel bir kimliği vardır. Zeytin ilginç bir başlangıç

ama bugün, bizim Akdeniz ürünü diyebildiğimiz ürünlerin çoğu dışarıdan gelmedir. Portakalı Akdeniz'e Araplar getirmiş, domates Amerika'dan gelmiş. Akdeniz'in kendisinin ürünleri var ama diğer ürünleri de kendileştirmiş. İzmir tarımının üstünde çalışıyorum. Bu yazın bir sürü çalışma yaptım, ilginç bir rakam vereceğim size Dünya'da en çok domates nerede tüketiliyor? Türkiye'de.

"BÜYÜK BİR ODAK TARAFINDAN KONTROL EDİLEN BİR AKDENİZ YOK, ÇOK ODAKLI BİR AKDENİZ VAR."

Neden peki?

Akdenizlisin ve bunu benimsemişsin, domates Orta Asya'dan gelmiyor. 105 kg tüketiliyor kişi başına. Yıllık, 105 kg. Bizden sonra ikinci, Yunanistan 68 kg, üçüncü İtalya 32 kg, dördüncü Danimarka 32 kg. Tarihsel olarak, zeytinin üstünde durmak yetmeyebilir, bu domates de olabilir. Çok ilginç bir konu bu gıda alanı ve tarihsel olarak bunun analizini bilmek bu toplumları bilmek çok önemlidir. Zeytin, üzüm tarihsel olarak çok önemli ama domates tarihini yazan yok. Başka alanlara girmemiz gerekir. Akdeniz'in tümü aslında çok ilginç bir tarih ve şimdi herkes şunu yapıyor; liman kentlerini karşılaştıralım, tarihçiler bunu tercih ediyorlar. Çünkü bilgi var liman kentlerinde, kayıt var, ihracat belli, ithalat belli, çalışma var vesaire ama Akdeniz'in tümünün tarihini yazmak, Akdeniz'in tümünü kavramak gibi bir problemimiz var. Geçen yıl, hep onlar üstünde çalıştım. Bir de, altmış sayfalık sempozyum bildirisi yazdım. Şimdi, tarım yazıyorum. Akdeniz'in parçası olarak tarihimize bakmak çok önemlidir. O zaman, on bin yıllık bir tarih kazanıyorsun. Tarihi, Hasan Tahsin'in kurşunuyla başlatmıyorsun ve İzmir'i o zaman kavramaya başlıyorsun. İzmir öyle, bütün o Ege'nin oluşumu, o medeniyetlerin oluşumu ve bütün o geri kalmışlığın öyküsü yani XVI. yüzyıldan sonra Akdeniz, inovatif merkezini nasıl kuzeye kaptırıyor, ondan sonra bu sömürgecilikler vesaire onların örgütlenmeleri falan, o büyük öyküyü kurduğun zaman o zaman Akdeniz'i anlamaya başlıyorsun. Şimdi Akdeniz'i, o bütün büyük oluşumu ve Dünya içindeki yerini kavramadığın zaman ne İzmir'i, ne de Akdeniz'i nostaljinin ötesinde bir yere oturtamıyorsun. Bu aslında çok ilginç bir öykü, Avrupa'yla Akdeniz ilişkisini kavramak bizim kaderimizi yani Türkiye'nin ve İzmir'in kaderini kavramak bakımından önemli. Daha önce, büyük bir odak tarafından kontrol edilen bir Akdeniz yok, çok odaklı bir Akdeniz var. O çok odaklı Akdeniz üzerinde uygarlıklar doğuyor, gelişiyor ve yeniden yapılanıyor. Şimdi Akdeniz'i kavrayışımız, hem bizi Dünyada bir yere oturtuyor hem de Dünyanın çok önemli bir uygarlık macerasının temel aktörü haline getiriyor. Şimdi XVI. yüzyıl Osmanlı fütuhatı olarak kavramak yerine bir Akdeniz problemi olarak kavramak çok farklı bir şey. Onun için şöyle bir siyasi konjonktür içinde yaşıyoruz; iktidarın gözü Ortadoğu'ya dönük. Ortadoğu da bataklık bir halde. Hâlbuki bizim dış dünyaya gözümüz, Akdeniz üstünden Dünyaya bağlansa, İzmir onun bir odağı olsa tamamen farklı bir perspektif ortaya çıkıyor. İzmir'in stratejisi dediğimiz zaman, stratejileri neyin üstünden konuşacaksınız? Doğru dürüst tarih bilginiz yoksa strateji bir yere oturmaz. Şimdi biz inovasyon ve tasarım kenti, Akdeniz odağı ve yönetişim dediğim zaman bunu oturtabileceğim tarih, Akdeniz tarihi. O zaman bunlar laf olmaktan çıkıp bir içerik kazanıyor, bir derinlik kazanıyor. Şimdi Türkiye'de şöyle bir şey yaşanıyor, biliyorsunuz kentler, kent ve kır ayrımı anlamını yitirdi. Çünkü yalnız bizde değil bütün Dünyada, artık kentin neresi, kırın neresi olduğu belli değil ve o çizgiyi çizemiyoruz. Kent, tüm alanı işgal etmiş durumda.

Küresel bir köy.

Köy lafı, kötü bir laf! Köylü çok farklı bir formasyona tekabül ediyor. Onun için bizim bütün bu yerleşme stratejilerimizi köy ve kent ayrımına dayanmadan yeni bir gerçeklik üzerinden kurmamız gerekiyor. 'Bütünşehir yasası'yla, İzmir'de belediyenin görev alanına bütün kırsal alan dâhil edildi. Şimdi bu ne demek? Köy, kentleşti demek. Ve gerçekte de 'köy', 'kentleşti'. Tüketim kalıbı aynı, yani dayanıklı tüketim malı, pazarlayıcılar köylüyle kentli fark etmiyor aynı şeyi hesap ediyor. Emek, tamamen ücretli emek haline geldi. Köyde artık genç nüfus oturmuyor. Bütün kızlar, kentlilerle evlenmek istiyor yani köy yok oluyor.

Bir de kavramlar değişiyor. Köyde yaşayan anneannemin yanına gittiğim zaman kendisi, "git, beyaz ekmek al, gel" diyor. Diyorum ki, "beyaz ekmek ne?" İşte bakkalda satılan bildiğimiz fırınlardaki beyaz ekmekten" diyor.

II. Dünya Savaşı'nda esmer ekmek yendiği için öyle söylüyor. II. Dünya Savaşı'nda kıtlık var, buğday yok içine patates ve başka malzemelerin karıştırıldığı, 85 randımanlı sonra 91 randımanlı yapılıyor ekmek esmer. Başka ekmek de yasak ve II. Dünya Savaşı sonrası, ben ekmek karnesi alarak yaşadım. Beyaz ekmeğin geldiğine de tanık oldum. O yenilemeyecek çamur gibi ekmekten sonra önce tava ekmeği geldi. Beyaz, böyle teneke tavalar vardı onun içinden çıkarır ekmeği kesersin, müthiş bir şey tabii. Şimdi anlıyoruz ki, o müthiş bir şey değilmiş.

Türkiye ölçeğinden baktığımda, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Nea Smyrna, Foça kazılarına çok önemli bir desteği var. Bu, birçok belediyecilikte göremediğimiz bir katkı.

Bu belediye başkanlarının ilgisiyle, onların sosyal demokrat olmasıyla da ilişkilidir.

Biraz da sizin gibi danışmanların olmasının da etkisi vardır.

Var ama belediye başkanlarının ilgisi önemlidir. Bunu normal karşılamak gerek. Neden? Çünkü, İyon medeniyetinin ortası yani bizim tarihimiz dediğimiz hikâye bu. Bence Cumhuriyetin, Türk meselesine bakışıyla ilgili bir problem, Cumhuriyetin diyelim, Anıtkabir'in mimarı Emin Onat.

Ve Orhan Arda...

Orhan Arda küçük, büyüğü Emin Onat. Emin Onat o yapıda, Türklüğü bu coğrafyanın toplamı olarak ele alıyor. Orta Asya problemi olarak ele almıyor. Yani şimdi Türkiye'de ulusçuluk ideolojisi kurulmasının bir problemi var. Diyelim ki Fransa'da ulusçuluk, işte orada bir coğrafya var, orada da bir halk var, o halk o coğrafyayla ulusunu yapıyor. Bizim durumumuz farklı, bir coğrafya var ve biz o coğrafyadan değiliz biz, Orta Asya'danız diyoruz. Burada da bir uygarlık var, bir de İslam uygarlığı var. Şimdi bizim problemimiz, yani bizim ulusçuluk ideolojisini yazmaktaki problemimiz bu üç farklı tarihi bu coğrafyada nasıl yeniden inşa edeceğiz. Bu öteki ulusçuların karşılaşmadığı bir problem yani o Ziya Gökalp'in sentezi filan bu problemle ortaya çıkıyor. Onun için Cumhuriyetin erken dönemlerinde buna getirilen şey şu; biz bu coğrafyada yaşıyoruz, buranın kültürü de bizimdir. O zaman bu tarihi yani sosyal demokrat bir grup için yahut cumhuriyetin, cumhuriyetçi kesiminden gelen için bunlar da bizim tarihimizin parçası. Biz esas bunu anlayacaksak, 1071'den sonra anlayamayız, daha altta çok derin katmalar var. Şimdi o zaman biz bu bütünlük içinde sahip çıkmalıyız diye bir anlayış var. Bu cumhuriyetin getirdiği bir anlayıştır. Ama başka türlü de görebilirsin. Eğer, Dünyanın düşünce macerasında Türkiye'nin katkısı olacak bir iddia taşımak istiyorsan, Dünya tarihine de sahip çıkman gerekir.

"BUGÜN DÜNYADA SÖZ SAHİBİ OLMAK İDDİASI TAŞIYORSAM O ZAMAN DÜNYANIN DÜŞÜNCE MACERASINDA YERİMİ ALMAM GEREKİYOR."

Sinema okuduğum ve sinemayla uğraştığım için biliyorum, Türkiye'de dönem filmi yapılamıyor. Niye? Her yer çok çabuk değişebiliyor.

Çabuk değil, çok hızlı değişiyor. Ama şimdi bak, Cumhuriyetin 1940'lı yıllardan sonra çok suçlanan hümanist eğitim felsefesinin yansıması olarak görmek gerekir. Bu yönetimlerin üstüne, Cumhuriyetin bir Ziya Gökalp'çi Türkçülük anlayışından değil, daha hümanist bir Hasan Ali Yücel dönemi bakış açısından bakması diye de görebilirsin ama yani burada illa bunu bir milliyetçiliğin problemi yorumu haline getirmemek gerekir. Çünkü milliyetçiliği ne kadar gündemde tutarsan o kadar ziyan. Esas mesele, bugün Dünyada söz sahibi olmak iddiası taşıyorsam, o zaman Dünyanın düşünce macerasında yerimi almam gerekir. Düşünce macerasındaki yerler oralar. Yani Atina'dan önce burada, İyonya'da, Milet'te düşünce maceraları yaşanmış. Şimdi niye İzmir'de, 'Uluslarası Börklüce Sempozyumu'ndan sonra 'Uluslarası Homer Yarışması' yapılacak. Ben, Dünyaya diyorum ki; Dünya edebiyatının temeline ben sahibim. Bundan daha büyük bir zenginlik olabilir mi? İzmir'in mesajını, Dünyaya Homer Vadisi'nden, onu görsel bir hikâyeyle bütünleştirerek uluslararası bir yarışma açması çok önemli bir şey. İzmir'den, Dünyaya farklı bir mesaj veriyor olmak, çok önemlidir.

Akademi'nin yayınlarından 'İzmir Ekoloji Forumu' kitap halinde de yayımlandı. Siz, sürekli olarak İzmir'i denizle ilişkilendirme konusuna vurgu yapıyorsunuz. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Aziz Kocaoğlu, yüzülebilir bir körfez konusunu sürekli gündeminde tutuyor.

Çocukluğumda, ben Körfez'de yüzdüm. Yeniden yüzülebilir hale geldi aslında. Körfez, yüzülebilir bir durumda. Merkezi hükümet, ÇED raporunu onaylamıyor, elinde tutuyor. Yapılan çalışmalarla ilgili İzmir Büyükşehir Belediye'sinin bir problemi yok. Kıyı Tasarım Projesinde, körfezde plajlar var.

Planlama tarihi içinde kentsel planlamanın gündelik hayatın gerisine kalması konusu var.

"DÜNYADA HİÇBİR ÜLKEDE KENTLEŞMENİN SÜRESİ BİR İNSANIN ÖMRÜNE SIĞMAZ."

"Bu kadar yapabildik." Türkiye'nin okumuşu, aydını, yöneticisi "bu kadarını yapabildi". Ve bu büyük bir başarı olarak da görülebilir. Dünyada hiçbir ülkede kentleşmenin süresi bir insanın ömrüne sığmaz. Traktörler, 1948 yılında ben ilkokul son sınıftayken Türkiye'ye geldi kentleşme başladı ve kentleşme bitmek üzere, ben ölmeden bitecek. Yani bir adamın hayatına sığıyor. Ama bu çok hızlı, çok hızlı. Kalenin altına niye gecekondu yapıldı? Yapılmasaydı da, heyelan olmasaydı da, orada bilmem neler olsaydı, bunları söyleyebiliriz ama hiçbir anlamı yok. Bizim başardığımız ne bir ona bakalım. Hızla kentleşiyor peki ben ne yapacağım hızla kentleşme için? Bu dediğimi yapabilmek için her gelene iş bulacağım kentte, her gelene konut yapacağım, büyüyen kentte bütün altyapıyı yapacağım, bunların kapasitelerini geliştireceğim, bunların hepsi de büyük bir yatırım paketidir.

Türkiye'de kapital birikim yok, o zaman ne oluyor? Benim bu sorunu çözebilmem için adam kente geliyor. O zaman benim yapmam gereken, o kişiye iş bulabilmem için kentleşmeyi ucuzlatmak lazım. Kim çözüyor bunu? Belediyeye gitsen çözebilir mi, çözemez. Çünkü kafasındaki meşruiyet çerçevesi başka bir şey. Bunu, sırtında yorganıyla gelen adam gecekondu yaparak çözüyor. Gecekonduyu, bu büyük perspektife oturttuğum zaman çözüm olarak ortaya çıkıyor. Biz bunu, Dünyada olabildiğinden çok kısa bir süre içinde ve ihtilal olmadan çözmüşüz. Avrupa kaç ihtilal yaşamış bunu çözebilmek için. Nasıl çözmüşüz, demokrasi içinde bir popülizmle çözmüşüz. Eğer şimdi o popülizm uygulanmasaydı ne olurdu? İsyan olurdu, kıyamet olurdu, yürütemezdik. Şimdi benim, orta sınıftan bir kişi olarak eğitimim, değerlendirmelerim dolayısıyla yüzeysel olarak yaptığım eleştiri başka bir düzeye indiğin zaman tamamen anlamını yitiriyor. Değerlendirme çerçevesi değişince bitiyor. Yani ben, gecekonduyu sorun olarak değil, Türkiye'nin gördüğü en büyük inovasyon olarak görüyorum. Ama bunu çözemeyen yalnız biz değiliz, Dünyada da kimse çözemiyor. Çünkü insanın öngörüsü çok değişiyor. II. Dünya Savaşı sonrası nasıl bir düzen kurulmalı konusunda, Dünyada birçok araştırma yapılıyor. Bretton Woods düzeni, bilmem ne, bu araştırmaların hiçbirinde Dünyada bir hızlı kentleşme yaşanacağı öngörüsü yoktur. Bizim modernist meşruiyet çerçevemiz içindeki bir bürokrat bunu yürütemez. Onun dışında, şimdi bakın birden analiz biçimlerini, yakınmayı ve neyin başarılı neyin başarısız olduğu perspektifi tamamen değişti. Şimdi Türkiye'ye baktığımızda değerlendirme yapmak yerine, yani bu başarılı bu başarısız diyoruz, niye? Çünkü ben şu partiye oy vereceğim, o da o döneme tekabül ediyor onun için de bilmem ne, işte bu saçmalık. Biz bu kadar becerebildik. Hangi koşullarda neyi, nasıl becerdik. Şöyle bir şey diyebilirsiniz, bu hızlı kentleşme başladığı zaman Türkiye'de kent planlama bilgisi yoktu. Hâlbuki vardı ve tesadüfen çok iyi de vardı. Çünkü Cumhuriyet, Ankara'yı imar etmek istediği için çok önemli şehircileri toplamıştı ama o şehircilerin ortaya koyduğu meşruiyet çerçevesi buna uygun değildi.

Hatta romancısını bile bulmuştu; Yakup Kadri'ye Ankara'yı yazdırdı.

Yakup Kadri'de şöyle bir problem var, Yakup Kadri içinde bulunduğu durumdan hiç memnun olmayan bir insan. Sürekli bir muhaliflik üretiyor. Ankara'nın kendisinde de böyle bir hikâye var. Onu getirdiğin zaman şöyle bir konu daha ortaya çıkıyor: Bir zaman kötü olan daha sonra zaman geçince nasıl iyi oluyor? 1917 yılında, Cihangir yanmış. 1924 sonrasında da İstanbul'da ilk yenilenen yer, Cihangir. Apartmanlar yapılıyor, betonarme vesaire.

Hocam, az önce Cumhuriyet sonrasında planlar, projeler vardı diyorsunuz.

Bilgi, bilgi de vardı. Önemli eğitmenler vardı. Cumhuriyet, Ankara'yı bir başarı öyküsü olarak kurmak istediği için şehircilik bilgisini de getirmişti. Ama o bilgi, bu probleme uygun bilgi değildi.

Bu bilgiyi kavrayabilecek durumda da değildi.

Değildi. Ama yani bu durumu benim kavramamda, son on-onbeş yıl içinde oldu.

Hayır, öngörülerle de kavrayamamışlar, onu da tahmin edememişler.

Edemezler, mümkün değildi. Öngörü, kolay bir hikâye değil. 1960 yıllarla ilgili şöyle bir noktayı saptayalım; biz planı, kavram olarak yüceltiyoruz. İşte insan aklıyla düşünüyor, rasyonel davranıyor ama plan belirli bir yöntem ve metodla yapıldığı için kötü plan olabiliyor, onu yüceltmenin bir anlamı yok. Aslında, 1960 yılında yapılan plan, o zamanki en ilerici gibi görünen planlardan biriydi. Bu plan, Tinbergen'in -bir sosyal demokrattır, önemli bir ekonomisttir, Nobel de almıştır- 'Planning In The Stage' kavramına göre yapılıyor. Türkiye'deki planın da danışmanı o. Ona göre yapılıyor ama burada bir tahminler ve bir dengeli ele alış var. Burada yaptığın plan, kaçınılmaz olarak konservatif oluyor, plancı konservatif tarafta kalıyor. Mesela diyor ki, işte ben tüketimi kısayım, televizyon beş sene sonra kurulsun ama çıkıp biri, hayır beş sene sonra filan değil hemen kurulsun, onun talebi var. Şimdi bu plana inanmama meselesi değil, bir yöntemle çatışma meselesidir. O dönemde de Harvard'da, Albert Hirschman vardı. Hirschman, Tinbergen gibi o dengeli yaklaşımın karşısında pozitif yaklaşım sergiliyordu. Şöyle diyordu; "kardeşim siz, kapital meselelerini çok büyütüyorsunuz esas meseleler kıtlık, kapitalle değildir. Esas mesele, yeni proje üretmektedir. Kıtlık ve yeni proje üretmek için dengesiz büyümelisiniz, sorun ortaya çıkmalı, o sorunu çözmek için fedakârlık yapıp o sorunu çözmelisiniz, ancak böyle yol alırsınız." Şimdi bu 'kontrollü dengesizlik' denilen bir yaklaşım, aslında bizim planlama Tinbergen metoduyla olduğu için denge üstünden bir yaklaşım. Aslında onun karşısında daha atak bir planlama mümkündü.

Akademi'ye öneri anlamında neler söylemek istersiniz?

Bu anlatacağımı yaşadığım için biliyorum; Şehir Planlama Bölümü başkanı olduğumda; eğitimi düzelteyim, güzel bir şehir planlama eğitimi olsun diye seksen sayfalık bir çalışma yaptım. Herkesi kattım, yeni programlar çıkardım. Tabii çok heyecanlıyım ama uygulanmadı. Niye uygulanmadı? Diyorsun ki hocaya, şunu değil bunu yap. Ama o hoca bunu bilmiyor ki..

Yapamaz, hayata ters.

Şimdi burada olan da o, akademisyenlerin belirli merakları vardır. Sen de kurum olarak, o akademisyenlerle çalışıyorsun. O zaman onları yönlendirmemek gerek.

Aksi durumda hiçbir şey olmayacak.

Evet, hiçbir şey olmaz. Ben niye on bin yıllık Akdeniz tarihini yazıyorum? Derdim ne? Fernand Braudel var ama o da, belirli bir yüzyıla kadar gelebiliyor. On bin yıllık tarihi yok, şimdi bu tür işlerde eğer böyle bir şey yapacaksan şunu yapma diye nasihatle olmaz. İki şeyle olur; cebinden çıkarıp parayı koyarsın araştırmayı finanse edersin, ikincisi paran yoksa oturup kendin yazarsın.

Aslında şöyle bir şey olabilir, insanlar tek başında bir şeyler yaparlar ama o insanları bir araya getirip, bir konu etrafında birbiriyle biraz etkileşmeye başlayınca birbirinden etkilenir ve bir şeyler oluşur. Sempozyumun adından etkilenir oraya yönelir, öyle olur. Sonra birisi çıkar eleştirir veya başka bir şey yazar, öyle olur. Çünkü senin sorduğun sorunun altında şöyle bir varsayım var, bizim siyaset yapma biçimimizde de böyle bir yaklaşım var aslında. Şöyle bir şey diyoruz, "yahu bak doğrusu bu tamam mı." İşte bunun olması için bastırmaya başladığın zaman dayatmacılık yapmış oluyorsun. O noktaya düşmemek gerekiyor.

Az önce çok önemli bir noktaya vurgu yaptınız; Homeros Edebiyat Ödülü'yle ilgili.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu bunu söylüyor. İzmir, kaç bin yıl sonra Homer'e yeniden sahip çıkıyor, olan bu.

Sayın İlhan Tekeli, söyleşi için çok teşekkür ederiz.

Sağolun.

Söyleşi: Ayşegül Sabuktay Aktaş-Ertekin Akpınar,
Fotoğraflar: Mustafa Demiröz

TARİH KOORDİNASYON BİRİMİ

İzmir tarihinin, 'bir Akdeniz kenti perspektifiyle' yeniden ele alınması İzmir Akdeniz Akademisi'nin öncelikli alanlarından birisidir. Kente bir vizyon geliştirildiğinde bu vizyonun tarihsel bir derinlik kazanabilmesi için kent tarihinin yeni bir bakış açısıyla yeniden yazılması gerekmektedir.

Bu faaliyet, akademinin yaşamı boyunca sürdüreceği önemli bir işlevdir. Bu amaç doğrultusunda, Tarih Koordinasyon Birimi oluşturulduktan sonra ilk koordinatörlük görevini Prof. Dr. Zeki Arıkan üstlenmiştir. 2014 yılının Kasım ayına kadar, Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu'nun yürüttüğü İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Birimi Koordinatörlüğü görevini bugün Doç. Dr. Alp Yücel Kaya yürütmektedir.

Doç. Dr. Alp Yücel Kaya [Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi, Akdeniz Akademisi Tarih Koordinatörü ve Bilim Kurulu Üyesi]

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü lisans ve yüksek lisans mezunudur. 2005 yılında, Ecole des hautes études en sciences sociales'de [Paris] doktorasını tamamladı. 2006-2013 yılları arasında, İstanbul Teknik Üniversitesi 'İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü'nde görev yaptı, 2013 yılından beri Ege Üniversitesi İktisat Bölümü öğretim üyesidir.

Araştırma ve çalışmaları XVIII. ve XXI. yüzyıllar arası Fransa, Balkanlar ve Doğu Akdeniz'de iktisadi düşünce tarihi ve iktisat tarihi alanlarında tarımsal dönüşüm ve mülkiyet ilişkilerinin çatışmalı dünyasına yoğunlaşmıştır.

ALP YÜCEL KAYA: "GÜNCELLE TARİHİ BİR ARADA YA DA TARİHİ GÜNCEL ÜZERİNDEN DÜŞÜNEREK GÜNCEL SORULAR ETRAFINDA BAKARAK İLERLEMEK DAHA SAĞLIKLI OLACAKTIR."

İzmir Akdeniz Akademisi'nin çalışma alanlarından biri de 'Tarih' birimi. Birimin yöntemi, şekli, yolu üzerine neler söylemek istersiniz?

İzmir Akdeniz Akademisi 'Tarih' birimi, danışma kurulu ve koordinasyonu sağlayan bir kişi tarafından faaliyetler düşünülüyor/tartışıyor/planlıyor ve ona göre bir faaliyet programını ortaya çıkarıyor. Planlama dâhilinde, öne çıkan konuları, gündeme getirerek tarihsel bir perspektifle gündeme taşımaya çalışıyor. Sempozyumlar, konferanslar, konuşmalar şeklinde şimdiye kadar ilerledi. Bundan sonrasında da çalıştaylar, sempozyumlar, belirli konularda aylık konuşmalar şeklinde gerçekleşecek. Bunun öncesinde, arkeoloji ağırlıklı 'Taşlar Yerine Oturuyor' başlığı altında konuşma dizisi yapılmıştı. Sonrasında bu konuşma dizisine 'Zeytinin Akdeniz'deki Yolculuğu' başlığı altında konuşmalar izledi. Bu başlık altında da şimdiye kadar üç konuşma dinledik.

O konuşmalardan biraz söz edelim istiyorum?

Ertan İplikçi, Klazomenai Zeytinyağı İşçiliği'nin ayağa kaldırılış hikâyesinin özelinde, M. Ö. VI. yüzyıldaki gelişmeleri, tekrar nasıl işliği oluşturduklarını bize aktardı. Oradan yola çıkarak zeytinyağı üretimi ve zeytinyağı üretiminin tarihselliği üzerine, kendi güncel araştırmaları çerçevesinde de bir aktarım yapmıştı. Sonrasında XVIII. ve XIX. yüzyıllarda İzmir ve Ege Bölgesi'ndeki zeytin ve zeytinyağı ticareti üzerine Prof. Dr. Zeki Arıkan'dan ve Doç. Dr. Cihan Özgün'den birer konuşma dinledik. Son olarak, Ege'de Zeytin Kooperatifçiliği Tarihi'ni Dr. Özlem Yıldırır Kocabaş ve Gödence Tarımsal Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Çağatay Özcan Kokulu'dan zeytin/zeytinyağı kooperatifçiliğinin geçirdiği dönüşümü dinledik. Bu etkinliklere Ekim ayında bir tane daha eklenecek. Bu şekilde 'Zeytin'in Yolculuğu' dizisini tamamlamış olacağız. Tabii bir de, 2-3 Eylül 2015 tarihinde, 'Zeytin Sempozyumu' düzenlenecek. Orada tarih konusu gündeme gelmese de, tarihsel perspektiften çıkan sorularla da biraz yoğrulmuş bir sempozyum olacağını düşünüyorum.

"BİRLİKTE DÜŞÜNME AÇISINDAN İLERLEMELİYİZ."

Katılımcılar açısından bir değerlendirme yapar mısınız?

Katılımcıların soruları açısından baktığımızda zeytin, zeytinyağı, beslenme, ticareti, ihracatı, üretimi, üretimde yaşanan sıkıntılar gündeme gelirken hep bu tarihsel perspektif ortaya kondu. O anlamda herkes ister istemez bu coğrafyanın tarihi boyutunu -yakın tarihini değil- Roma, Roma'dan sonrasında geçirdiği aşamalar; Bizans, Selçuklu, Osmanlı, Türkiye Cumhuriyeti tarihi içerisindeki iktisadi ve toplumsal tarih içerisinde de bir şekilde düşünür oldu. Aslında bu da herhalde İzmir Akdeniz Akademisi'nin aynı zamanda, 'Tarih Birimi'nin ana hedeflerinden biriydi. Bu anlamda geçmişle günümüzü bir araya getirip birlikte düşünme açısından ilerlemekteyiz diye düşünüyorum.

Arkeoloji-Tarih söyleşilerinin onuncusu da yapıldı. Bu söyleşiler üzerine ne/neler söylemek istersiniz? Ayrıca bu söyleşiler devam edecek mi?

Arkeoloji söyleşilerinin ilk bölümünü İzmir'de olmadığımdan dolayı kaçırdım. Son birkaç konuşmayı izledim. İzmir'in şu an göbeğinde de bir kazı çalışması faaliyeti sürdüğü için orada ortaya çıkan yeni bulgular, bilgiler de İzmir tarihi açısından daha fazla bilgilenmemize neden oluyor. Yani Agora, Agora'nın Kadifekale'ye doğru açılması İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan kamulaştırma sonucunda -dolayısıyla buradaki yeni sonuçlarla birlikte- arkeoloji söyleşilerinin devam etmesi beklenir diye düşünüyorum. Yeni sonuçlarla birlikte sürekli yeni bilgiler ediniyoruz o anlamda insanların aynı zamanda kentin geçirdiği aşamalara dair yeni bilgileri birlikte düşünmek görmek açısından arkeoloji toplantıları ve söyleşileri de devam edecektir.

'Akdeniz Tarihi Kültürü ve Siyaseti Sempozyumu' yapıldı. Kent özelinde hakikaten çok önemli bir sempozyumdu. Bu sempozyum için neler söylemek istersiniz? Benzer konularda ilgili sempozyumlar olacak mı? Sizin düşünceleriniz bu konuda neler?

2014 yılının Kasım ayının sonunda yapmıştık. Sempozyum bir anlamda İzmir Akdeniz Akademisi'nin ilk büyük ve geniş ölçekli konferans faaliyetiydi. Bu anlamda İzmir'i, Akdeniz perspektifinde düşünmek için genel bir perspektif çizen sunuşlar oldu. Katılımın da oldukça yoğun olduğunu söylemem lazım. Bir genel Akdeniz perspektifi çizmekle birlikte, bazı konu başlıklarını da burada daha fazlasıyla eğilme fırsatı bulduk. Burada kent/birey/toplum ilişkisi, bireylerin konumu, toplumun dönüşümü İzmir çerçevesinde ve diğer Akdeniz kentlerindeki dönüşüm

açısından da bu gündeme gelmişti. O anlamda bakınca bazı konu başlıkları ön plana çıktı. İnsanların, metaların ve paranın Akdeniz coğrafyasındaki dolaşımı, ana konu başlıklardan birisiydi. İzmir'i de içine alan bir ağ şeklinde Akdeniz'in yaşaması açısından dolaşım meselesi çok önemli. Bu anlamda, göç meselesi gündeme geldi. Durumu tarihsel boyutu anlamda açarak da söylemekte fayda var. Belki, burada bu göç meselesinin ortaya çıkması günümüzde de yaşanan önemli bir sorun. Özelikle Güney Akdeniz'den, Kuzey Akdeniz'e doğru ya da Doğu Akdeniz'den Balkanlar aracılığıyla hatta Akdeniz'in bu anlamda bir ölüm denizi haline gelmesi de en önemli meselelerden bir tanesi. Sırf Avrupa Birliği'nin misyonu olmanın dışında bütün dünya ülkelerini de ilgilendiren yaşanan ekonomik krizler, ekonomik krizlerle birlikte ortaya çıkan dengesizlikler de önemli bir sorun. Bu emek göçü meselesi bir tarafta emeği sabitlemeye çalışan diğer taraftan hareketliliğini öngören bu anlamda emek piyasalarında da farklılaştırmalara yol açan bir şey. Yani bu öne çıkan bir konuydu. Sonrasında da bu göç meselesi üzerinde de yine güncel sorunsal çerçevesinde yaklaşıp onun bu tarihsel boyutu gündeme gelir diye düşünüyorum.

İzmir, Selanik, Beyrut, İskenderiye, Marsilya gibi liman kentleri üzerinden düşünmek, liman kentlerinin kendi aralarındaki ilişkiler, yaşadıkları benzer süreçler, kentlerin ekonomisinin, toplumsal ve siyasi hayatının dönüşümü çok önemli. XIX. yüzyılda da bu dönüşümün hızlanması yani kapitalizmin dönüşümüyle birlikte hızlanması, sonrasındaki bu değişimin her coğrafyada kendi ulus devletine aktarılması, buradan beslenen belki bir patika bağımlılığı meselesi söz konusu olabilir. İleride yapacağımız etkinliklerde, liman kentleri, liman kentlerinin ortak ve farklılaşan hikâyelerini birlikte düşünmek ve tartışmak faydalı olur diye düşünüyoruz. Dolayısıyla bu alana dair çalışmalarımız sürüyor. Şimdilik, 'Kent Portreleri' başlığını taşıyan bir çalışmayı, ilk önce İzmir ve Selanik arasında birlikte her ki kentin hikâyesini de düşünüp sonrasında buradan ortaya çıkacak araştırma soruları ya da pistlerle birlikte daha geniş kapsamlı düşünecek bir yere gidebiliriz. İzmir ve Selanik'in seçilmesi de ilk akla gelen -İzmir deyince- ona eş güdümlü bir tarihi olması açısından kentin morfolojisinin benzemesi açısından iktisadi, toplumsal dönüşümü açısından İzmir ve Selanik geliyor. İnsanların karşılıklı sıcaklığı da var...

'Kent Portreleri' bahsettiğiniz, kardeş şehirler üzerinden mi yürüyecek?

Kardeş şehirler olarak da düşünmek mümkün tabi ki. Doğu Akdeniz'in en önemli iki liman kenti, Ege Denizi'ndeki iki önemli ihracat kenti, bu anlamda iki kent arasında yapılacak bir öncelikli olarak bir sempozyumun hazırlık aşamasını düşünüyoruz. Sempozyum yine iki kenti birlikte düşünmemize, tartışmamıza yol açacak ortak alanlarımız olacak. Sonrasında oradan çıkan diğer ana sorunsallar etrafında diğer Akdeniz liman kentlerini de içine alabilecek Akdeniz perspektifini daha geniş biçimde görebileceğimiz Doğu Akdeniz'den Batı Akdeniz'e o anlamda Karadeniz'i de içine dâhil edebileceğimiz bir gündem söz konusu.

Piri Reis üzerine yapılan etkinliğinizin kitap olarak sunulmasını çok önemli bir çalışma olarak görüyorum.

Piri Reis, Akdeniz deyince özelikle coğrafyanın bu şekilde haritalandırılması açısından ilk akla gelen kişilerden birisidir. Akdeniz'e bakışı temsil etmesi açısından, Piri Reis önemli bir kişi dolayısıyla onun çalışmasını o anlamda gündeme getirmek önemliydi.

Fernand Braudel'de, Akdeniz üzerine çalışmalar yapan önemli bir isim. Akademi'nin, 'Tarih Birimi' kişiler üzerinden yürüyen çalışmaları olacak mı?

İzmir Akdeniz Akademisi, İzmir'e bir Akdeniz perspektifiyle bakma, Akdeniz perspektifiyle düşünme yolunu açıcı bir kurum olarak düşünüldüğü için Piri Reis'in bir Akdeniz bakışı o anlamda gayet önemliydi. Tabii ki farklı kişileri, önemli tarihi karakterleri gündeme almak bu anlamda söz konusu olabilir.

"AKADEMİ'NİN 'TARİH BİRİMİ' OLARAK 'ULUSLARARASI BÖRKLÜCE SEMPOZYUMU'NUN HAZIRLIĞI İÇERİSİNDEYİZ."

İlber Ortaylı'nın, Doğu Akdeniz üzerine bir konuşması oldu. Burada buna benzer konuşmalar Akdeniz Akademisi'nin 'Tarih Birimi' alanı içerisinde nasıl devam edecek? Mesela önümüzdeki dönem itibariyle nasıl bir yol haritası olabilecek? Siz bu konuda ne/neler düşünüyorsunuz? Kendi alanında önemli konuklarla karşılaşacak mıyız? Onları dinleyebilecek miyiz? Onlarla konuşabilecek miyiz?

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından, 2016 yılını Börklüce yılı olarak ilan edildi. Bunun üzerine çeşitli kültürel, sanatsal akademik faaliyetler yürütülecek. İzmir Akdeniz Akademisi'nin 'Tarih Birimi' de bu anlamda bir 'Uluslararası Börklüce Sempozyumu'nun hazırlığı içerisinde. Şu an o çalışmaları yapıyoruz. 1416 yılında, Karaburun Yarımadası'nda isyanın en yoğunlaştığı ateşlendiği yerdeki isyanın en önemli karakterlerinden birisidir Börklüce Mustafa. Yine bu toprakların insanı olarak bu anlamda ön plana çıkmış, 600. yılı bu çerçevede anılacak, kutlanacak. Börklüce Mustafa deyince, aslında önceden hep Şeyh Bedrettin isyanı olarak gündeme geliyor, ya da Şeyh Bedrettin, Börklüce Mustafa, Torlak Kemal üçlüsü etrafında düşünülür. Burada Börklüce Mustafa'yı ortaya koymak tabi o dönem için ne kadar İzmirli denir bilmiyorum ama işte İzmirli olmasından biraz kaynaklansa da aslında bu isyanın hem toplumsal hem de iktisadi boyutlarını bu coğrafya etrafında ön plana çıkaran bir sempozyum ya da faaliyetler olacağını düşünüyorum. Börklüce Mustafa'yı Şey Bedrettin'i unutmadan ama bir kenara koyup Börklüce Mustafa'yı bu anlamda düşünerek bu tür tarihi karakterler etrafında toplantılar söz konusu olabilir. O tür isyanlar, ayaklanmalar onların tarihselliği çerçevesinde bu coğrafyada yaşanan toplumsal hareketlilikler gündeme alınabilir.

Klazomenai zeytinyağı işliğinin faaliyetinin durmasında İyonya ayaklanmasının durmasının önemli payı varmış. İyonya ayaklanması da Persler'e karşı verilen savaşla birlikte Ege Bölgesi'ndeki bir ayaklanma olarak söz konusu. Yani bu tür bir toplumsal hareketlilikler üzerinden de yine bu hem İzmir hem de Akdeniz coğrafyası bu anlamda düşünülebilir gibi geliyor. Bu konuyu/konuları yine güncele bağlamak açısından Arap Baharı'na kadar uzatmak da belki mümkün olabilir. O anlamda Yunanistan'daki, İspanya'daki siyasi hareketlenmeleri bir arada düşünmek söz konusu olabilir.

İlber Ortaylı'yı, Akademi olarak biz davet ettik. Onun konuşması oldukça ilgi gördü, katılımcıların da varlığıyla birlikte oldukça hoş bir sohbet oldu. İlber Ortaylı gibi hem araştırma ama o araştırmayı aynı zamanda toplumun geniş kesimlerine yayma açısından başarılı kesimler bu tarihin daha fazla konuşulmasına, düşünülmesine de vesile oluyor. Bu anlamda İlber Ortaylı gibi yine konu üzerinden belki çeşitli konuların uzmanlarını, araştırmacılarını çağırıp dinlemek çok öğretici olacaktır diye düşünüyorum. Dolayısıyla onlar da yine gündemimizde...

"İZMİR AKDENİZ AKADEMİSİ BİRİMLERİNİN BİRÇOK TOPLANTILARI OLUYOR. BU TOPLANTILARIN OLDUKÇA BAŞARILI GEÇTİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM."

Zeytin Sempozyumu'nun içindesiniz. İsterseniz biraz bu konuyu konuşalım.

Sempozyumda işin üretim kısmı, üretici örgütlenmesi, teknolojisi, mutfağı, tadımı gibi güncel sorunlar konuşulacak. Şimdi bütün bu güncel sorunlar çerçevesinde -aslında bu işin tarihsel bir gelişim çerçevesinde- Türkiye tarımının özelinde, Türkiye ekonomisinin de dönüşümü içerisinde zeytin meselesi önemli bir konuma oturuyor. Bir şekilde herkesi de saran bir şey oldu hatta katılımcıların tamamı, tutkuyla bu zeytin sempozyumunda yer aldı. Burada oldukça farklı ve çatışmalı çıkarların olduğunu da bu anlamda tespit etmiş olduk. İzmir ve Akdeniz'i düşünmek açısından çok verimli bir konu başlığıyla çalışmalarımız oldu. Ve bu konu başlığımız üzerinden çalışmalarımıza devam ediyoruz. Şunu da ifade etmek lazım; zeytin deyince farklı boyutu var işin ziraati var, sanayisi var, ticareti var işin içine hukuk da giriyor ki ana başlıklardan bir tanesi olacak zeytin sempozyumunda hukuk, ekoloji aynı zamanda tasarım zeytincilikte kullanılan makinalar, makinaların tasarımı anlamında Akademi'nin farklı birimlerini bir arada çalışacağı düşüneceği bir konu başlığı olarak ortaya çıktı.

Bir de şunu belirtmeliyim; İzmir Akdeniz Akademsi'nin farklı birimlerin birçok toplantıları oluyor. Bu toplantıların oldukça başarılı geçtiğini düşünüyorum. Daha öncesinde İstanbul'daki tecrübelerimden toplantılara gelen sayının az olması kadar oradaki katılımın niteliği de çok istenen şekilde olmazdı. Ama İzmir'de katılım, hem niteliksel hem niceliksel olarak oldukça yüksek bir seviyede olduğunu görüyorum.

Doç. Dr. Alp Yücel KAYA

Herkesin çok farklı bir şekilde kendisini aşabileceği, yeniden farklı şekilde düşünebileceği sorularla çıktığını görüyoruz. Güncelle tarihi bir arada ya da tarihi güncel üzerinden düşünerek güncel sorular etrafında bakarak ilerlemek daha sağlıklı olacaktır diye düşünüyorum.

Zeytin sempozumu bir kitap olarak kalıcı hale getirmek çok önemli bir çalışma olabilir.

Tabi tabi. 'Zeytinin Akdeniz'deki Yolculuğu' söyleşileri en sonunda kitap haline gelecek ve yapılan dört söyleşi de kitap olacak. Tıpkı, Piri Reis kitabında olduğu gibi. Aynı şey, 'Akdeniz Tarih, Kültür ve Siyaset Sempozyumu' için de yine kitabı hazırlanacak. Zeytin Sempozyumu'nun da benzer bir şekilde kitabı çıkacaktır.

Değerli bilgilerinizi bizimle paylaştığınız için çok teşekkür ederiz. ok teşekkür ederiz.

Ben teşekkür ederim.

Söyleşi: Ayşegül Sabuktay Aktaş-Ertekin Akpınar,
Fotoğraflar: Mustafa Demiröz

Tarih Danışma Kurulu

Tarih Danışma Kurulu toplantılarının birincisi 6 Mart 2014, ikincisiyse 21 Temmuz 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Tarih Danışma Kurulu'nun ilk toplantılarında, tarih biriminin projelerine bir perspektif oluşturmak amacıyla yoğun tartışmalar yapıldı ve bunun sonucunda yol haritasını belirledi.

'Uluslararası Akdeniz Tarihi, Kültürü ve Siyaseti Sempozyumu' öncelikli konu olarak belirlendi. Sempozyuma konuşmacı olarak davet edilecek konuklar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. Sempozyum programı gözden geçirilerek oturumlar ayrıntılı bir biçimde planlanmıştır.

İkinci bir konu olarak, Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi'yle [APİKAM] işbirliğiyle, kent tarihine de katkısı olacağı düşünülen aile tarihi araştırmalarına başlanması fikri gündeme geldi. Bu çalışmanın özellikle Levanten ailelerle, Akademi'nin çalışmalarıyla koordinasyon içinde yapılmasının faydalı olacağı görüşünde birleşildi.

23 Ekim 2013 tarihinde başlayan, 'Taşlar Yerine Oturuyor-Arkeoloji-Tarih Söyleşileri' kapsamında İzmir çevresindeki antik yerleşmelerin kazı başkanlarıyla gerçekleşen keyifli sohbetlere büyük ilgi gösterilmesi üzerine söyleşilere devam edilmesi kararı alınmıştır.

Tarih Danışma Kurulu'nun üçüncü toplantısıysa, 23 Ocak 2015 tarihinde yapıldı. Bu toplantıda, zeytin ve zeytinyağı temalı konferansların düzenlenmesi ve diğer koordinasyon birimleriyle ortak bir çalışma yürütülmesi planlanmıştır. Bu konunun yanı sıra, 'Akdeniz Kent Portreleri' projesinin hayata geçirilmesi ve aile arşivlerine ulaşabilmek için çalışmalara başlanmasının kararı alınmıştır.

TASARIM

Hep Birlikte Tasarım Kenti İzmir İçin

İzmir Akdeniz Akademisi; İzmir'i bir tasarım ve inovasyon kenti yapmayı ve Akdeniz'de saygın bir tasarım merkezi düzeyine taşımayı amaçlamaktadır.

İzmir'de tasarım talebinin geliştirilme potansiyeli ve üniversitelerde tasarım eğitiminin ulaştığı düzey bu amacı destekliyor.

Bu çerçeveden bakıldığında bir kenti tasarım kenti yapabilmek çok boyutlu ve kapsamlı bir yaklaşım gerektiriyor. Tasarım pratiğini, bilincini, bilgisini, etkinliklerini, kentin tasarım kullanımını ve donanımını geliştirmek bu yaklaşımın en önemli adımlarını oluşturuyor.

İzmir Akdeniz Akademisi, bu amaç doğrultusunda geniş katılımlı bir tasarım danışma kuruluyla birlikte çalışacak, Tasarım Koordinasyon Birimi'ni oluşturdu ve Tasarım Danışma Kurulu Toplantıları gerçekleştirdi.

Bu toplantılardan çıkan sonuçlar ve öneriler doğrultusunda bir program ortaya çıktı. Bu kapsamda bir dizi tasarım etkinliği ve proje hayata geçirildi.

Prof. Dr. Tevfik BALCIOĞLU

Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu [Yaşar Üniversitesi Öğretim Üyesi İzmir Akdeniz Akademisi Yönetim Kurulu ve Bilim Kurulu Üyesi, Tasarım Koordinatörü]

Balcıoğlu, çeşitli uluslararası konferansların organizasyonunu yaptı, 'Endüstri Devrimi Sonrası Toplumlarda Ürün Tasarımının Rolü' [The Role of Product Design in Post-Industrial Society] ve 'Düzensizlik ile Dans: Tasarım, Söylem, Felaket' [Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster] gibi birçok yayının editörlüğünü ve The Design Journal dergisinin, 'Türkiye'deki Tasarım Söylemine Bakış' [A Glance at Design Discourse in Turkey] başlığını taşıyan özel sayısının editörlüğünü de üstlenmiştir. Balcıoğlu, '4T: Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu'nun kurucusudur ve 4T Konferanslarının bildirilerinin yer aldığı kitapların 2006 yılından bu yana editörlüğünü yapmaktadır. Ayrıca, 'XXI Mimarlık, Tasarım ve Mekân' dergisinde düzenli olarak köşe yazarlığı yapmaktadır. 'Avrupa Tasarım Akademisi' EAD [European Academy of Design] ve 'Tasarım Tarihi ve Tasarım Çalışmaları Uluslararası Komitesi', ICDHS [International Committee for Design History and Design Studies] üyesidir.

TEVFİK BALCIOĞLU: “YARATICILIK OLMADAN TASARIMIN KALİTELİ OLMASI MÜMKÜN DEĞİL.”

‘Tasarım’, İzmir Akdeniz Akademisi’nin çalışma alanlarından biri. Ana hatlarıyla İzmir Akdeniz Akademisi Tasarım Birimi’nin konumu, amacı ve hedefi hakkında neler söylemek istersiniz?

Bütün hikâye aslında 2009 yılında, ‘Kültür Çalıştayı’yla ortaya çıktı. O toplantılarda, İzmir’in ‘tasarım’ ve ‘inovasyon’ kenti olmasının yanında, Akdeniz coğrafyasında bilinir, tanınır bir kent olması doğrultusunda öneriler geldi. Bu öneriler, fikirler benimsendi. Bu çerçevede biz, “İzmir’i nasıl bir tasarım kenti yaparız?” diye düşünmeye başladık. Gerek koordineli gerekse kendi doğal akışı içinde gelişen çeşitli platformlarda, tasarım etkinliklerinin sayısını arttırmayı ve onu bütüncül bir çerçeve içerisinde geliştirmeyi düşünmeye ve zaman içerisinde planlamaya başladık. Bunun ilk adımı, İzmir Akdeniz Akademisi oldu. Eğer biz bir kenti tasarım kentine dönüştürmek gibi bir çabayla yola çıkıyorsak bunu gerçekleştirecek bir kurumun olması söz konusuydu. Çünkü o kurum, bir aracı olarak süreçleri hızlandıracak ve kısa dönemde sonuç alan bir platform işlevi görebilir diye düşündük. ‘İzmir Tasarım Forumu’ndan sonra, 2012 yılında İzmir Akdeniz Akademisi kurulmuş oldu. İzmir Akdeniz Akademisi bir platform olarak kendisine gelen önerileri, projeleri, etkinlikleri, konferans, seminer gibi çalışmaları, çalıştayları destekleyen -ama destekleyen derken maddi olarak onlara para veren bir kurum diye almayalım bunu- altyapı sağlayan, iletişimi, organizasyonu gerçekleştiren bir kurum olarak, bir düşünce platformu olarak ortaya çıktı. Ve giderek de birçok alanda etkinliklerini yaygınlaştırmaya başladı ama bu büyük bir stratejinin sadece bir kanadı.

‘Tasarım Koridorları Yarışması’ fikri, sonuçların yaygınlaştırılması açısından düzenlenen bir etkinlik olarak göze çarpıyor.

Tamamen öyle. Tasarım Koridorları Yarışması’nda ortaya çıkan ürünleri, Tevfik Tozkoparan arkadaşımız İzmir Büyükşehir Belediyesi’yle birlikte çalışarak hayata geçirmeye çalışıyor. Eğer bu Tasarım Koridorları oluşturulur, İzmir’in değişik yerlerinde bu mekânları görmeye başlarsak, onların içinde açacağımız sergilerle aslında tasarımı biraz daha halka tanıtmaya başlamış olacağız. Çünkü bu çok cepheli tasarımlaştırma sürecinin bir cephesi de tasarım bilgisini, bilincini, tanımını yeniden geliştirmek tanımını yeniden yapmak, halka bu konseptleri bir şekilde ulaştırmak ve tartışılmasını sağlamak olacak. Bunun dışında konferanslarımız, atölye çalışmalarımız ve sergiler yapıldı. Önümüzdeki dönemde de bir ‘Tasarım Müzesi’ için girişimlerimizi hızlandıracağız. Bu konuda uluslararası bir konferansımız olacak ve böylece İzmir Akdeniz Akademisi birçok alanda etkinliklerini sürdürmeye devam edecek.

“GÜÇLÜ BİR ÇIKIŞ YAPMAK İSTİYORSANIZ HER ŞEYDEN ÖNCE TASARIMI HER ALANDA GÜÇLÜ KILACAK ORGANİZASYONLARI KURMAK ZORUNDASINIZ.”

‘Tasarım Müzesi’ fikrini biraz açar mısınız hocam, orada neleri hedefliyorsunuz?

Bu önemli bir konu, Türkiye’de henüz bir tasarım müzesi yok. Ama çok güzel koleksiyonlar var. Bu koleksiyonlar, bir tasarım üzesini oluşturacak zenginlikte, birikimde hazır arşivler var. Kimisi kişisel merak, hobi düzeyinde kimisiyse onu çok daha aşmış düzeyde koleksiyonlar var. Burada tasarım kurumsallaşması söz konusu, güçlü bir çıkış yapmak istiyorsanız her şeyden önce tasarımı her alanda güçlü kılacak organizasyonları kurmak durumundasınız.

Bu organizasyonların içeriğinden biraz bahsedebilir miyiz?

Tasarım yayınları, tasarım eğitimleri, tasarım sempozyumları, konferansları, kurumsallaşma dediğimizde bütün bunlar var. Bunlar şu anda Türkiye’de var ama “Ne eksik?” dediğimizde iki şey eksik; birincisi, ‘Tasarım Tanıtım Merkezi’ yok, yani biz buna İngilizce, Design Promotion Center diyoruz. Yani, Türk tasarımını Dünyaya tanıtacak, Türkiye’ye tanıtacak insanlarımız için, onların niçin kaliteli niçin iyi olduğunu sunacak bir yapı bu. Hemen altını çizeyim tasarım derken biz iyi tasarımdan bahsediyoruz, her şey tasarım ama bizim bahsettiğimiz gerçekten iyi tasarım.

‘İyi tasarım’ kavramını biraz açar mısınız?

Dayanıklı, kullanışlı, bir estetik değeri, kültürel bir birikimi de yansıtabilecek kapasitesi olan, kapsamlı bir üründen bahsediyoruz. Biz bunu halkımıza götürüp, “Bakın bu ucuzdur, iyidir, dayanıklıdır, estetiktir, haz verir, deneyim kazandırır” gibi, sürdürebilir değerleri de içinde barındırabiliyorsun. ‘İyi tasarım derken bahsettiğim şey işte bu.

“İZMİR’E BİR ‘TASARIM MERKEZİ’ KURUP, ARKASINDAN ‘TASARIM MÜZESİ’ GERÇEKLEŞTİRMEK İSTİYORUZ.”

‘Tasarım Müzesi’ fikrini biraz daha konuşalım istiyorum.

Müze, üst ve en saygın kurumlardan bir tanesi. Müzeler artık eskiden olduğu gibi, nesnelerin içinde camlı dolaplar arkasında saklandığı yer değil, yaşayan mekânlar artık. İnsanların gittiği, okuduğu, tartıştığı, sorguladığı bir sorgulama platformu aslında. Objeyi, nesneyi yaşamdaki fiziksel, her gün karşılaştığımız olguları bizim yeniden tarttığımız, düşündüğümüz, tartıştığımız, eğittiğimiz mekânlar. Şimdi bu nitelikte henüz bir müze yok, ama dediğim gibi güçlü koleksiyonlar var. En son Key Museum’da ‘Otomobil Koleksiyonu’nu gördüm ve hayran kaldım. İzmir’in hemen otuz kilometre kadar ötesinde Torbalı’da dünyanın en büyük otomobil müzesi var. Pırıl pırıl bir müze, müthiş bir müze. Eksikleri var mı? Var. Yeni kurulmuş ama koleksiyon olarak baktığınızda, mekân olarak baktığınızda Dünyanın her bir yerinde karşılaşabileceğiniz en kaliteli mekânlardan bir tanesi. Bence bu en yakınımızdaki, en önemli tasarıma ilişkin yatırım. Bunları uygulamamız, geliştirmemiz gerekiyor. Şimdi biz bu çerçevede İzmir’e bir ‘Tasarım Tanıtım Merkezi’ kurup arkasından bir ‘Tasarım Müzesi’ gerçekleştirmek istiyoruz. Bunun için İZKA’ya proje verildi, Bu olayın bir boyutu ama bunun dışında başka gelişmeler de var İzmir’de; kişisel inisiyatifler var, ‘Pecha Kucha’ etkinliği var, benim kurmuş bulunduğum ‘Tasarım ve Tasarım Tarihi Topluluğu’ var. Geçen yıl, onu dernekleştirdik 4T diye, on yıldır sürekli sempozyum düzenleyip kitaplarını basan ve son üç yıldır da uluslararası olan bir sempozyumlar dizisiydi. Artık kurumsallaştı, bir dernek oldu ve bu alanda faaliyet de gösteriyor. İşte onun da bir müze komisyonu, gezi ve kültür komisyonu, yayın komisyonu var. Bunun dışında yaptığımız bir şey daha var; İzmir’de bir ‘Tasarım Platformu’ kurma girişimi. Mimarlar Odası’nı, Şehir Plancıları Odası’nı, Peyzaj Mimarları Odasını, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu’nu, biraz önce bahsettiğim 4T, Ege Giyim Sanayicileri Derneği, TARKEM, Belediye’nin tasarımla ilgili ‘Tasarım Atölyesi’ ve diğer müdürlüklerin de temsilcilerinden oluşan bir platform oluşturma girişimimiz var. Ayda bir toplanılıyor ve bir deklarasyon hazırlandı. Daha henüz bunu biz yayınlamadık. Üzerinde çalışıyoruz, konuşuyoruz bu nokta da, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Aziz Kocaoğlu’nun katkılarıyla bir başka tasarım olgusunu devreye sokmak istiyoruz İzmir’de.

Hocam, çeşitli platformlarda sık sık sorduğunuz iki temel soru var; 1-İzmir’i bir tasarım kentine nasıl dönüştürürüz? 2-İzmir’i Akdeniz’de saygın bir tasarım merkezi konumuna nasıl getiririz? Konuşmamızda, anlattıklarınızdan şunu çıkarıyorum; İzmir yavaş yavaş bir tasarım kentine dönüşüyor.

Evet. Söylediklerine bir şey daha ekleyebilirim. Şu anda, İstanbul ve Ankara’yı biraz bilen birisi olarak söylüyorum; İzmir tasarım konusunda en motive kent. Bursa mesela, bir yere gelmeye çalışıyor. İstanbul’da çok şey oluyor ama İstanbul dağınık, İzmir’in özelliği; İzmir’deki tasarım çevrelerinin birlikte çalışma motivasyonu geliştiriyor olması. Ve bütün bu bahsettiğim etkinliklerin, büyük bir istek ve birliktelik oluşturuyor olmaları. Şimdi bundan sonraki aşama bir ‘Tasarım Festivali’nin yapılması.

“TASARIM, ÇOK CEPHELİ BİR MÜCADELEDİR.”

Tasarım ağı konusunda belirli kavramlarınız var: ‘Kullanıcı algısı’, ‘kullanıcı beklentisi’ ve ‘kullanıcı grubu’. İzmir’in farklı bölgelerinde farklı sosyo-kültürel alanlar var. Tasarım/tasarlama noktasında bir yeri veya bir noktayı ele alırken -diyelim Alsancak, diyelim Gaziemir- bölge bölge mi düşünüyorsunuz?

Hayır bir bütünlük içerisinde çok boyutlu düşünüyoruz. Daha doğrusu şöyle diyorum; Tasarım çok cepheli bir mücadeledir. Bir cephesi, ‘Kıyı Tasarım’ [İzmirDeniz] projesiydi, şimdi ‘İzmir Tarih’ projesi var. Konak’tan Kadifekale’ye kadar olan bütün bu alanın, Basmane ve Agora’yı da dâhil ederek, Bahribaba Parkı, bütün bu alanı içeren bölgenin yeniden hayata kavuşturulması projesi var. Çok büyük bir proje bu. Bunun yanı sıra İzmir Akdeniz Akademisi içerisinde yaptığımız ‘Tasarım Sandığı’ projesi de var.

Tam da bu nokta da, İzmir Akdeniz Akademisi'nin, 'Tasarım Sandığı' projesinden bahsedebilir miyiz?

Birçok insanın ömründe görmediği ve ne olduğunu tanıyamadığı, bilmediği objeler var. Bir kutu var mesela ne olduğunu bilmiyorsunuz. Açıyorsunuz ki pikap, çanta şeklinde ya da bavul şeklinde yapılmış. Ya da telefon ama bizim neslin bildiği çevirmeli telefon, yeni neslin görmediği ya da transistörlü radyo gibi ilginç objeleri, 'Tasarım Sandığı'nda bir araya topladık. Çocukların bilmediği ve bunu çocuklara sunarak onlarla atölyeler düzenleyerek tasarımı anlatmaya çalıştık. Şimdi bu diğer boyutu yani bir taraftan kent ölçeğinde büyük planlamalar giderken, diğer taraftan da "eğitim düzeyinde, ilkokul düzeyinde neler yapabiliriz" diye düşünüyoruz. Daha çok projemiz var ama bunları gerçekleştirecek üniversitelerle yakın ilişki ve organizasyon çok zaman alan bir şey. Yani biz bunu ortaokul, lise seviyelerine de yaymak, yaygınlaştırmak ve bu konuda daha fazla katılım sağlamak isteriz. Ama bu dediğim gibi olayın bir başka kanadı. Bir tasarım bilincini arttırmak var, bir de bilgisini arttırmak var. Yani siz bir tasarım kentiyim diyorsanız tasarımı en azından üretmeniz, kullanmanız, bilgisini ve bilincini arttırmanız lazım. Bu dört temel üzerinden biz yola çıktık.

Bir filmi bile tasarlamak için; mekân, oyuncu, renk, müzik gibi enstrümanlara ihtiyaç var. Söylemek istediğiniz şey aslında tasarım/tasarlamak gündelik hayatın her alanında...

Tabii, tabii. Bahsettiğim geniş bir organizasyon ağı aslında. Tasarım uzun bir süreçti ve birçok aşamadan geçti. Belli bir aşamadan sonra bir nesnenin tanımına dönüştü iş. Ve birçok insanda endüstriyel tasarımı, tasarımı giderek nesne tasarımıyla özdeşleştirdi. Hâlbuki artık bugün tasarım şu aşamaya geldi; servis tasarımı da var, sistem tasarımı da var, yaşam tasarımı da var. Örneğin, Ayşe Birsel; İzmirli çok ünlü bir tasarımcıdır. Birsel, "Kendi hayatını kendin tasarla" diye Amerika'da konferanslar veriyor. Tasarım gurusu oldu o anlamda...

Bahsettiğiniz, yaratıcılığı da içeren bir alan.

Tabii, kesinlikle. Yaratıcılık olmadan zaten mümkün değil, inovasyonla çakışan yanı çok fazla hatta inovasyon biraz tasarımdan çıktı diyebilirim. Son on yıldır sadece tasarım yetmiyor. Tasarım ve iyi tasarım kendi içinde inovasyonu da barındırır. Siz bir şey bulmadan çok daha kaliteli bir şey yapma şansına sahip değilsiniz. Yaratıcılık olmadan tasarımın kaliteli olması mümkün değil. Ama inovasyon biraz daha kapsamlı birçok alanı da içerir kavram olarak girdi yaşantımıza. Artık tasarım ve inovasyon birlikte kullanılıyor. Bu kulvar tek başına inovasyonu alıp götürür mü? Zannetmiyorum.

Neden?

Çünkü tasarım olmadan inovasyon bir işe yaramaz. Dyson'u bilirsiniz elektrik süpürgesi mucidi, orada müthiş bir buluş var, inovasyon var ama arkasında tasarım var. En basit; el kurutma makineleri şuan havalimanlarında gördüğümüz bile son derece basit, temel ilkelere dayanıyor. Elinizi kurulamak için havaya kaldırmanıza gerek yok, koldan aşağıya konulmuş, yer çekiminden yararlanılıyor. Çok basit şeyler bunlar.

Basit, çok işlevli, çok da zekice bir tasarımdan söz ettiniz. Son olarak; İzmir Akdeniz Akademisi Tasarım Koordinatörü olarak, Akademi'nin tasarım alanında uzun vadede neler yapması gerekiyor, ya da neler yapacaksınız?

Kendimi, biraz emeklilik yaşı gelmiş bir koordinatör olarak düşünüyorum. Yeni nesile çok önem veririm, yeni nesile yol açmak çok önemlidir. Biz belirli bir yere getiririz onu getirirken onu daha ileriye taşıyacak kişiler de yetiştiririz, bizim akademik terbiyemiz bize bunu öğretti. O yüzden bundan sonra tabii ki elimden gelen desteği İzmir'e ve İzmir Akdeniz Akademisi'ne vermeye devam edeceğim. Ama yeni, heyecanlı bir ekibin bunu alıp daha ileriye götürmesi de beklediğim bir şey. Neler olabilir diyorsanız? Bir kere büyümesi gerekiyor. Benim gördüğüm İzmir'deki bu etkinlikleri bir araya getiren, üstten bakan, hepsini koordine eden, en azından birbirleri arasında iletişimi sağlayan bir yapı yok. Bir tarafta, 'Tasarım Atölyesi' var bir çalışma yürütüyor, İzmir Akdeniz Akademisi var, İZFAŞ bir festival düzenliyor, birisi başka bir şey yapıyor, işte Mimarlar Odası kendi çapında organizasyonlar gerçekleştiriyor. Bu eksikliği hissederek dedim ki, "İzmir Tasarım Platformu kuralım". Üniversiteler platformundan esinlendim, en azından ne yaptığımızı, ne yapmak istediğimizi paylaşalım birbirimizle. İzmir Akdeniz Akademisi bu işleri yürütebilir hatta daha büyük bir kurumsal yapıya kavuşursa -kadrolarıyla birlikte ve destek programlarıyla birlikte- bireysel projelerden tutun, kurumların etkinliklerine kadar birçok faaliyeti desteklemekle kalmaz, kendisi de inisiyatif kullanıp, 'Tasarım Tanıtım Merkezi'ni kurabilir. 'Tasarım Müzesi' için girişimlerde bulunabilir, tasarım festivallerinin yanı sıra çalıştaylar düzenler, birçok etkinliği gerçekleştirecek bir yapıya kavuşur. Şu anda daha ziyade gelen projelerin önünü açma, onlara bir anlamda altyapıyla destek olma platformu konumunda ama ne kadar güçlenirse bence o kadar daha başarılı, katkısı o kadar daha yüksek olur İzmir'e diye düşünüyorum.

Hocam çok teşekkür ediyoruz.

Rica ederim, iyi bir sohbet oldu.

Söyleşi: Ertekin Akpınar, **Fotoğraflar:** Mustafa Demiröz

Tasarım Danışma Kurulu

Tasarım Danışma Kurulu'nun ilk toplantısı 12 Nisan 2013, ikinci toplantısı 27 Mayıs 2013, üçüncü toplantısı 15 Şubat 2014 tarihinde gerçekleştirildi.

Moderatörlüğünü Akdeniz Akademisi Yönetim Kurulu, Bilim Kurulu Üyesi ve Tasarım Koordinatörü, Yaşar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu'nun yaptığı toplantılara; mimarlık, iç mimarlık, peyzaj mimarlığı, şehir ve bölge planlama, endüstriyel tasarım, moda tasarımı, tekstil, grafik tasarım, reklam, sanat, medya ve iletişim alanında çalışan akademisyenler, tasarımcılarla, Mimarlar Odası İzmir Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu İzmir Şubesi, İzmir Reklamcılar Derneği temsilcileri katıldı.

Toplantılarda, 'İzmir Kültür Ekonomisi ve Kültür Altyapısı Envanteri' konusunda Doç. Dr. Şebnem Gökçen Dündar, çocuklar için tasarım çalışmaları kapsamında Tasarım Sandığı konusunda Seyhan Deniz Reis ve Tasarım Atölyesi Kadıköy'ün [TAK] koordinatörlerinden Sıla Akalp ve Faruk Göksu sunumlar yaptı.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin tasarım alanında yaptığı çalışmaların da sunulduğu toplantılarda, kapsamlı bir biçimde devam eden ve planlanan tasarım çalışmaları değerlendirildi.

KÜLTÜR SANAT

Akademi; kültür kavramını, 'eğitim' ve 'bilişim' de dâhil en geniş tanımıyla benimseyerek kentin ekonomik ve sosyal gelişiminde kültür endüstrilerinin hak ettikleri rolü oynamasını hedefliyor. Aynı zamanda, sanat etkinliklerinin İzmirlilerin hayatının merkezinde yer almasını sağlayarak 'Yaratıcı İzmir' fikrini bir gerçeklik haline getirmeyi amaç ediniyor.

Akademi; çocuklar, gençler, kadınlar başta olmak üzere tüm kentlilerin kültür hayatına katılımını gözetip teşvik ederken diğer yandan, merkezi yönetimin kentteki kurumları, yerel yönetim, sivil toplum kuruluşları ve sanatçıların katkısı, diyaloguyla oluşacak kültürel yönetişimin kent pratikleri arasında kökleşmesi için çalışmaktadır.

İzmir Akdeniz Akademisi tüm kültür ve sanat projeleri ve etkinliklerinde İzmir'in, Akdeniz'in kültürel hareketliliğine katkıda bulunan kentler ve kültürel girişimlerle etkileşim içinde bir 'Akdeniz Kültür Ağı'nın oluşmasında öncü rol oynaması için çaba gösterecek.

Doç. Dr. Serhan Ada [Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi, Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Koordinatörü]

Saint-Joseph Lisesi'ni bitirdi. 1977 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünde lisans, 1979 yılında yüksek lisans ve 2004 yılında doktora eğitimini tamamladı. 1979-1984 yıllarında aynı üniversitede araştırma görevlisi oldu.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Yönetimi [lisans ve yüksek lisans] Programı ile Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi Lisans Programı Koordinatörü, SantralİstanbulkurucudirektörüdürBologna Üniversitesi GIOCA-Innovation and Organization of Culture and the Arts Master Programı'nda misafir öğretim üyesi, Uluslararası Sanat Eleştirmenleri Derneği [AICA] Türkiye Şubesi'nin kurucu üyesi ve UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Kültürel Çeşitlilik Komitesi Başkan Vekili'dir. İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca bilmektedir.

SERHAN ADA: " İZMİR'İN KÜLTÜREL İMGELEMİ, METROPOLÜN ÖTESİNDE ÇOK DAHA DİNAMİK VE GENİŞ BİR KÜLTÜR ORTAMINDA TANIMLANMASI HEM DOĞRU, HEM DE GELECEK BAKIMINDAN YENİ PERSPEKTİFLER AÇAN STRATEJİK BİR TERCİHDİR."

Öncelikle şuradan başlayalım istiyorum: İzmir Akdeniz Akademisi kurulmadan önce toplantılara katılan bir akademisyen/yazar olarak Akademi'nin kurulması hangi ihtiyaç / ihtiyaçlardan doğdu?

Akademi'nin hazırlıklarına İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Danışmanı olarak görev yaptığım 2009-2014 arasında katkıda bulundum. 2009 yılı sonunda gerçekleştirilen İzmir Kültür Çalıştayı dâhil, İzmir'in kültürel konumunu ve yeni stratejisini, köklerinden gidip XXI. yüzyıldaki yeni profiline nasıl ulaşılabilir sorusuna cevap arama süreci içinde, bir Akdeniz kenti ve limanı olarak tanımlanması önceliklerin en başında yer aldı. Bu yapılırken de İzmir'in denizle sıkı bağının yeniden kurulması ve kentin sırtlarında ve tepelerinde yaşayan hemşerilerin denizle ve denizin temsil ettiği kültürle ilişkisinin kurulması ilkesi gözetildi. İzmir'in -tabii hinterlandıyla birlikte- Akdeniz kentleri ağında etkin ve katılımcı bir aktör olarak yer alması öngörüldü.

"İZMİR'DE SİVİL POTANSİYELİN ETKİNLEŞTİRİLMESİ ÖNCELİĞİMDİ."

Bu ihtiyaçların belirlenmesi konusunda sizin önceliklerinizi nelerdi?

Baştan beri, İzmir'de sivil potansiyelin etkinleştirilmesi önceliğimdi. Bu yapılırken tüm çalışmaların -ki İzmir Kültür Çalıştayı'nda düzenlediğimiz katılımcı atölyeler ve disiplinlerarası kolektif çalışma sürecine gösterilebilecek İzmirDeniz projesi buna örnektir- katılım sırasında yerel yetkinliğin artırılması sürdürülebilirlik bakımından çok önemliydi. O günden bugüne İzmir'de gönüllü kültür aktörlerinin gerçekleştirdiği ve giderek görünürlük kazanan çalışmalar da bu önceliğin geçerliliğini doğrular nitelikte.

Akademi'nin çalışma alanlarını, 'Tarih', 'Tasarım', 'Kültür Sanat' ve 'Ekoloji' olarak belirlemesi ve bu alanların 'Akdeniz Dünyası' üzerine ilişkilendirilmesi konusunda genel olarak neler söylemek istersiniz? Akademi olarak bu noktada, neyi/neleri hedefliyorsunuz?

Pratik nedenlerle çalışma alanları belirlenmiş de olsa bu alanlar arasındaki geçişkenlik ve melezliğin gözetilmesi gereğini daima savundum. Tasarım komitesindeki en yetkin arkadaşların Kültür ve Sanat'a verdikleri destek nasıl unutulabilir? Ya da kültür aktörlerini davet ettiğimiz bir panelde Selanik'den gelen konuşmacının İzmir'in tarihine vurgu yapması bunun en güzel kanıtıdır. Bu disiplinlerarasılık boyutunun henüz yeterince önemsenmediği kanısındayım. 'Akdeniz Dünyası' vurgusuna gelince, İzmir'in kültürel imgeleminin bugünkü birkaç milyonluk metropolün ötesinde çok daha dinamik ve geniş bir kültür ortamında tanımlanması hem doğru hem de gelecek bakımından yeni perspektifler açan bir stratejik tercih olmuştur.

"KÜLTÜR VE SANATI AYRI AYRI AMA BİRBİRİNDEN KOPARMADAN ELE ALMAYI VE ADLANDIRMAYI DOĞRU BULUYORUM."

10 Mart 2013 tarihinde 'Kamusal Alanda Sanat', 11 Mayıs 2013 tarihinde de 'Kültür Sanat Toplantısı' yapıldı. Bu toplantıları göz önüne aldığımızda 'Kültür Sanat' birimin koordinatörü olarak, Akademi size göre bu alanda [Kültür Sanat birimi] ne kadar yol aldı?

Kültür ve sanatı ayrı ayrı ama birbirinden koparmadan ele almayı ve adlandırmayı doğru buluyorum. Andığınız toplantılar buzdağının su kesimi üzerinde kalanlarıdır. İzmir'deki kültür aktörleri Akademi'nin kurulduğu günden itibaren bir tür Danışma Kurulu halinde düzenli ve gündemli olarak toplanıyor ve geleceğe dair tartışarak öneri ve proje üretiyorlar. 2014 yılının ikinci yarısında ve Akdeniz'in çeşitli köşelerinden katılımcılarla düzenlenen konferanslar bu süreç sonunda gerçekleştirilmiştir. Temelleri kıyı tasarım projesi sırasında 2012'de atılan, İzmirKültür Platformu Girişimi'nin kentteki tüm aktörleri içererek yürüttükleri çalışmalar da pek yakında görünürlük kazandığında geçtiğimiz yılların tohumlarının yeşermeye başladığı daha iyi anlaşılacaktır.

Ana hatlarıyla, 'İzmirKültür Platformu Girişimi' konusunda neler söylemek istersiniz? Bu girişimle neleri hedefliyorsunuz?

'İzmirKültür Platformu Girişimi' kültür alanında var olan aktörlerin kendi çalışmalarını, kendi ürettikleri stratejik öncelikler doğrultusunda yürütmelerini öngören bir fikrin ürünüdür. İzmir'in [antik dönemde dâhil] geçmiş ve bugünkü kültürel canlılığının kentte yaşayanların erişebilir ve paylaşabilir olduğu bir 'canlı' kültürel ortamda sürdürülmesi girişimin temel hedefidir. Bekleme yerine yapma, eleştirme yerine üretme, kapanma yerine açılma yaklaşımıyla kent kültüründe pek de alışık olmadığımız aşağıdan yukarı bir çalışma biçiminin güzel bir örneği olarak varlığını sürdürmesinden büyük mutluluk duyuyorum.

Doç. Dr. Serhan ADA

25 Eylül 2014 tarihinde Fransa'nın Akdeniz kültürüne odaklanmış kültür ve sanat kompleksi MuCEM'in [Avrupa ve Akdeniz Medeniyetleri Müzesi] kurucularından ve uluslararası ilişkiler direktörü Thierry FABRE, İzmir Akdeniz Akademisi'nin konuğu olarak 'Tarih ve Kültür Söyleşileri' kapsamında sizin de moderatörlüğünü üstlendiğiniz, 'Akdeniz; Kültür ve Gelecek' başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdiniz. Akademi'nin, 'Kültür Sanat' biriminin ilk uluslararası etkinliği konusunda MuCEM ve dolayısıyla Thierry FABRE'yi tercih etmenizin nedeni/nedenleri neydi? Ayrıca bundan sonra uluslararası etkinlikler konusunda ne gibi çalışmalar içerisindesiniz?

Thierry Fabre, Marsilya'nın 2013'de Avrupa Kültür Başkenti oluşunun en kalıcı 'eseri' sayılan MuCEM'den önce, Paris'deki Arap Dünyası Enstitüsü'nde önemli bir sorumluluk üstlendi. Actes sud Yayınları'nın Akdeniz dizisinin editörlüğünü yürüttü ve İbn Rüşd [Averroès] Buluşmaları'nı onlarca yıl düzenledi. Bu özellikleriyle Fabre, tam da bizim özlediğimiz 'Yeni Akdeniz' kavramını -ki bu kavramın ne kadar geçerli olduğunu son on yılda Akdeniz'in doğusunda yaşanan acıların ve büyük trajedinin Akdeniz'in batısında büyük yankı uyandırmaması gerçeği en çıplak haliyle ifade ediyor- temsil ediyordu. Hâlihazırda, MuCEM'deki görevinin yanı sıra, Akdeniz'in dört bir yanından insanın katıldığı 'Akdeniz Fabrikası' adındaki Akdeniz üzerinden düşünme ve üretmeye dayalı girişimin de öncülüğünü yapıyor. Şimdilerde en önemli görev, İzmir'i Birleşmiş kentler ve Yerel Yönetimler Örgütü'nün çatısı altında kurulan Kültür İçin Gündem 21'in [www.agenda21culture.net] etkin bir üyesi haline getirmek. Büyükşehir Belediyesi Kültür Dairesi'nin desteğiyle bu ağa pilot kent olarak başvuru gerçekleştirildi. Devamında, merkezin yanı sıra çevre ilçeleri de kapsayan yeni bir değerlendirme, tartışma ve kültür politikası oluşturma sürecini başlatmak olacak.

Kısaca bugüne kadar yaptığınız, Akademi'nin 'Kültür Sanat Danışma Kurulu' toplantılarının çalışmalarından bahseder misiniz?

Yukarıda da sözünü ettiğim gibi, adına 'Danışma Kurulu' dediğimiz oluşum kentte var olan kültür insanlarının önce tanışma sonra karşılıklı anlayış, nihayet birlikte üretim doğrultusunda esnek ve sürekli bir altyapı işlevi gördü. Ve bu haliyle varlığını sürdürüyor.

Akademi'nin, 'Kültür Sanat' biriminin bundan sonra izleyeceği, 'yol haritası' üzerine neler söylemek istersiniz?

Öncelikle, İzmir'de kendiliğinden var olan sivil kültür ürünleri ve üreticilerinin kentlilerle birlikte ve onların katılımıyla sürdürülebilir bir kültür pratiği ve politikası üretilmesi için Akademi'nin kolaylaştırıcılık rolünü pekiştiren çalışmalar yapmayı sürdüreceğiz.

Sayın Doç. Dr. Serhan Ada, bu güzel söyleşi için çok teşekkür ederiz.

Ben, size teşekkür ederim.

Söyleşi: Ertekin Akpınar, **Fotoğraf:** Ahmet Sel

Kültür Sanat Danışma Kurulu

İzmir Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Danışma Kurulu; sanatçılar, akademisyenler ve kültür üreticilerinden oluşmaktadır. 2013 yılının Mayıs ayından itibaren çalışmalarına başlayan İzmir Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Danışma Kurulu, Doç. Dr. Serhan Ada'nın koordinatörlüğünde gözlemci olarak katılım gösteren üyelerle birlikte fikir üretmeye devam ediyor. Kültür Sanat koordinasyon birimi içerisinde 'Uluslararası İlişkiler', 'İletişim' ve 'Çeperde Düzenlenecek Etkinlikler' başlıklı üç ayrı çalışma grubu bulunmaktadır. Ayrıca, İzmir Kültür Platformu Girişimi Danışma Kurulu'nda gerçekleştirilen tartışma ve önerilerle geliştirilmiştir.

EKOLOJİ

Günümüz dünyasında sürdürülebilir kentler yaratmak temel bir hedeftir. Akademi faaliyetlerinin yoğunlaşacağı alanlardan biri, 'İzmir'in sürdürülebilir bir kent olarak' gelişmesini sağlayacak kapsamlı bir program gerçekleştirmektir. Bu ekolojik yerleşim tasarımından, iyi tarım ve organik tarıma, metropol alandaki biyoçeşitliliğe, deniz ekosistemine kadar yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik çok geniş bir alanı kapsamaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bu alanda yaptığı pek çok hizmet ve projeyi bir arada geliştirecek, İzmir'in bilim insanları, sivil toplum kuruluşları, belediyenin kendi birimleriyle birlikte ele alacak genel bir perspektifin kurulması, genel bir stratejinin geliştirilmesi, bunun daha geniş ölçekte bütün İzmirlilerle paylaşılması hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda bir dizi toplantı gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Ayşe Filibeli [Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi, İzmir Akdeniz Akademisi Bilim Kurulu Üyesi ve Ekoloji Koordinatörü]

Anadolu Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünde lisans, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Çevre Mühendisliği Bölümü'nde yüksek lisans ve Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Çevre Mühendisliği Anabilim Dalında doktora eğitimini tamamladı. 1983-89 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. 1982-83 yılları arasında özel sektörde Proje Mühendisi olarak İstanbul'da görev yaptı. 1985 yılında A.B.D. Washington Üniversitesi'nde [University of Washington] Atmosferik Bilimler Bölümü'nde [Department of Atmospheric Sciences] hava-deniz transfer süreçleri [Air Sea Transfer Processes] üzerine çalıştı. 1988-1989 yılları arasında Alman Hükümeti Çevre Bakanlığı doktora sonrası araştırma bursuyla Almanya Stuttgart Üniversitesi [Universität Stuttgart] Sağlık Mühendisliği Enstitüsü, Su Kalitesi ve Katı Atık Yönetimi Bölümü'nde [Institut für Siedlungswasserbau, Wassergüte und Abfallwirtschaft] araştırma yaptı. Halen, Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde Profesör Doktor olarak görev yapmaktadır.

2009 yılından bu yana Katı Atık Kontrolü ve Araştırmaları Türk Milli Komitesi'nde [KAKAD] ve 2012 yılından bu yana İZSU Yönetim Kurulu Üyeliği yapmaktadır.

Prof. Dr. Ayşe FİLİBELİ

AYŞE FİLİBELİ: "İZMİR KÖRFEZİNİN SÜRDÜREBİLİRLİĞİNİ SAĞLAMAK BİZİM İÇİN ÇOK ÖNEMLİ."

İzmir Akdeniz Akademisi Ekoloji Koordinasyon Birimi'nde, bir Akdeniz kenti olarak İzmir'in çevresel sürdürülebilirliğini sağlamak üzere çalışmalar yaptığını biliyoruz. Birim koordinatörü olarak bu çalışmalar hakkında neler söylemek istersiniz?

İzmir Akdeniz Akademisi Ekoloji Birimi'nin ilk çalışmaları 2012 yılında başladı, bu çalışmaların çıkış noktası da 2009 yılında yapılan İzmir Kültür Çalıştayı'dır. Orada belirlenen vizyon çerçevesinde İzmir'in çevresel sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için ekolojik sürdürülebilirlik çalışmasının başlatılması gündeme geldi, bu kapsamda da ekoloji birimi oluşturularak ekolojik alanda sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için mevcut durumun saptanması ve doğal çevrenin ve ekolojinin korunmasına yönelik olarak alınması gereken önlemler görüşüldü.

Sürdürülebilirliğin sağlanması için ne tür stratejiler belirlenmeli? Hedefler neler olmalı? Akademi'nin, 'Ekoloji' birimi, bu ana amaçlar üzerine kurulu olan bir birimdir.

Birimin çalışma yöntemlerinden biraz bahseder misiniz?

'Ekoloji' biriminin pek çok bileşeni var. Yaptığımız; özellikle bu alanda çalışan akademisyenlerin ağırlıklı olarak bulunduğu, sivil toplum kuruluşları, belediyeler ve diğer kamu kurumları içerisinde yetkin olan kişilerden oluşan uzman grupların katılımıyla onların önerileri doğrultusunda yapılması planlanan çalışmaları ortaya koymak daha sonra da bunların gerçekleştirilmesine yönelik projeler üretmek. Tüm paydaşların dâhil edileceği çeşitli çalışma grupları içerisinde de belirlenen amaç ve hedefleri yerine getirebilmeyi amaçlıyoruz. Çalışmalarımıza başlarken bir 'Danışma Kurulu' oluşturduk. 'Ekoloji' birimi içerisinde gerçekleştirmeyi planladığımız çalışmalarda bizi yönlendirecek, önerileriyle ışık tutacak hedeflerin belirlenmesinde bu uzman kişileri bir araya getiren bir danışma kurulu oluşturulması hedeflendi. Bu kurulu toplayarak çeşitli isimler belirledik; kişilerle iletişime geçerek onların katılımını sağlayarak ilk toplantımızı 2013 Mayıs ayında gerçekleştirdik. Daha sonra Ağustos ve Eylül'de toplantılar yaparak 'Ekoloji' biriminin çalışmaları hangi konular üzerinde odaklanması gerektiğini, bunun alt başlıklarının saptanmasını görüştük. Bu danışma kurullarında öne çıkan hususlarından bir tanesi bir Ekoloji Forumu'nun gerçekleştirilmesi ve bunun geniş bir platformda yapılması şeklindeydi. Bu alanda çalışmalarda bulunan herkesi bir araya toplayarak 'Ekoloji Forumu' için çalışmalar yapmaya başladık. 'Danışma Kurulu'muzun katılımıyla çalışma konuları neler olmalı? Bu konunun ana, alt başlıkları neler olabilir? Öncelikle bunları saptadık. 'Danışma Kurulu'nun önerisiyle çalışma gruplarını oluşturduk. Ekoloji Forumu'nda dört ana başlık altında bu çalışmaların yapılması hedeflendi. Ana başlıkları belirlerken, İzmir Akdeniz Akademisi'nin kurulmasında çok büyük emeği olan kurucu onursal başkanımız sayın İlhan Tekeli'nin daha önce kaleme almış olduğu, "İzmir'deki ekolojik sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik stratejilerin oluşturulması"na bir çalışmayı baz aldık. Daha sonra, ana başlıkları esas alıp forumdaki çalışma gruplarının oluşturulması sağlandı. Bu gruplarda uzmanlık alanları daha önce gerçekleştirdikleri çalışmalar dâhilinde onları grupladık ve her bir çalışma grubunun çalışma yöntemini bir platforma oturtmaya çalıştık. İlhan Tekeli hocamızın makalesindeki stratejik ölçekleri esas alarak çalışma planımızı gerçekleştirdik; bina, kent ve havza hatta gezegen ölçeğinde, "ne tür stratejiler öngörülebilir" şeklinde yola çıktık. Her bir çalışma grubunda bu ölçekler çerçevesinde önce bir mevcut durum saptamasının yapılması ve hali hazırda uygulamada olan mevzuat nedir? Bu mevzuatın yeterliliği veya geliştirilmesine yönelik neler yapılabilir gibi öneriler üzerine o alandaki sorunların tespit edilmesi ve çeşitli öneriler getirilmesi ve bu öneriler doğrultusunda belirli stratejilerin oluşturulması ana hedeflerimizdi. Dört çalışma grubu oluşturduk. Bunlar: 1- Doğal varlıkların korunması için ekolojik planlama, 2- Enerji, atık azaltma/yönetimi, 3- Çevre planlama 4- Çevre yönetim sistemleri üzerine kurulu çalışma gruplarıydı.

"EKOLOJİ FORUMU, BİZE BİR ÇIKIŞ NOKTASI YARATTI."

Ekoloji forumundan sonra ortaya çıkan sonucu nasıl yorumluyorsunuz?

Bu çalışmaları yaparken daha sık sık iletişimde bulunarak eksik kalan noktaları sürekli olarak tamamlama yoluna gittik. Mevcut durum saptaması kolay bir şey değil aslında bunun için elimizde saha çalışması bazında ne tür kaynaklar var ve yapılmış çalışmalar nelerdir, neler var elimizde önce bunu ortaya koymamız gerekiyordu. Bunun için de bir veri tabanı oluşturma fikri ortaya atıldı. Burada da bize yol gösteren, İzmir İl Özel İdaresi'nin altlığını hazırlamış olduğu bir veri tabanı ve buna bir ara yüz oluşturarak hali hazırda bir proje, bir rapor olabilir yapılmış olan çalışmaları elektronik ortamda derlemek yolunda gidildi. Epey bir toparladık ama mevcut durum saptaması için yapılacak çok iş var. Bütün kaynaklara bir anda ulaşmak hele ki bu bahsettiğim başlıklar bazında dikkate aldığımızda daha alt gruplar içerisinde gerçekleştirilebilir olması lazım. Biraz daha şekillendirilip ana ve alt başlıklar bazında oluşturulacak uzman çalışma grupları içerisinde saha çalışmalarına literatüre, dünya ölçeğinde bu alanda yapılan çalışmalar da bir arada değerlendirilmek suretiyle derlenmesine ihtiyaç var. En önemli husus işte bu. Daha sonra da yapılan, 'Ekoloji Forumu' bize bir çıkış noktası yarattı. Devamı da gelecek alt başlıklar bazında daha dar çalışma grupları, sınırları belirlenmiş çalışma alanları içerisinde detay çalışmalarının yapılması gerekiyor. Dolayısıyla onların öngördüğü sonuç raporunda, önerdikleri projelerin gerçekleştirilmesine yönelik artık somut birtakım çalışmaların yapılması gerekiyor. Ana hedef şu anda budur.

'Ekoloji Birimi'nin bundan sonraki yol haritası üzerine sizin düşünceleriniz nelerdir?

Biraz önce söylediğim gibi artık somut birtakım noktalara yönelik olarak yola çıkılarak araştırmaların yapılması gerekiyor. Mesela bir örnek verelim; birçok alanda çalışmalar yapılmasında yarar var diye konuşuldu. 'Ekoloji Atlası'nın hazırlanması bunlardan biri, eğer gerçekleştirilebilirse çok güzel olacağına inanıyorum. Biyoçeşitlilik özellikle İzmir, Ege Bölgesi ölçeğinde dolayısıyla buradan Akdeniz kent ağı içerisinde Ege Bölgesi'nin ve İzmir'in kendine has endemik türlerinin belirlenmesi flora, fauna yönüyle öne çıkan canlı türlerinin belirlenmesine yönelik olarak bir çalışma yapılabilir bunun için bir 'Ekolojik Atlas' hazırlanabilir. Bu çok güzel bir çıkış noktası olacaktır.

'Ekoloji Atlası' konusunu biraz daha açmanızı istiyorum?

Bölgeyi temsil eden endemik türleri ortaya çıkaracak, bunların çeşitliliğine yönelik olarak saptanacak türlerin sadece o bölgeye has olduğu ortaya konabilir. Bu çalışmalar kapsamında iletişimde bulunduğumuz çeşitli kurum ve kuruluşlar da oldu. Örneğin Fransız Kültür Merkezi'nin yetkilileriyle bir görüşmemiz oldu, orada onların grubu içerisinde yürütülen bir çalışmadan bahsedildi. Örneğin Telabotanica Ağı'na dâhil olmamız yolunda bir takım projeler geliştirilebilir mi şeklinde görüştük. Bizim de çok ilgimizi çekti. Onların sürdürdüğü çalışma aslında çok basit; sadece akademik ölçekte kalmakla değil toplumun çeşitli kesimlerine inerek normal bir vatandaşın da katılımıyla onu da içine alarak bu çalışmaların ana hedeflerinden bir tanesi, toplumsal iletişimin de sağlanması tüm bireylerin bu çalışmaların içine dâhil edilebilmelerini sağlamak.

Örnekler misiniz? Bu nasıl olacak veya olmalı?

Tabii ki. Örneğin kimsenin bilmediği veya çok az tanıdığı bir bitki türü varsa bunun fotoğraflanması bununla ilgili olan ana kültürden gelen bilgi birikimiyle birlikte fotoğraflanıp elektronik ortamda bir veritabanı içinde yer almasının sağlanması. Çeşitli flora ve faunaları barındıran biyoçeşitliliği ortaya koyan, zenginleştiren bu ve buna benzer çalışmalar yapılabilir, yönlendirilebilir. Çok da güzel olur, bu bölgeye has mesela bir bitki yararlı da olabilir bu görsel bir şey de olabilir, bunun bir biçimde bu atlas içerisine yerleşmesi çok önemli...

Diğer bölgelere göre Ege Bölgesi'nin bu anlamda inanılmaz bir biyo-çeşitliliğe sahip.

İzmir Bölgesi'ne has çok yöresel etkinlikler var. Örneğin, Alaçatı Ot Festivali; çeşitli zeytinyağı yemeklerine yönelik otlar, yine organik tarım konusu, tohum takas şenlikleri küçük ölçekli pazarlarda festivallerde konu edilen bir şey ama aslında geleceğimiz yönünde değerlendirildiğinde çok önemli bir husus. GDO'lardan kurtulmanın bir yolu bu. Öte yandan organik tarım dediğinizde birtakım kimyasal, zirai ilaçlardan da arındırılmış tarımın yapılmasına yönelik olarak bir hamle...

Zirai ilaçlar toprağı da öldüren bir husus aslında...

Evet, evet maalesef dediğiniz doğru. Toprağı öldürüyor olmanın ötesinde, besin zinciri içerisinde en küçük birimden -bitkiden hayvana, hayvandan insana- tüm besin zinciri içerisindeki bütün değerleri etkileyen bir durum söz konusu. Onun ötesinde en önemli hususlardan bir tanesi İzmir Körfezi bizim için. Körfezin sürdürülebilirliğini sağlamak için yapmamız gereken önemli hususlar var. Bunun için biliyorsunuz İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ve Devlet Demiryolları'nın beraber başlatmış oldukları bir proje var. ÇED aşamasında şu anda. ÇED aşaması geçilebilirse boğazda hem yanaşma kalanlı açılması için limana yeterli derinlikte yanaşma kanalı açılmak suretiyle belli tonajın üzerindeki gemilerin yanaşmasının sağlanması için, hem de körfez içerisinde doğal sirkülasyonun artırılması ve su değişiminin sağlanarak mevcut su kalitesinin sürdürülebilirliği, iyi kalitede suyu korumak amacıyla bir sirkülasyon kanalı açılması planlanıyor. Bu proje gerçekleştiğinde körfez açısından önemli bir kazanım olacak diye düşünüyorum. Çünkü doğal yollarla; derelerle, yağışla körfeze sürekli olarak sediment taşınıyor. Bunlar da zaman içerisinde birikiyor. Körfez kapalı bir koy sonuçta, tabanda da suyun sığlaşmasına türler yönüyle, su kalitesinin bozulması yönüyle, bizim kullanım amaçlarımızın kısıtlanması yönüyle pek çok kısıt getiriyor. Dolayısıyla önemli konulardan biri budur. Bir başka husus mesela forumda çok dile getirilen konulardan biriydi. Atık minimizasyonuna yönelik olarak yapılabilecekler, kentsel katı atıklar örneğin bunların geri kazanımı, geri kullanımının yaygınlaştırılması. Hali hazırda yapılan çok güzel çalışmalar var. Ama bunları yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliği, sıfır atıklı teknolojileri getirmek örneğin, geri kazanım proseslerini yaygınlaştırmak, atığı kaynağında azaltmak en önemli hususlardan biri.

Yine su bizim için çok önemli hem içme hem de kullanma suyu itibariyle, iyi kalitede suyu sağlamak, hem su kaynaklarımız her ne kadar bu dönem için yeterli görünmekle birlikte biliyorsunuz iklim değişikliğine ve küresel ısınmaya bağlı olarak, yağış durumları her an değişebiliyor. Yeterli su beslemesi olmadığında hem yer altı hem yüzeysel su kaynaklarının önemli oranda tükendiğini ve kalitesinde önemli oranda bozulmalar olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bunların korunabilmesine yönelik olarak yapılacak işler çok önemli. Suyun geri kazanımı, su tasarrufu sağlanması, evsel ve endüstriyel atık suları geri kazanılıp arıtma işlemleri sonrasında -ki bu mümkün artık- günümüzde biz atık suyu içme suyu kalitesine ve suya dönüştürebiliyoruz. Endüstriler, önemli kirlilik kaynağı olabilecek suyu uygun proseslerle arıtıp kendi üretim prosesi içerisinde geri kazanıp kullanabiliyor. Bunları, karbon salınımını azaltma yönünde özellikle ulaşımda getirilecek birtakım yöntemlerle yaygınlaştırabiliriz.

"KIYI TASARIM PROJESİYLE BİRLİKTE İZMİR'DE ÇOK GÜZEL PLANLAMALAR YAPILDI."

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yeni aldığı gemiler karbon salınımının azaltılmasını yönünde önemli bir adım.

Evet dediğiniz çok doğru. Deniz ulaşımı kullanıyoruz ama bunu daha da yaygınlaştırıp karasal ulaşımda örneğin karbon salımı az olan fosil yakıtlar yerine farklı enerji kaynakları kullanılarak karbon salınımının azaltılması yönünde birtakım katkılar olur. Bisiklet kullanımı İzmir ölçeğinde yaygın, bu daha da yaygınlaştırılabilir... 'Kıyı Tasarımı' projesiyle birlikte İzmir'de çok güzel planlamalar yapıldı.

Bisiklet yolunun İnciraltı'ndan, Karşıyaka'ya birleştirilecek olması kent ölçeğinde çok önemli bir adım...

Bunlar İzmir için çok önemli kazanımlar olacak, kentin yüzü değişecek. Kentin ekosistemi üzerinde de çok önemli hamleler. Bu ekosistem üzerindeki baskıları azaltmak yönünde bizim bazı hedefler koyup şimdiden çalışmalar başlamamız gerekiyor.

Sayın Ayşe Filibeli, değerli bilgilerinizi bizimle paylaştığınız için çok teşekkür ederim.

Ben teşekkür ederim.

Söyleşi: Ertekin Akpınar, **Fotoğraflar:** Mustafa Demiröz

TAŞLAR YERİNE OTURUYOR: ARKEOLOJİ-TARİH ŞÖYLEŞİLERİ

İzmir, kent merkezi dâhil olmak üzere antik kentlerin ve kültürlerin izlerini taşıyan bir coğrafya üzerinde yer almaktadır. 8500 yıl öncesine kadar giden bir yerleşim alanı olarak kentin, Akdeniz'le ilişkisi binlerce yıldır devam ediyor.

İzmir'in Doğu Akdeniz çanağında nasıl bir kent olduğunu, kentin Akdeniz'de kurulan uygarlıkların izlerinden neler barındırdığını, bu izlerin günümüzde nasıl bir değere dönüştürülebileceğini tartışmak, yeni bakış açıları kazanmak ve bu konuda tarihçi, arkeolog ve araştırmacılarla bir bilgi arşiv oluşturmak için, 'Taşlar Yerine Oturuyor' başlıklı bir dizi arkeoloji-tarih söyleşisi yapıldı.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin, 2013 yılındaki açılışından bu yana devam eden söyleşilerine birçok İzmirli katıldı.

İlk İzmir; Yeşilova

Söyleşi dizisinin birincisi, 23 Ekim 2013'te Yeşilova Höyüğü kazı başkanı Yrd. Doç. Dr. Zafer Derin tarafından, 'İlk İzmir: Yeşilova' başlığıyla gerçekleştirildi. İzmir'in bilinen tarihini yeniden yazdıran Yeşilova Höyüğü'nde yapılan çalışmalar, kentin ilk yerleşim yeri olarak kabul edilen Tepekule bölgesinden çok önce ilk düzenli yerleşimin Yeşilova'da kurulduğunu gösteren birçok bulguya ulaşılmasını sağladı.

Batı'nın Planlamada Öncü Kenti; Smyrna

16 Kasım 2013 tarihinde, Prof. Dr. Meral Akurgal ile 'Batı'nın Planlamada Öncü Kenti: Smyrna' başlığıyla ikinci arkeoloji-tarih söyleşisi gerçekleştirildi.

M.Ö. 3000 ile 300 tarihleri arasında yerleşimin görüldüğü ve bir Aiol kenti olan Smyrna'nın, Batı'nın ilk geometrik dokulu kent planının Bayraklı'nın ortasında yer alan tepede gerçekleştirildiğini anlatan Akurgal, Batı Anadolu'nun en eski Athena Tapınağı'na sahip olan kentin, planlamada çok ileri düzeyde olduğunun altını çizdi.

Bugünkü İzmir'in İzinde; Nea Smyrna

21 Aralık 2013 tarihinde, Yrd. Doç. Dr. Akın Ersoy, 'Nea Smyrna' antik kentiyle ilgili bilgilerini paylaştı.

Ersoy, antik kaynaklar ve akropolde yapılan sur kazılarından elde edilen bilgilere göre, 'Nea Smyrna'yı Büyük İskender'in komutanlarından, Monophtalmos ve Lysimakhos'un kurduğunu ve bir çok uygarlığa ev sahipliği yaptığının altını çizdi.

Antik Dünyanın En Eski Bilicilik Merkezi; Apollon Klarios

25 Ocak 2014 tarihinde, Prof. Dr. Nuran Şahin 'Apollon Klarios' başlığıyla gerçekleştirdiği söyleşide, Apollon Klarios Bilicilik Merkezi'nin bugün için antik dünyanın en erken bilicilik merkezi olduğunu ve Kolophon ülkesinin özelliklerini, Klarios'un kazı sürecine ait bilgilerini paylaştı.

Osmanlı Döneminde Foça: Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine

1 Mart 2014 tarihinde Prof. Dr. Zeki Arıkan, 'Osmanlı Döneminde Foça: Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine' başlıklı söyleşisiyle uzun soluklu araştırmalarını arkeoloji-tarih severlere anlattı.

Arıkan konuşmasında, Foça'nın son yıllarda yapılan araştırmalarda daha geniş bir alana yayıldığının ortaya çıktığını anlattı. Ortaçağ'da şap ticaretiyle Cenevizlilerle olan ilişkilerin nasıl geliştiğine dair ilginç bilgiler aktardı.

Cenevizlerden Kanuni Sultan Süleyman'a Foça

5 Nisan 2014 tarihinde, 'Cenevizlilerden Kanuni Sultan Süleyman'a Foça' başlıklı söyleşisiyle Prof. Dr. Ömer Özyiğit, kent surları ve restorasyonunu gerçekleştirilen yapılar, bu süreçte yeniden üretilen Horasan harcı üretim tekniği hakkında güncel bilgileri anlattı.

Özyiğit, Cenevizlilerden Osmanlı'ya kadar Foça Kalesi'nin surlar üzerine tarihsel bir süreç çizdiği konuşmasında Foça'nın zengin bir geçmişe sahip olmasına rağmen bu zenginliğin izlerini sürmenin zor olduğunun altını çizdi.

Metropolis: Ana Tanrıça Kenti

19 Nisan 2014 tarihinde, Doç. Dr. Serdar Aybek'le gerçekleştirilen 'Metropolis' söyleşisiyle, 'Ana Tanrıça Kenti' olarak bilinen kentin geneli ve yayıldığı alanla ilgili yeni çalışmalar aktarıldı.

Pergamon: Ölüm Buraya Giremez

21 Mayıs 2014 tarihinde, Pergamon antik kenti kazı başkanı Prof. Dr. Felix Pirson'la gerçekleştirilen söyleşinin ilginç noktası, kentin kapısında yazılı olan, 'Ölüm Buraya Giremez' cümlesinin nereden geldiğiydi.

Efes, Yeni Yüzyılda Eski Bir Kazı

18 Ekim 2014 tarihinde, İzmir ve çevresinin en çok bilinen ve merak edilen arkeolojik alanı olan Efes Antik Kenti'nin devam eden çalışmalarıyla ilgili bilgileri kazı başkanı Prof. Dr. Sabine Ladstatter sundu.

Liman Tepe Kazıları ve Sualtı Araştırmaları

20 Aralık 2014 tarihinde, Liman Tepe Kazıları Başkanı, Prof. Dr. Hayat Erkanal'la geçekleştirildi. Urla'da çekilen hava fotoğraflarıyla, antik kentin denize uzanan kısmının farkına varan ve böylece sualtı arkeolojisine de yönelen Erkanal, su altında arkeolojik çalışma yapmanın farklılığını anlattı.

İLBER ORTAYLI'YLA, TARİH VE KÜLTÜR SÖYLEŞİSİ

'Türk Asırlarında Doğu Akdeniz'

İzmir Akdeniz Akademisi'nin başlattığı, 'Tarih ve Kültür Söyleşileri'nin önemli konuklarından biri de, Prof. Dr. İlber Ortaylı oldu. İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Koordinatörü Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu'nun, 'Tarihi Sevdiren Adam' olarak takdim ettiği Ortaylı, 'Türk Asırlarında Doğu Akdeniz'i anlattı.* Samimi üslubuyla dikkat çeken Ortaylı, Akdeniz'deki birlik ve bütünlüğe vurgu yaparak, doğu, batı ve dinler ayrımının söz konusu olmadığının altını çizdi. Sorularla renklenen söyleşi oldukça ilgi gördü.

Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın, 'Türk Asırlarında Doğu Akdeniz' konulu söyleşisinde; 'Türkiye' isminin ülkede ticaret yapan Venedik ve Cenovalılar tarafından dağdaki Türkmenlere bakılarak konduğunu söyleyen Ortaylı, "Beğenseniz de beğenmeseniz de, bu isim etnik bir gruba izafeten konmuştu. Doğu Akdeniz'de de, Vatikan arşivlerinde de böyledir. Maalesef Türk tarihçileri Ortaçağ Latincesi bilmiyor ve bu kaynakları araştıramıyor. Yeni neslin Avrupa'da eğitim görüp İtalyan uzmanı olması gerekiyor" diye konuştu.

XV. yüzyılda Bizans'ın müttefiki olmakla birlikte İtalyan devletleriyle savaşın başladığını, XVI. yüzyılda yapılan fetihlerle İtalya'nın Kıbrıs, Girit ve Doğu Akdeniz'de ikbalinin bittiğini söyleyen Ortaylı, etkileşim nedeniyle bugün bile Türk gemiciliğinin İtalyan terminolojisine dayandığına dikkat çekti.

Doğu Akdeniz'in kozmopolit bir dünya olduğunu, Türkiye ve Türkçe'nin Akdeniz dünyasının vazgeçilmez bir parçası olduğunu söyleyen Ortaylı, konuşmasını şöyle tamamladı: "Akdeniz bir bütünlüktür. Doğu-Batı ve dinler ayrımı söz konusu değildir."

**2 Haziran 2014, İzmir Sanat, Kültürpark.*

Marsilya'da bulunan MuCEM, 45.000 m^2 üzerine kurulu bir kültür ve sanat kompleksidir. MuCEM'in merkezinde, Akdeniz Medeniyetlerine odaklanmış bir sergi alanı vardır. Ayrıca konserlere, sinema gösterimlerine, konferanslara, derslere ev sahipliği yapmaktadır. MuCEM, kütüphanesi ve restoranlarıyla üç farklı binada faaliyet göstermektedir.

Thierry Fabre'nin İzmir ziyaretinde, İzmir Akdeniz Akademisi toplantı salonunda İzmirli kültür sanat aktörlerinin katılımıyla düzenlenen bir iletişim toplantısı da gerçekleştirildi. "İzmir'i, biricik yapan şey nedir?" sorusu; 'özgürlük', 'demokrasi kültürü', 'kamusal alanın etkin kullanımı' gibi cevaplar buldu.

AKDENİZ'E ADANMIŞ BİR HAYAT: THIERRY FABRE

"Akdeniz sadece bir denizden ibaret değil, düşünce ve fikirlere ev sahipliği yapan bir çemberdir. Anlatmayı bitiremeyeceğiniz hikâyelere sahiptir."

İzmir Akdeniz Akademisi, 25 Eylül 2014 tarihinde MuCEM'in [Avrupa ve Akdeniz Medeniyetleri Müzesi] kurucularından ve uluslararası ilişkiler direktörü Thierry Fabre'nin katılımıyla, 'Akdeniz; Kültür ve Gelecek' başlıklı bir söyleşi düzenledi.*

Kültürpark İzmir Sanat'ta, Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Koordinatörü Doç. Dr. Serhan Ada'nın moderatörlüğünü yaptığı söyleşide; "Akdeniz'in sadece coğrafi sınırlarla değerlendirilmemesi gerektiği" üzerinde duran Fabre, Akdeniz'i "Düşünce ve fikirlere ev sahipliği yapan bir çember" olarak tanımladı. Konferans sonunda izleyicilerden gelen sorularla oldukça zengin bir söyleşi gerçekleşti.

Yazar ve araştırmacı olan Thierry Fabre'nin, Traversees [Geçilmişler], Eloge de la Pensee di Midi [Güney Düşüne Övgü] adında iki kitabı bulunuyor.

Ayrıca Fabre'nin yönetiminde on kitaplık, 'Akdeniz Temsilleri' dizisi ve otuz sayılık, la Pensee di Midi [Güney Düşü] dergisi yayınlandı. 'İbn Rüşd Buluşmaları: Akdeniz'i İki Yakadan Düşünmek' etkinliklerini gerçekleştirdi ve Akdeniz Beşeri Bilimler Evi'nin, Avrupa-Akdeniz Bölgesi sorumluluğunu üstlendi. Akdeniz Araştırmaları çerçevesinde, 'Firavun Ramses2' network ağının yöneticiliğini üstlenen Fabre, kuruluş günlerinden bu yana MuCEM'in içinde yer almaktadır.

ECE TEMELKURAN'IN GÖZÜNDEN AKDENİZLİ KADINLAR

İzmir Akdeniz Akademisi 'Tarih ve Kültür Söyleşileri'nin bir diğer konuğu, yazar Ece Temelkuran oldu. Moderatörlüğünü Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu'nun gerçekleştirdiği söyleşi*, İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde gerçekleşti.

Temelkuran, 1990'lı yıllarını Ankara Hukuk Fakültesi'nde geçirmiş bir kadın olarak günümüze kadar gelen süreçte ideolojik anlamda yaşanan değişimlerle ilgili düşüncelerini paylaştı. Temelkuran'ın altını çizdiği konuysa, kadınların değiştirme ve dönüştürme güçleriydi.

Ece Temelkuran daha sonra şunları söyledi; "Ben inanıyorum ki; ne olacaksa, yine ve öncelikle kadınlardan olacak. Daha doğrusu, belki şimdiye kadar uzun bir zamandır yapmadıkları kadar çok şey yapacaklar. Bu yüzden hem İzmirli kadınlara hem Akdenizli kadınlara çok güveniyorum."

Beyrut'ta ve Tunus'ta yaşamış olan Ece Temelkuran, 'Akdenizli Kadınlar'ı anlattı. Temelkuran, Gezi Parkı olayları ve Akdeniz sahilinde yaşadığı bölgelerdeki hareketlerde hep başrolde olan kadınlara dikkati çekti. Yaşanmışlıklarla ilgili olarak en büyük sorumluluğumuzun bellek yitimine karşı, "öğrendiğimiz en iyi şeyi, bizden sonrakilere aktarmak" olduğunu vurguladı.

Bir yıl Beyrut'ta, bir yıl da Tunus'ta yaşamış olan Temelkuran, Akdeniz sahillerinde geçirdiği bu süreci dinleyicileriyle paylaştı. 2000'li yıllarda ortaya çıkan post-feminizm akımından bahseden Ece Temelkuran oldukça keyifli bir söyleşi gerçekleştirdi. *22 Mart 2013

OSMAN ERKURT'LA ANTİK BİR YOLCULUK

İzmir-Urla'da kurulan ve deniz gönüllülerinden oluşan, '360 Derece Tarih Araştırmaları Derneği' temsilcisi arkeolog Osman Erkurt, 10 Mayıs 2014 tarihinde ülkemizin zengin tarih arkeolojisini dünyaya tanıtmak amacıyla deniz tarihi ve deniz arkeolojisi üzerine yaptıkları deneysel projelerini konuklarla paylaştı.*

1200 Yıl Sonra Aynı Rota

Osman Erkurt söyleşisinde, '360 Derece Tarih Araştırmaları Derneği'nin orijinallerine uygun biçimde yeniden yaptıkları antik tekne Kybele'yle Foça'dan yola çıkarak sadece yelken ve kürekle Marsilya'ya yaptıkları deniz yolculuğunu anlattı.

Yolculuğun, 1200 yıl önce izlenen rotayı izlediğini söyleyen Erkurt, M.Ö. 600'lü yıllarda Phokaia'lıların, Ege ve Akdeniz'de koloni kurduğunu, bugünkü adları Velia, Aleria, Nice, Antibes olan limanlara uğrayarak Marsilya'ya kadar süren yolculuğun Akdeniz yerleşimlerinin tarihsel bağlarını gösterdiğini vurguladı.

360 Derece Tarih Araştırmaları Derneği

'360 Derece Tarih Araştırmaları Derneği', arkeologlar, tarihçiler, denizciler, mühendisler ve deniz gönüllüleri tarafından, 2004 yılında İzmir-Urla'da kuruldu. Derneğin temel amaçları arasında, deniz tarihi araştırmaları, kazı ve buluntuların alternatif popüler tanıtım yollarıyla daha geniş kitlelere ulaştırılması yönünde sergi, belgesel ve sempozyum gibi etkinliklerin düzenlenmesi, yürütülmesi bulunuyor. Dernek, bu etkinliklerini 'deneysel arkeoloji' başlığı altında sunmaktadır.

**10 Mayıs 2014, İsmet İnönü Sanat Merkezi, Kültürpark.*

AKDENİZ TARİHİ KÜLTÜRÜ VE SİYASETİ SEMPOZYUMU

'Çoğulluğu ve Farklılığı İçeren Bir Birlik Özlemi'

İzmir Akdeniz Akademisi'nin düzenlediği ilk sempozyum olan 'Uluslararası Akdeniz Tarihi, Kültürü ve Siyaseti Sempozyumu' 27-28 Kasım 2014 tarihlerinde İzmir Sanat'ta gerçekleşti. Akdeniz ülkelerinin tarihi, kültürel ve siyasi birikimlerinin tartışıldığı oturumlarda, konusunda uzman tarihçiler, yazarlar, kültür yöneticileri, diplomatlar ve akademisyenler bir araya geldi.

'Çoğulluğu ve Farklılığı İçeren Bir Birlik Özlemi' başlıklı sempozyumun açılış konuşmasında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu; İzmir'in tarih boyunca hep farklılıkların birlik içinde yaşadığı bir hoşgörü kenti olduğunu vurgulayarak, "Kan ve gözyaşı dinsin, insanlar doğup büyüdüğü topraklardan göçe zorlanmasın; dini, kimliği ve düşüncesi nedeniyle baskı görmesin, Akdeniz artık bir barış denizi olsun!" dedi.

Ardından söz alan Prof. Dr. İlhan Tekeli şunları söyledi; "Akademinin uluslararası boyutlu ilk toplantısını, Akdeniz konusuyla ve tarih alanına odaklanılarak yapması bir tesadüf değildir. Geleceği yönlendirmek için, kentin değişik aktörleri geleceğe bakışlarını bu vizyon içinden geliştirirlerse, toplumu belirli bir istikamete doğru yönlendirebilirler. Bu vizyon sadece geleceği yönlendirmiyor, geçmişteki tarihi anlamanızı da sağlıyor. Bu yüzden Akdeniz tarihi üzerinde bir çalışma yapmak gerekiyor. Akdeniz tarihini coğrafya üzerinden anlamaya çalışıyoruz. Akdeniz tarihi on bin yıllıktır, dolayısıyla dünyada tarihinin coğrafya üzerinden yazılabileceği en iyi mekân Akdeniz'dir."

Açılış konuşmalarının ardından, 'Fransa Hükümeti Edebiyat Şövalyesi Nişanı' ve 'Fransa Akdeniz Roman Ödülü'nün sahibi yazar Nedim Gürsel, Melih Cevdet Anday'ın, "... maviyi anlarsın / denizi anlarsın / mavi denizi zor anlarsın..." dizelerini hatırlatarak, "Bence, Akdeniz duyarlılığı bu dizelerde gizlidir. Akdeniz ne kadar yakınınızda olursa olsun, atıp da bir türlü denk getiremediğiniz bir taş gibidir" dedi.

İZMİR VE AKDENİZ

Tarihsel bir perspektif içinde düzenlenen sempozyumda, 'Akdeniz'de Kent, Birey, Toplum', 'Akdeniz'de İktisadi ve Toplumsal Dönüşümler', 'Akdeniz Kültür Havzası', 'Akdeniz'deki Siyasal ve Diplomatik Gelişmeler', 'Geleceğin Akdeniz'i ve İzmir' gibi başlıklar masaya yatırıldı. Katılımcılar; ekonomi, ticaret, tarım, sanayi ve kültür alanında geçmişi değerlendirerek geleceğe ışık tutan siyaset, diplomasi ve demokrasinin rol ve işlevleri konularında bildirilerini sundu.

Uzun yıllar Birleşmiş Milletler'in farklı kuruluşlarında çalışmış, hâlen İstanbul Politikalar Merkezi'nde kıdemli uzman ve Süleyman Şah Üniversitesi öğretim üyesi görevlerini sürdüren, Cengiz Aktar; "İzmir Akdeniz Akademisi, fevkalade hayırlı bir girişim. Sadece İzmir için değil, sadece Akdeniz için değil, Türkiye için de önemli bir girişim. İzmir, 1923 yılından bu yana deniz hinterlandından kopmuş bir kenttir. Tekrar denizle kavuşması, Ege ve Akdeniz'le kavuşması Türkiye açısından da son derece önemli bir gelişme olacaktır" dedi.

Büyükelçi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ukrayna Özel Gözlem Misyonu Başkanı, Yaşar Üniversitesi Akdeniz Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı Ertuğrul Apakan; "Akdeniz'de normalizasyon ve stabilizasyon sürecine ihtiyaç var. Çatışmalarıyla, işbirliği potansiyeliyle Akdeniz canlı bir varlık" dedi.

Sempozyuma katılanlar -alfabetik sırayla- şöyledir;

Alexandros Mallias [2005-2009 yılları arasında, Yunanistan'ın Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi]

Doç. Dr. Alp Yücel Kaya [Ege Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi, İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Koordinatörü]

Prof. Dr. Aylin Güney [Yaşar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dekanı]

Doç. Dr. Cengiz Aktar [Süleyman Şah Üniversitesi Öğretim Üyesi]

Doç. Dr. Christoff Berns [Almanya Ruhr Üniversitesi Arkeolojik Çalışmalar Bölümü Milet Arşivi Müdürü ve Akdeniz Çalışmaları Merkezi Üyesi]

Prof. Dr. Christos Hadziiossif [Girit Akdeniz Araştırmaları Enstitüsü ve Yunanistan Araştırma ve Teknoloji Vakfı Müdürü]

Prof. Dr. Elena Frankagis Syrett [New York Kent Üniversitesi Öğretim Üyesi]

Ertuğrul Apakan [Büyükelçi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ukrayna Özel Gözlem Misyonu Başkanı, Yaşar Üniversitesi Akdeniz Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı]

Prof. Dr. F. Cana Bilsel [Mersin Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı]

Doç. Dr. Galip Yalman [Orta Doğu Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi Öğretim Üyesi]

Giannis Epaminondas [Mimar, Yunanistan Ulusal Bankası Kültür Vakfı Selanik Merkezi Müdürü]

Prof. Dr. İlhan Tekeli [Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi, İzmir Akdeniz Akademisi Kurucu Onursal Başkanı]

Julie Chenot [Camargo Vakfı Program Müdürü]

Yrd. Doç. Dr. Oktay Özel [Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi]

Prosper Wanner [Şehir Plancısı, Marsilya Hotel du Nord Kooperatifi Kurucusu]

Doç. Dr. Serhan Ada [Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi, İzmir Akdeniz Akademisi Kültür-Sanat Koordinatörü]

Prof. Dr. Socrates Petmezas [Girit Üniversitesi Tarih ve Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi]

Prof. Dr. Victor Azarya [Kudüs İbrani Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim Üyesi]

Yiğit Alpogan [Büyükelçi, Akdeniz için Birlik Genel Sekreter Yardımcısı]

Prof. Dr. Zeki Arıkan [İzmir Akdeniz Akademisi Bilim Kurulu Üyesi]

MODA TOPLANTILARI

İzmir'in Moda Tasarım Vizyonu Oluşturuluyor

4 Ocak 2014 tarihinde, İzmir Akdeniz Akademisi öncülüğünde bir araya gelen ve bazıları İstanbul'da yaşayan İzmirli moda tasarımcıları, moda yazarları, mimar ve akademisyenlerle giyim sanayicileri, İzmir'in moda vizyonunu oluşturacak yol haritasını belirledi.

'IF Wedding Fuarı' öncesi, İzmir'in moda tasarımı konusundaki dinamiklerini harekete geçirecek ve potansiyelini arttıracak çalışmaları gerçekleştirmek hedefiyle oluşturulan, 'Çalışma Grubu', moda tasarımı vizyonunu belirleyecek yol haritası için önemli adımlar attı.

Moda tasarımı toplantısında İzmir'in, 'IF Wedding Fuarı'yla geldiği gelişme noktasında, yeni güç alanının; inovasyon, tasarım ve trend yaratmak olduğu vurgulandı. İzmir'de endüstriyel gelinlik üretiminin geliştiği, bu endüstriyel üretimi tasarımla bütünleştirmek gerektiği belirtildi.

İzmir'in moda konusunda atılım yapması amacıyla düzenlenen toplantının moderatörlüğünü, İzmir Akdeniz Akademisi Tasarım Koordinatörü ve Yaşar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu yaptı. Toplantıya; Ege Giyim Sanayicileri Derneği Başkanı Mukadder Özden, Ege Giyim Sanayicileri Derneği Genel Sekreteri Nükhet Şenkaya, Emel Akın Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Arzu Marmarali'nın yanı sıra çok sayıda moda tasarımcısı, moda yazarı, mimar, tasarımcı, akademisyen, ayakkabı tasarımcısı ve tekstilci katıldı.

Odakta Akdeniz Akademisi Var

İzmir Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde, 2011 yılında gerçekleştirilen Tasarım Forumu'ndan bugüne kadar tasarım alanında adımlar atılmaya devam ediliyor. İzmir'in tasarım alanında hedeflerinin takipçisi olmak üzere İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan İzmir Akdeniz Akademisi, öncelikle bir Tasarım Danışma Kurulu oluşturdu.

İzmir Akdeniz Akademisi Tasarım Danışma Kurulu, toplantılarında İzmir'in bir tasarım kenti olması ve Akdeniz'de saygın bir tasarım merkezi düzeyine taşınması konusunda görüşler sunuldu.

İzmir'de tasarım talebinin geliştirilme potansiyeli olması ve üniversitelerde tasarımla ilgili gelişmiş bölümlerin bulunması nedeniyle Akademi; tasarım pratiğini, bilincini, bilgisini, etkinliklerini ve kentin tasarım donanımını geliştirmek, önerilen projelerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla çalışmalarını sürdürüyor.

Hayatımızda Tasarım Var

İzmir Akdeniz Akademisi, 22-25 Ocak 2014 tarihleri arasında If Wedding Fashion İzmir 2014 fuarına, 'Hayatımızda Tasarım Var' mottosuyla, tasarım standı ve workshop programıyla katıldı. Türkiye'nin yeni kuşak tasarımcılarını bir araya getiren, If Wedding Fashion İzmir 2014 Fuarı çerçevesinde İzmir Akdeniz Akademisi, 'Yaratıcı Drapaj', 'Yüzey Manipülasyonu' ve 'Takı Atölyesi' düzenledi.

Yeni kuşak tasarımcılar arasında yer alan Mihrican Damba, Özlem Erkan ve Deniz Kaprol, 'Yaparak Tasarlamak' çerçevesinde tasarım öğrencileriyle atölye çalışmaları gerçekleştirdiler.

Atölye çalışmalarının çağrı metninde yer alan, bir tasarımcının hangi duygu ve düşüncelerle bir ürünü tasarladığını anlatan metin oldukça ilgi çekiciydi. Çalışmalar sırasında bu anlatımın gerçeğe dönüşmesini izlemek hem katılımcılar hem de izleyiciler açısından özel bir deneyim oldu.

Yaparak Tasarlamak

Doç. Dr. Şölen Kipöz, 'Yaparak Tasarlamak' başlığı altında İzmir If Wedding Fashion fuarına katılan İzmir Akdeniz Akademisi için şu metni kaleme aldı: "Özgün ve biricik tasarımlara giden yol her zaman masada bitmez. Çoğu zaman tasarımcının gerçekleştirmek istediği fikri hayata

geçirmesi için el, beyin ve kalp koordinasyonu gerekir. Bu bağlamda tasarımcı tıpkı bir zanaat ustası gibi el becerilerine ve yapma bilgisine güvenir.

Adeta bir sonraki olası tasarımı keşfetme dürtüsü, malzemeyle deneysel bir sürece girer ve beklenmedik sonuçlara ulaşır. Elbette bu süreçte bilgisi, deneyimi, estetik görüşü ve ait olduğu kültürel bağlamlardan destek alır.

Kimi zaman elinin altındaki ya da keşfettiği bir malzeme, bir aksesuar, bir detay tasarıma dokunuşunu etkiler. Özgün işlere imza atan pek çok tasarımcı gerçekte böyle çalışır, böyle üretir."

29 HAZİRAN: DÜNYA ENDÜSTRİYEL TASARIM GÜNÜ

Hayatımızda Endüstriyel Tasarım Var

İlk olarak, 29 Haziran 2007 yılında Uluslararası Endüstriyel Tasarım Kuruluşları Konseyi'nin [icsid] kuruluşunun ellinci yılında kutlanmaya başlanan, 'Dünya Endüstriyel Tasarım Günü' temel olarak endüstriyel tasarım mesleği konusunda farkındalığını arttırmayı, tasarımcıların, akademisyenlerin tüm dünya çapında ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel kaliteyi geliştirmede önemli katkılarının altını çizmeyi hedefliyor.

'29 Haziran Dünya Endüstriyel Tasarım Günü' kapsamında İzmir Akdeniz Akademisi ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi işbirliğiyle konuya dikkat çeken afişler tasarlandı. Gündelik hayatımızda endüstriyel tasarımın yerini ve önemini hatırlatmak; toplumda endüstriyel tasarım kavramının farkındalığını arttırmak amacıyla tasarlanan afişler, İzmir'de otobüs duraklarına, üniversitelere ve çeşitli toplu taşıma mekânlarına asıldı.

Ayrıca Tasarım Gazetesi'nde ve The International Council of Societies of Industrial Design [icsid] web sitesinde İzmir Akdeniz Akademisi'nin hazırladığı çalışmalara yer verildi.

ADIM ADIM TASARIM

İzmir'i, tasarım ve inovasyon kenti yapma hedefiyle çalışmalarını yürüten İzmir Akdeniz Akademisi, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi işbirliğiyle 26 Şubat-2 Mart 2014 yılında, 25. İzmir Mobilya, Dekorasyon, Ev ve Büro Mobilyaları Fuarı'nda [MODEKO] bir tasarım standı kurdu. İzmir Akdeniz Akademisi Tasarım Standı'nda, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi'nin hazırladığı bir endüstriyel tasarım seçkisi sergilendi.

Sergi, endüstriyel tasarım mesleğini tanıtmanın yanında üretilen tasarımları paylaşmanın, tasarımcıları sektör temsilcileri ve İzmirlilerle buluşturmayı hedefledi.

Standa yoğun ilgi gösteren İzmirliler, "Endüstriyel tasarım nedir?", "Tasarım ne tür aşamalardan geçerek somut hale dönüştürülür" gibi endüstriyel tasarıma yönelik pek çok soruya yanıt buldu. Stantta sergilenen ürünlerin adım adım nasıl bir tasarıma dönüştüğünü, ürünün son hali üzerinden değerlendirmek mümkün oldu.

OLIVTECH: FUARDA TASARIM VAR!

İzmir Akdeniz Akademisi, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi'yle, OLIVTECH 5. Zeytin ve Zeytinyağı Teknoloijleri Fuarı'na, 'Hayatımızda Tasarım Var' sloganıyla katıldı.

Stantta, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi'nin oluşturduğu bir endüstriyel tasarım seçkisi sergilendi. Bu sergiyle endüstriyel tasarım mesleğini tanıtılıp, üretilen tasarımlar paylaşıldı; tasarımcılarla sektör önde gelen temsilcileri buluştu.

TASARIM KORİDORLARI ULUSAL FİKİR YARIŞMASI

İzmir Akdeniz Akademisi; tasarım araştırmaları, tasarım uygulama araçları, tasarım yapıları, tasarım etkinlikleri, tasarım ödülleri, tasarım projeleri ve tasarım yayınları konularında çalışmalarına devam ediyor.

İzmir Akdeniz Akademisi, bu dizge içinde önemli bir adım olarak 'Tasarım Koridorları Ulusal Fikir Yarışması'nı düzenledi. İzmir'e tasarımla yeni bir soluk getiren yarışma İzmir'in kamusal alan kullanım alışkanlığına uygun, dikkat çekici sergileme ve etkinlik alanları projelerinin ortaya çıkmasını sağladı. Bu yarışma düzenlenirken temel hedef; İzmir'in tasarım ve inovasyon alanlarında desteklenmesi fikri doğrultusunda kentte tasarım kavramını geniş kitlelerle buluşturacak, kentlilere tasarım bilinci kazandıracak ve tasarım etkinliklerini barındıracak mekânın tasarlanmasıydı. Bu mekânın kendisinin bir tasarım nesnesi olarak; dikkat çekici, yaratıcılık ve yenilik içermesi hedeflenmiştir.

ASLİ JÜRİ ÜYELERİ

- Prof. Dr. Cânâ Bilsel [Jüri Başkanı],
- Yrd. Doç. Dr. Can Özcan,
- Mehmet Kütükçüoğlu,
- Dr. Erdal Uzunoğlu, Murat Tabanlıoğlu,
- Hakan Gencol,
- Turgut Çıkış

YEDEK JÜRİ ÜYELERİ

- Öğr. Gör. Aysun Aytaş,
- İlker Özdel,
- Yrd. Doç. Dr. İnci Uzun,
- Doç. Dr. Koray Korkmaz

DANIŞMAN JÜRİ ÜYELERİ

- Fügen Selvitopu,
- Ali Sabuktay,
- Hasan Topal,
- Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu,
- Yrd. Doç. Dr. Mine Ovacık Dörtbaş,
- Tevfik Tozkoparan,
- Dr. Ayşegül Sabuktay Aktaş

Raportörler: Aslı Topal, Merve Tosun Artok

"Yalnızca evimin dışındayken kendimi evimde hissediyorum. O yüzden bugün yine tarihte 'İyonya'nın İncisi' adı verilmiş olan mücevher-şehirde dolaşmayı, kentin **koridor**larından palmiye ve hurma ağaçlarıyla dolu kıyı şeridine doğru etrafıma bakarak ilerlemeyi, onu her zaman yaptığım gibi yeniden keşfetmeyi planlıyorum.

Bana 'kent gezgini' diyenler de var. Buna fazla kafa yormam ben, yalnızca aylakça gezerim; seyirciyimdir,

kente, insanlara, olan bitene... Gezerken daha iyi hayal kurarım. Yürürken daha çok düşünür, düşündükçe daha bol yürürüm. O anki ruh halime göre çizilir sınırları **güzergâh**ımın. Rastlantısaldır **rota**m, içsel sesim belirler onu, ben bile karışamam nereye gideceğime. Gece ve gündüz; bu hep böyle...

Kalabalıklarda daha çok var oluyor, daha çok kendim oluyorum; sırf bu yüzden **sergi**lere, **sanatsal etkinlik**lere, **performans** gösterilerine ilgi duyuyorum. Kentin bu açıdan daha zengin olmasını hayal ederim çoğu kez. Keşke **taşınabilir**, kolayca kurulup kaldırılabilen mekânları, nesneleri olsa bu şehrin de. Birçok birey ve sosyal grubu bir araya getirebilse. Bir etkileşim **platformu** sunsa, ziyaretçiler birer **katılımcı**ya dönüşse. Tıpkı benim gibi, hareketin gel-git noktasında dursa, **gelip geçici** ile sonsuzun arasında yaşasa. Benim gibi, eşikte... Kendini akışa bırakanlara, kenti ve insanlarını bir film seyircisi gibi izleyenlere mekan oluşturtsa, **gece** de, **gündüz** de.

İlgi çekse, yalnız benim gibi dünyayı gözlemleyip ondan saklı kalanların değil, büyük kalabalıkların merakını cezbetse. İşte sonunda iyi bir tasarım dedirtse. Herkes tarafından erişilebilir olsa bu yenilikçi tasarım nesneleri. Gündelik yaşamla, sokaktaki akışla ustaca bütünleşse. Böylece kentin meydanları ve diğer buluşma noktaları zenginleşse, herkesin kullanımına uygun hale gelse. Mekanın kendisi bir deneyime dönüşse.

Böyle hayallerle atıyorum adımımı, dışarıdaki evime. Rotam belirsiz, güzergahım bilinmez. Düşlediğim kentte, her anlatı bir başka yolculuk öyküsü..."

Jüri tartışmalarından esinlenerek jüri adına kaleme alan: Hakan Gencol, Haziran 2014

Beşi Bir Yerde / Tüm Kentli Bir Arada

İzmir Akdeniz Akademisi tarafından ilk kez düzenlenen, 'Tasarım Koridorları Ulusal Fikir Yarışması'na yetmiş yedi proje başvurusu yapıldı.

İzmir Akdeniz Akademisi, seçilen tasarım koridoru proje önerileriyle İzmir'in gündelik yaşamıyla, 'kültür-sanat-tasarım' kavramlarını buluşturdu.

Tasarımların ana ortak noktası, İzmir'in farklı semt ve noktalarında, denizle kurulan ilişki de dâhil, tüm coğrafyayı ve farklı sosyal yoğunlukları dengeleyerek, 'Beşi Bir Yerde' fikrinden, 'Tüm Kentli Bir Arada' kavramına uzanıyor. Demokratik ve ortak kullanımı teşvik eden çoklu işlevlere platform hazırlayan her bir tasarım, kentin doğal kullanıcılarına alternatif buluşma noktaları kazandırırken aynı zamanda İzmir'le yeni tanışacak insanlara bir harita sunuyor.

Dünyanın tasarım trendlerinin belirlendiği Londra, New York, Milano, Paris gibi şehirler için kurgulanan sanat, tasarım ya da mimarlık haftalarında deneyimlenen örneklerde olduğu gibi, bu yenilikçi tasarımlar sadece estetik ürünler olarak kendilerini göstermekten çok bağlam içinde araçsallaşıyor ve kentin estetik ve katılımcı hedeflerinin bir ilk adımı olarak yerlerini seçiyorlar.

HAYDİ OYNAYALIM!
[Polonya'dan Çocuklar İçin Tasarım]

İzmir Akdeniz Akademisi, Polonya ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin 600. yıldönümü dolayısıyla Adam Mickiewicz Enstitüsü tarafından yönetilen culture.pl [Polonya Kültür Bakanlığı web sayfası]

tarafından hazırlanan, 'Haydi Oynayalım! Polonya'dan Çocuklar İçin Tasarım Sergisi'ne ev sahipliği yaptı.

Tarihi Havagazı Fabrikası Kültür Merkezi Sergi Salonu'nda gerçekleşen sergide; Polonya oyuncaklarıyla iç tasarım elemanlarının en ilginç örnekleri yer aldı.

Sergi, Oyunla Birleşti

'Polonya'dan Çocuklar için Tasarım Sergisi', çocuklar için gerçekleştirilen ilk kapsamlı sergi olma özelliğini de taşıyor. Sergiyi gezen İzmirli çocuklarla aileleri, Polonya oyuncakları ve tasarım objelerini incelerken, Polonya kültürüyle ilgili bilgi sahibi olma fırsatı yakaladı.

Çocuklar için tasarım Polonya'da dinamik biçimde büyüyen bir alan. Mobilya ve dekoratif aksesuarların yanı sıra, doğal ve organik malzemelerden yapılan geniş bir eğitsel oyuncak yelpazesi de üretiliyor. Tasarımcılar her ayrıntıya büyük önem veriyor ve ürünler çoğu zaman yerel zanaatkârların yardımıyla elde üretiliyor.

'Haydi Oynayalım!' sergisinde, Polonya çocuk tasarımının en ilginç örnekleri sergilendi. Serginin ana konseptiyse şöyleydi; sergi bir oyunla başlıyor. Çocukları oyuna katılmak ve her ürünü deneyerek keşfetmeye teşvik ederek, Polonyalı çocukların oyunları ve oyuncaklarıyla tanıştırıyor. Ardından sergilenen ürünlerin her birinin arkasındaki hikâyelerin anlatılması sonucunda bir oturma odası oluşturuluyor. Oturma odasına gelen ziyaretçiler, Polonyalı yayıncıların yayınladıkları illüstrasyonları olan kitapları görüyor. Sergi boyunca İzmirli çocuklar eğlenerek başka bir kültüre ait oyunları keşfettiler.

Tasarım İşbirliği Yaratacak

Serginin küratörü Ewa Solarz, ilginç bir sunumla bir araya getirilen, özenle seçilen nesnelerin bütün çocukların ve tasarım alanındaki profesyonellerin dikkatini çektiğini söyledi.

Solarz, sergi öncesinde yaptığı konuşmada, "Sergi, Polonya ile Türkiye'deki tasarım endüstrileri arasında işbirliği olanağı yaratması açısından da benzersiz bir fırsat. Sergiyle, ziyaretçileri çeşitli interaktif sergiler, workshoplar vasıtasıyla, tasarım dünyasında ve en önemlisi Polonya kültürü alanında uzun bir gezintiye çıkaracağız" dedi.

'Haydi Oynayalım! Polonya'dan Çocuklar İçin Tasarım' sergisinin sembolünün Polonya'daki en popüler kuşlardan biri olan leylek olduğunu kaydeden Solarz, "Leylekler yaz aylarını köylerde yuva yapmakla geçirirler. Sonbahar geldiği zamansa sıcak ülkeler diye adlandırdığımız ülkelere göç ederler. Türkiye de bu sıcak ülkelerden biridir." Leylek temalı yazı tahtası üzerinde oynanan oyunda, çocukların soru-cevap şeklinde eğlenceye dâhil olmaları sağlandı.

Tasarım Sandığı Atölyesi

'Polonya'dan Çocuklar için Tasarım Sergisi' kapsamında bir dizi atölye çalışması gerçekleştirildi. İzmir Akdeniz Akademisi'nin çocuklar için, 31 Ekim, 15 Kasım ve 29 Kasım 2014 tarihlerinde Tarihi Havagazı Fabrikası Kâğıt Atölyesi'nde genç tasarımcı Seyhan Deniz Reis'in yönetiminde düzenlenen atölye dizisinde; Reis, İzmir Akdeniz Akademisi'yle birlikte geliştirdiği, 'Tasarım Sandığı' başlıklı atölye programında yeni yetişen kuşağa, önceki dönemin tasarım ürünlerini göstererek, hem tasarımın dönemler içinde nasıl değiştiğini hem de tasarım fikrinin ne olduğunu aktardı.

İZMİRKÜLTÜR PLATFORMU GİRİŞİMİ

İzmirKültür Platformu Girişimi'nin temel amacı; bağımsız, sivil, özel kültür-sanat aktörlerini bir araya getirerek, onları Akdeniz kıyı şehirlerinin kültür sanat aktörleriyle buluşturarak açık, sürdürülebilir bir çatı yapılanmasını sağlamak olmaktır.

Bu doğrultuda, İzmir'in kültür-sanat geçmişi ve bugünü kayıt altına alınıyor. Akdeniz şehirlerinden uluslararası oluşumlar, organizasyonlar ve kurumlarla ortaklıklar kurmak için gerekli olan alt yapı oluşturuluyor. Bu yöndeki çalışmalar 'açıklık' perspektifinde; 'yerelden ulusala', 'ulusaldan Akdeniz boyutuna evirilerek' network toplantıları dizisiyle gerçekleştiriliyor.

İzmir'in Kültür-Sanat Veri Tabanı Oluşuyor

Katılımcılar gerçekleştirdikleri sunumlarla, kurum kimliklerini, amaçlarını, nerede çalıştıkları, kurum içinde çalışan sanatçıların kimler olduğu, ne türden üretimler yaptıkları, gelecekte neler yapacakları ve izleyici kitlelerinin kim olduğu gibi sorulara yanıt veriyorlar. Bu temel bilgilerin dışında kültür sanat aktörleri pratik deneyimlerini paylaşarak yeni üretim modelleri geliştirmenin yollarını arıyorlar.

Toplantılarda öne çıkan konu başlıkları içinde; İzmir'in kültür sanat ortamının dizinini oluşturmak ve şehirdeki kültür dinamiklerini izleyici-üretici hattında güncel bir haritaya dönüştürerek var olan tabloyu görmek, kısaca kentin kültür sanat envanterini çıkartmak vardır.

Bu durum tespitinden yola çıkarak, kentin kültür-sanat üretimlerinde yeni modeller yaratmak ve Akdeniz kentleriyle ortak üretimlere imza atacak koşulların oluşturulması gündeme gelecektir.

Sürdürülebilirlik açısından çalışma döngüsünü, 'buluşturmak–toplamak– kaydetmek–biriktirmek–ulaştırmak' olarak tanımlayan girişim, İzmir'in güncel kültür haritasını basılacak almanak ve bültenlerle kayıt altına alınıp, belgelenmesi amaçlanıyor.

İZMİR EKOLOJİ FORUMU

İzmir Akdeniz Akademisi'nin düzenlediği, 'İzmir Ekoloji Forumu'; akademisyenleri, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları temsilcilerini ve çevre aktivistlerini bir araya getirdi.

İzmir Ekoloji Forumu'nun açılış konuşmasını yapan İzmir Akdeniz Akademisi Kurucu Onursal Başkanı Prof. Dr. İlhan Tekeli, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin sürdürülebilirlik başlığı altında pek çok iş yaptığını, İzmir Ekoloji Forumu'nu bu çalışmaların içine oturabileceği genel bir perspektifin kurulması ve var olanlara ek olarak hangi işlerin yapılması gerektiğinin ortaya konması açısından genel bir bakış açısı, genel bir strateji, değerlendirme yapılmasının amaçlandığını belirtti.

İzmir Akdeniz Akademisi Ekoloji Koordinatörü Prof. Dr. Ayşe Filibeli'nin, İzmir Ekoloji Forumu'nun çalışma yöntemi ve hedefleriyle ilgili bilgilendirmesinin ardından dört saati geçen grup çalışmalarında mevcut durum, mevzuat, sorunlar ve önerilerle birlikte yapılacak çalışmalarla ilgili stratejiler belirlendi. Hazırlanan sunumlar toplantının final bölümünde tüm katılımcılarla paylaşıldı.

Tarihi Havagazı Fabrikası'nda gerçekleştirilen forumda; 'Doğal Varlıkların Korunması İçin Ekolojik Planlama', 'Enerji [yenilenebilir, yenilenemez, enerji verimliliği, alternatif enerji kaynakları]', 'Atık Azaltma/Atık Yönetimi [kaynakta azaltma, geri kazanım, geri kullanım] ile 'Çevre Planlama ve Yönetim Sistemleri [ekolojik planlama, eko köyler vb.]' konuları ele alındı.

'Doğal Varlıkların Korunması'yla ilgili çalışma grubunun moderatörlüğünü, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Ümit Erdem, 'Enerji Çalışma Grubu'nun moderatörlüğünü Ege Üniversitesi Biomühendislik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Nuri Azbar, 'Atık Azaltma/Atık Yönetimi Çalışma Grubu'nun moderatörlüğünü Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurdan Büyükkamacı, 'Çevre Planlama ve Çevre Yönetimi Çalışma Grubu'nun moderatörlüğünüyse Dokuz Eylül Üniversitesi Şehir Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sezai Göksu üstlendi.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin 7 Aralık 2013 tarihinde düzenlediği, 'Ekoloji Forumu'; akademisyenler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle çevre aktivistlerini bir araya getirmişti. Alanında uzman katılımcıların farklı alanlardaki grup çalışmaları sonucunda belirlenen stratejiler ve grup sunumlarıyla birlikte foruma ışık tutan Prof. Dr. İlhan Tekeli'nin makalesiyle birlikte kitap haline getirildi. Editörlüğünü, Prof. Dr. Ayşe Filibeli ve Melek Demir'in üstlendiği kitap basılmıştır.

İlhan Tekeli

"Türkiye'de eğer biz demokrasi istiyorsak ve demokrasiye de layık olduğumuzu düşünüyorsak projelerimizin 'gökten', 'tepeden inme' olmaması, bizim kendi geliştirdiğimiz projeler olması gerekir. Olgun bir demokrasi arzumuz olduğunu biliyorum, ama onun için çalışmamız, birlikte düşünceler geliştirmemiz ve yerel yönetim bize böyle bir platform açtığı zaman o platformu verimli olarak kullanmamız gerekiyor. Bu toplantı böyle bir alanda bir başlangıç yapmak için geliştirilmiş, örgütlenmiş bir toplantı. Akademi özgün bir kuruluş. İsmi 'Akademi' olunca, bir eğitim kurumu olarak anlaşılmaması lazım, buradaki biraz farklı bir akademi. Gerekirse eğitim de verebilir o başka bir mesele... Temelde bir yerel yönetimin ihtiyacı olan bir mesele think tank işlevleri. Aslında biz belediye başkanlarını seçiyoruz sonra yalnız bırakıyoruz. Halbuki projelerle yeni fikirler getirmek, onları yalnız olmaktan kurtarmak gerekir. Tabi siyasetçilerimizin hepsi buna açık değil, onlar kendi projelerini gerçekleştirmek isteyebilirler. Ama buradaki durum farklı İzmirlinin projelerini gerçekleştirmek hedefleniyor. İzmir'in yerel yönetimi İzmirlinin projelerini gerçekleştirmeye çalışan bir yönetim. Bu belediyenin görevden kaçması değil, ama toplumdaki, İzmir'de yaşayanların kamusal özne olabilme, projelerini hayata geçirebilmelerinin yolunu açmakla ilgili bir şey. Şimdi onun için akademi iki işlev görecek; bir tanesi think tank işlevi olacak. Projeler, görüşler, düşünceler, geliştirecek. İkincisi bunu elitist bir kurum gibi değil, bir demokratik platform gibi gerçekleştirecek. Bu ikisi de günümüzün başarılı yerel yönetimleri için gerekli bir şey ve Türkiye'de de sanırım ilk defa böyle bir oluşum ortaya çıkıyor. Eğer biz bu oluşumda başarılı olursak, Türkiye için de olumlu bir örnek olur, başkaları da bunu tekrar etmeye başlar ve demokrasi için de önemli bir adım olur. Bugünkü Türkiye yönetim sistemi içinde belediyede böle bir kurum kurup onun izinlerini tepelerden almak falan kolay değil. Onun için bugünkü olanaklar içinde belediyede bir yapı kuruldu ama bu kuruluş belediyenin içinde bürokratik bir örgüt olarak ortaya çıkacak bir şey değil. Zaten ne o iş gücünü ne o bilgiyi toplayabilirsiniz ne de o katılımı belediye örgütü içinde sağlayabilirsiniz İzmir Akdeniz Akademisi bunu kolaylaştıracak bir grup küçük bir grup. Ama o zaman üniversiteleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla, İzmirlinin katılımıyla hayata geçecek demokratik bir think tank kuruluşu olarak işlevlerinin zenginleşmesi buna bağlı. Bizler, her birimiz buna katkı yaparak bir çeşit Türkiye'nin demokrasi kalitesin gelişmesine de katkı yapmış olacağız." Prof. İlhan Tekeli, İzmir Ekoloji Forumu, s. 131.

ZEYTİNİN AKDENİZ'DEKİ YOLCULUĞU

İzmir Akdeniz Akademisi, Akdeniz'i birleştiren zeytin ağacının ve zeytinyağının bu bölgedeki serüvenini yeni bir konferans dizisiyle ele alıyor. 11 Nisan 2015 günü Kültürpark içindeki Gençlik Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen, 'Klazomenai Zeytinin Akdeniz'deki Yolculuğu' başlıklı konferans dizisinin ilk konuşmacısı; A. Ertan İplikçi'ydi.

Akdeniz'de hatta dünyada bulunmuş en eski zeytinyağı tesisi İzmir'in, Urla ilçesi yakınlarındaki antik Klazomenai kentinde, Prof. Dr. Güven Bakır başkanlığında ve A. Ertan İplikçi'nin danışmanlığında yürütülen arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılmış ve uzun çalışmalar sonucunda yeniden ayağa kaldırılmıştır. M. Ö. VI. yüzyıla ait olan işlik içerisinde yer alan makinelerin yeniden inşasında tamamen doğal, mümkün olduğunca yöreye ait malzemeler kullanılmıştır. Urla'da, zeytinyağı işliğinin yeniden işler hale getirilmesi projesiyle birlikte çocukların boyutlarına göre tasarlanmış, küçük, ama gerçek, işleyen bir zeytinyağı işliği de bölgeye kazandırılmıştır. Yapılan tesise zeytin hasadı döneminde bahçelerinden topladığı zeytinlerle gelen çocuklar, zeytinlerini bu değirmende hamur haline getirerek ve preslerinde sıkıp yağ süzgülerinde dinlendirerek, ayrıştırdıkları yağı şişeleyip, tasarımını kendilerinin yaptıkları etiketleri üzerlerine yapıştırabilmektedirler.

XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda Ege'de Zeytin ve Zeytinyağı Ticareti

İzmir Akdeniz Akademisi, Akdeniz'i birleştiren zeytin ağacının ve zeytinyağının bu bölgedeki serüvenini ele aldığı konferans dizisinin ikincisini, 'XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Ege'de Zeytin ve Zeytinyağı Ticareti' başlığıyla, 9 Mayıs 2015 tarihinde gerçekleştirdi. Moderatörlüğünü, İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Koordinatörü Doç. Dr. Alp Yücel Kaya'nın yürüttüğü konferansta, Prof. Dr. Zeki Arıkan, 'XVIII. yüzyılda Ege'den İstanbul'a gönderilen zeytinyağının öyküsünü'; Doç. Dr. Cihan Özgün, XIX. yüzyılın ikinci yarısında, İzmir ve çevresinin değişen dünya ekonomisine eklemlenme süreci içinde geçirdiği büyük değişimlerin odağında, diğer tarımsal ürünlerle birlikte, zeytin, zeytinyağının üretiminin ve ticaretinin geçirdiği dönüşümü anlatmıştır.

İZMİR ZEYTİN SEMPOZYUMU

"Ölmez Ağacın Peşinde / Zeytinime Dokunma"

Yirmi bir kişilik bir 'Danışma Kurulu' tarafından hazırlanan 'İzmir Zeytin Sempozyumu', 2-3 Eylül 2015 tarihlerinde İzmir Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde Büyük Salon'da yapılan farklı oturumlarda kendi alanlarında uzman konuklar, zeytinin alanına konu olan bütün alanları farklı boyutlarıyla ele aldılar. Konu başlıkları sırasıyla şöyleydi; 'Ağaçtan İnsana', 'Ölmez Ağacın Peşinde', 'Ağaçlar ve İnsanlar: Örgütlenme', 'Zeytin, Zeytinyağı ve Kalite: Dokusundan, Kokusuna', 'Zeytin, Ürünleri, Üretim Teknikleri ve Verimlilik: Tarladan Mutfağa', 'Slow Food', 'Hukuksal ve Teknik Altyapı: Zeytinle Hukukumuz Var!', 'Zeytin ve Tasarım: Zeytine Dokununca', 'Markalaşma, Tanıtım, Pazarlama; Konumlandırma, Dağıtım: Zeytinin Adı Yeter', Tarım Turizmi/Gurme Turizmi: Tanesi Avuçlarımda, Tadı Damağımda Kaldı'. Her konu başlığının, alt başlıkları oturumlarda oldukça büyük ilgi gördü.

Düzenlenen sempozyumun önemine de dikkat çeken İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Dr. Sırrı Aydoğan, "Zeytinyağı üretiminde dünyada ikinciyiz. Gün geliyor birinci olmaya çalışıyoruz ama tükettiğimiz zeytinyağı çok az. Bu çarpıklığı düzeltmemiz lazım" şeklinde konuştu. Aydoğan, İzmir'in Gurme Kentler Birliği üyeliğine de dikkat çekti.

Fotoğraf ve Minyatür Sergisi

İzmir Zeytin Sempozyumu ile eş zamanlı açılan "Ölmez Ağacın İnsanları" başlıklı video ve fotoğraf sergisi ile "Zeytinin Ömrü" başlıklı minyatür sergisi, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi sergi salonlarında İzmirlilerle buluştu.

500. YILINDA PİRİ REİS

'Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis' Kitabı

Piri Reis'in çizdiği ve resimlediği haritaların, bugünkü haritalarla benzerliği Piri Reis'in önemli bir bilgin olduğunu gösteriyor. İçerdiği bilgilerle evrenselliği yakalayan Kitabı Bahriye, aynı zamanda tarihçiler tarafından Akdeniz'in ilk sosyal ve ekonomik coğrafya kitabı olarak kabul edilmektedir. Bu özelliklerinden dolayı UNESCO, Piri Reis'in ilk dünya haritasını çizdiği 1513 yılının 500. yıldönümü olan 2013 yılını, 'Piri Reis Yılı' ilan etti.

'Piri Reis Yılı'nda, İzmir Akdeniz Akademisi'nin ilk konferansını, "Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis" başlığıyla gerçekleştirilmiştir.

22 Mayıs 2013 tarihinde, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde gerçekleştirilen konferansın moderatörlüğünü Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu; açılış konuşması Prof. Dr. Zeki Arıkan tarafından yapıldı. Prof. Dr. İdris Bostan, 'Akdeniz'de Piri Reis ve Yeni Dünya Haritası' üzerine ve Prof. Dr. Salih Özbaran, 'Piri Reis'in Hint Okyanusu Serüveni ve Ölümü' üzerine birer sunum yaptılar.

Bu konferansın bildirileri, İzmir Akdeniz Akademisi tarafından kitap haline getirilmiştir. Kitap, konferans metinlerinin yanı sıra Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'ndan sağlanan haritalarla zenginleştirilmiştir. Bu kitabın bir diğer özelliği de, İzmir Akdeniz Akademisi Kitaplığı'nın ilk kitabı olmasıdır.

"Müze Müdürü Halil Ethem Bey, saray kütüphanesindeki yazmaları incelemek üzere A. Deismann'ı İstanbul'a çağırmıştı. Deismann, buradaki yazmaları inceler ve tasnif ederken Fatih'in coğrafyaya ve haritalara ilgisini sezmiş ve o zaman Amirutzes'e yaptırdığı tahmin edilen haritayı bulmak için sıkı araştırmalar yapılmasının müze müdüründen rica etmiştir. Bunun üzerine Halil Ethem Bey, 9 Kasım 1929 tarihinde Deismann'a bir takım haritalar göstermiştir ki işte bunlar arasında Türkçe bir dünya haritasının bir parçası bulunmuştur. O sırada İstanbul'da bulunan ve Piri Reis'in Kitab-ı Bahriyesi üzerine araştırmalar yapan Paul Kahle'ye bu harita gösterilmiştir.

Kahle, bu haritanın Christophe Colombe'un, 1489 yılına ait olup, kaybolan haritasının bir kopyası ve bunun Piri Reis tarafından, I.Selim'e Mısır'da sunulan haritanın ta kendisi olduğunu ortaya koymuştur. Prof. Dr. Kahle, incelemelerinin sonucunu 1931 yılı eylülünde Leiden'de toplanan XVIII. Şarkiyatçılar Kongresi'ne sundu. Türk ve Alman bilginlerinin bu buluşu, bilim dünyasının ilgisini çekti. Prof. Dr. Kahle'nin bildirisi İtalyanca ve İspanyolcaya çevrilerek yayımlandı.

Kimi Türk ve yabancı gazetelerde tartışmaya açık birtakım yazılar çıktı. Bunun üzerine Türk Tarih Kurumu eksik ve yanlış verilen bilgileri düzeltmek amacıyla görsel malzemeyle bir açıklamayı Londra'da çıkan The Illustrated London News dergisine gönderdi. Yazı ve resimler anılan derginin 23 Temmuz 1932 tarihli sayısında çıktı. Bunu Prof. Dr. Kahle ve Prof. Dr. Deismann'ın yayınları izledi. Haritanın renkli bir baskısı Türk Tarih Kurumu Başkanı Yusuf Akçura'nın Almanca, Fransızca ve İngilizce açıklamalarıyla 1935 yılında devlet matbaasında basıldı. Bu basımda Piri Reis tarafından yazılmış açıklama ve harita kenarındaki notlar dikkatle okunmuştur. Dr. Adnan Adıvar'a göre haritanın Afrika ve kuzeyde İspanya'nın yukarısı kesilmiş değil, eskiyerek kopmuş ya da koparılmış olması gerekir. Çünkü düz bir hatla değil tırtıklı bir şekilde aslından ayrılmıştır. Böylece elde bulunan harita tam bir dünya haritası değil belki, ancak İspanya ve Batı Afrika'yı, Atlas Denizi'ni ve Amerika'nın

o zaman bilinen parçalarıyla Antilles adalarını içine alan bir haritadır. Öteki kısmının henüz ne olduğunu bilmiyoruz. Bu kaybolan kısmıyla haritanın tam bir dünya haritasını oluşturduğuna şüphe yoktur." Prof. Dr. Zeki Arıkan, Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis, s.10-11.

PİRİ REİS'İN ESERLERİ

Kitab-ı Bahriye

Piri Reis genç yaşta amcasının yanında iken Akdeniz'le ilgili notlarını almaya başlamış, diğer denizcilerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanmış, sonra kendi gözlemlerini bunlara ilave etmişti. Kitâb-ı Bahriye'yi Akdeniz'de dolaşan Osmanlı denizcilerine bir rehber olarak hazırlamıştı. Çünkü harita üzerinde Akdeniz kıyılarının, adaların mamur ve harap olanlarını göstermek, limanlardaki suları ve denizdeki kayalıkları, sığ veya demirlemeye uygun yerleri belirtmek, limanların neresinin rüzgara uygun olup olmadığını, limanların genişliği ve darlığı, ne kadar gemi alabileceği gibi hususları göstermek mümkün olmadığından Kitab-ı Bahriye'de bunların her biri için ayrı bir harita çizmek ve yazıyla anlatmak suretiyle denizcilere kılavuz kitap hazırlamış oldu. Zaman içinde Akdeniz'de seyrederken eserini hem kullanıyor ve hem de üzerinde gerekli yeni değişiklikleri yapıyordu. Kitapta kullanılan işaretler içinde şehir ve kaleler kızıl, ıssız yerler [harabeler] kara renkle gösterilir. Su üstünde kalan taşlar ve döküntüler siyah noktalarla, kumsallar kızıl noktalarla belirtilir, su üstünde görünmeyen taşları haç işaretleriyle, küçük adacıklar için sayısınca nokta gösterilirdi." Prof. Dr. İdris Bostan, Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis, s. 23-24.

"Osmanlı İmparatorluğu'nun Kızıldeniz'e duyarlılığı, Sultan I. Selim öncülüğündeki ordunun Memlûk Sultanlığı'nın başkenti Kahire'yi 1517 yılında zapt edip bu sultanlığa bağlı toprak ve denizlere egemen olduktan sonra artmıştır. Gerek doğuda Safevi Devleti'nin etki alanları içine girme riski, gerekse Memlûk Devleti ile kimi zaman dostane kimi zaman da muharebelere yol açan ilişkilerin sürüklediği olaylar, Osmanlıların güneye doğru yayılma politikalarına yön vermiştir. Bu arada Portekiz deniz imparatorluğunun Hint Okyanusu'ndaki tehdit edici bir durum yaratmasıyla da, Doğu Roma İmparatorluğu topraklarına yerleşmiş olan Osmanlı ülkelerinden gelen kimseler anlamı taşıyan, Rumlu (Rûmî) olarak şöhret bulan ve içinde birçok denizci ve ateşli silah ustasının yer aldığı leventlerin Yemen'e hatta Hindistan'a kadar gitmelerini cesaretlendirmiştir. Daha ziyade ateşli silahlara dayalı ordu güçleriyle Hint Okyanusu-Kızıldeniz ve Basra Körfezi- yönünde yayılmalarının hemen öncesindeki tarihsel coğrafya, bir bakıma, Osmanlı sultan ve yöneticilerin güneye yönelmelerinin gerekçesi gibi görünmektedir." Prof. Dr. Salih Özbaran, Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis, s. 33

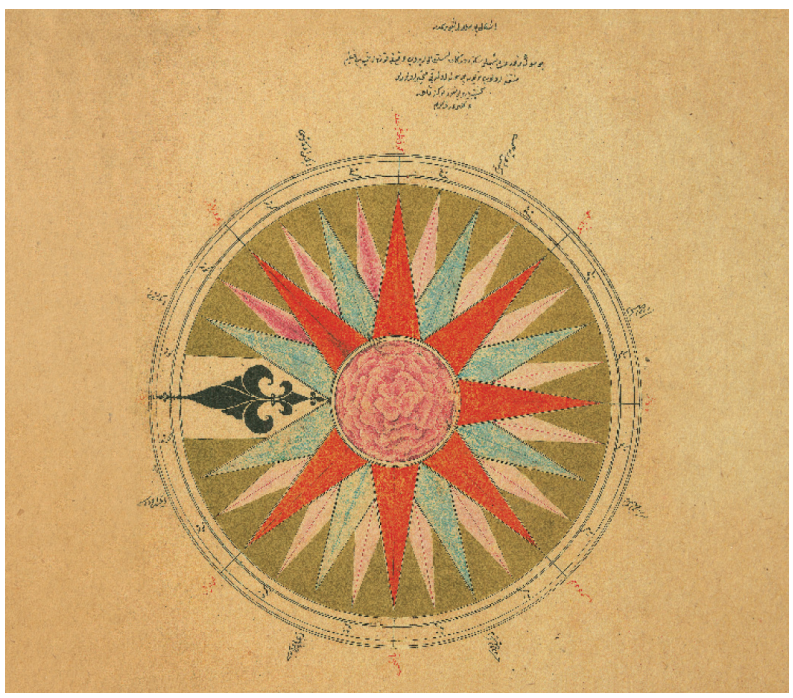

TASARIM YAZ OKULU

İzmir Akdeniz Akademisi, 'İzmirTarih Tasarım Atölyesi' kapsamında 24 Ağustos-2 Eylül 2015 tarihleri arasında, 'Tasarım Yaz Okulu'na ev sahipliği yaptı. Mimar Nuri Aydın'ın koordinatörlüğü, Endüstri Ürünleri Tasarımcısı Murat Arıkut ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden Dr. Can Gündüz'ün yürütücülüğünde gerçekleştirilen, 'Tasarım Yaz Okulu'na şehir içi ve dışından toplam yirmi ayrı üniversitenin, farklı bölüm ve disiplin alanlarından seçilen lisans öğrencilerinin katılımıyla geçekleştirildi.

İzmir Akdeniz Akademisi Müdürü Dr. Ayşegül Sabuktay, İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Akademi'nin, hedef ve faaliyetleri hakkında yaptığı açılış konuşmasıyla, 'Tasarım Yaz Okulu' çalışmalarına yaptı. Çalışmalar merkezi olarak, İzmir'in Kadifekale semtinde yürütüldü. Mardinli-İzmirlilerin kullandığı tandır ocakları, semt sakinlerinin 'kentsel dönüşüm' deneyimleri ışığında daha fazla kullanıcı ve mesleki disiplinin katılımıyla desteklenen tasarım yaklaşımları, sahip çıkılması gereken birer kültür varlığı olarak ele alındı.

Tasarım Yaz Okulu, Kadifekale'deydi...

İlk günü Kadifekale'den aşağıya yürüyerek sonlandıran katılımcılar, ertesi gün etkinlik boyunca 'Tasarım Yaz Okulu'na seminer ve çalışma alanlarıyla kapılarını açan 'İzmirTarih Tasarım Atölyesi' Müdürü Dr. Çağlayan Deniz Kaplan'ın sunumuyla başladılar. 'İzmirTarih Tasarım Atölyesi'nin akademik arka plana sahip deneyimli kadrosu, katılımcılara içinde bulundukları tarihi bina başta olmak üzere Basmane, Tilkilik, Namazgâh, Kadifekale, Kemeraltı Çarşısı ve Smyrna-İzmir Antik Kenti Agorası çevresinde İzmirlilerin tarihle ilişkilerini güçlendirmek üzere gerçekleştirdikleri katılımlı tasarım etkinliklerine dair ilk elden kendi deneyimlerini paylaştılar.

Beş grup halinde, farklı disiplinlerden oluşan katılımcılar hafta sonu boyunca kendi aralarında ve 'Tasarım Yaz Okulu'nun yürütücüleriyle çeşitli tartışmaları yürüttüler. Bunlar; ocakların fiziksel mekân ihtiyaçları, bu ihtiyaçların ardında yatan sosyo-kültürel girdiler, ocakların yerinde korunarak geliştirilebilmesine yönelik tasarım ölçütlerinin geliştirilmesi adına belirledikleri tasarım yaklaşımlarını geliştirmek üzere ara sunumlar yaptılar.

Bunların dışında, 'Tasarım Yaz Okulu' kapsamında yirmi katılımcıya, akademik perspektif kazandırmak üzere davet edilen İzmir Ekonomi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nden, Yrd. Doç. Dr. Neslihan Demirtaş Milz, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden Doç.Dr. Zehra Akdemir ve Yrd. Doç. Dr. Ferhat Hacıalibeyoğlu sunum ve tartışmalarla eşlik ettiler.

İZMİR AKDENİZ AKADEMİSİ KRONOLOJİSİ

24 Ekim 2009
Kültür Çalıştayı toplandı. İzmir vizyonu geliştirildi, vizyonun takipçisi olacak bir kent akademisi kurulması fikri benimsendi.

31 Mayıs 2011
'Tasarım Forumu' toplandı. 'Akdeniz Akademisi', fikri yeniden dile getirildi.

12 Mart 2012
'İzmir Akdeniz Akademisi Yönetmeliği', İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından kabul edildi.

5 Kasım 2012
'İzmir Akdeniz Akademisi Şube Müdürlüğü', Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin önünde yer alan eski troleybüs atölyesi binalarına taşındı ve kuruluş sürecini başlattı.

ETKİNLİKLER

9 Mart 2013
'İzmirTarih Projesi'nin ilk toplantısı, Tarihsel Çevre ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü'yle gerçekleştirildi.

10 Mart 2013
İZFAŞ Toplantı Salonu'nda, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun çağrısıyla, 'Kamusal Alanda Sanat' konulu toplantı yapıldı.

22 Mayıs 2013
Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi küçük salonunda, 'Denizci ve Dünya Bilgini Piri Reis' konferansını düzenlendi. Konferansın moderatörlüğünü, Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu üstlenirken; konuşmacılar: Prof. Dr. Zeki Arıkan, Prof. Dr. İdris Bostan, Prof. Dr. Salih Özbaran'dı. 'Piri Reis Haritası' bastırılıp etkinlikte dağıtıldı. Çeşme Ulusoy Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi, Nevvar Salih İşgören Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi, Şehit İdari Ateşe Çağlar Yücel Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi, Güzelbahçe İMKB Denizcilik Meslek Lisesi ve Piri Reis Denizcilik Derneği konferansa davet edildi.

29 Haziran 2013
Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi'yle işbirliği içinde, '29 Haziran Dünya Endüstriyel Tasarım Günü' dolayısıyla hazırlanan endüstriyel tasarımı tanıtıcı afişler, otobüs duraklarında ve otobüslerde sergilenmiştir.

24 Eylül 2013
'İzmir Akdeniz Akademisi' resmi açılış konferansı yapılmıştır. Konuşmacılar: İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, Kanada Akdeniz Çalışmaları Enstitüsü Yönetim Kurulu üyesi Doç. Dr. Shane Hawkins, Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Lucien Arkas, Akdeniz Akademisi Bilim Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. İlhan Tekeli.

23 Ekim 2013
Arkeoloji-Tarih Söyleşisi-1: "İlk İzmir: Yeşilova", Yrd. Doç. Dr. Zafer DERİN [Yeşilova Höyüğü Kazı Başkanı]

16 Kasım 2013
Arkeoloji-Tarih Söyleşisi-2: "Batı'nın Planlamada Öncü Kenti: Smyrna", Prof. Dr. Meral AKURGAL [Smyrna Kazı Başkanı]

7 Aralık 2013
İzmir Ekoloji Forumu toplandı.

14 Aralık 2013
İzmirTarih Projesi ikinci toplantısı yapıldı.

21 Aralık 2013
Arkeoloji-Tarih Söyleşisi-3: "Bugünkü İzmir'in İzinde: Nea Smyrna", Yrd. Doç. Dr. Akın ERSOY [Nea Smyrna Kazı Başkanı]

4 Ocak 2014
Moda Toplantısı: Moda tasarımcıları, moda yazarları, mimar ve akademisyenlerle, giyim sanayicileri, İzmir'in moda vizyonunu oluşturacak yol haritasını belirledi.

22-25 Ocak 2014
IF Wedding Fashion; Mihrican Damba, Özlem Erkan ve Deniz Kaprol'un katılımıyla, Türkiye'nin çeşitli illerinde tasarım alanında eğitim gören üniversite öğrencileriyle, Akdeniz Akademisi standında atölye programı yapıldı.

25 Ocak 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşisi-4: "Antik Dünyanın En Eski Bilicilik Merkezi Apollon Klarios", Prof. Dr. Nuran Şahin [Klarios Kazı Başkanı]

26 Şubat-2 Mart 2014
Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu [ETMK] İzmir Şubesi ile "Mobilya, Dekorasyon, Ev ve Büro Mobilyaları Fuarı" [MODEKO] fuarına katılım gösterildi. ETMK, seçkisiyle bir sergi ve 'Tasarımcı Buluşması' gerçekleştirildi.

1 Mart 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-5: "Osmanlı Dönemi Foça: Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine", Prof. Dr. Zeki Arıkan.

22 Mart 2014
'Tarih ve Kültür Söyleşileri' kapsamında yazar Ece Temelkuran'ın katıldığı, 'Akdenizli Kadınlar' başlıklı bir söyleşi düzenlendi. [Moderatör: Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu]

5 Nisan 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-6: "Cenevizlerden Kanuni Sultan Süleyman'a Foça", Prof. Dr. Ömer Özyiğit [Phokaia Kazı Başkanı]

14 Nisan 2014
İzmir Fransız Kültür Merkezi'nin talebiyle, Tela Botanica Ağı'nın temsilcileriyle toplantı yapıldı.

19 Nisan 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-7: "Metropolis Antik Kenti", Doç. Dr. Serdar Aybek [Metropolis Kazı Başkanı]

8 Mayıs 2014
'İzmir Akdeniz Akademisi', merkezi Güney Fransa'da olan Pôle Méditerranée ağı strateji müdürü Guy A. Herrouin ve ağ temsilcisi Julie R. Person'la, 'Ekolojik Deniz Mühendisliği: Kıyı Kentleri ve Alanları İçin Sürdürülebilir Bir Çözüm' konulu söyleşiyi gerçekleştirdi.unumları ile İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İZSU yetkilileri, akademisyenler ve STK temsilcileriyle bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmaları için ev sahipliği yaptı.

10 Mayıs 2014
'Tarih ve Kültür Söyleşileri' kapsamında, 360 Derece Derneği temsilcisi arkeolog Osman Erkurt'la, "Deniz Arkeolojisi Üzerine Deneysel Çalışmalar" başlıklı bir söyleşi düzenlendi.

20-22 Mayıs 2014
'Uygulamanın İçinden', 'Düşük Yoğunluklu Objeler' başlığı altında iki tasarım semineri, Kelwin Palmer ve Sam Basu tarafından anlatıldı.

21 Mayıs 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-8: "Pergamon: Ölüm Buraya Giremez", Prof. Dr. Felix Pirson [Pergamon Kazı Başkanı]

2 Haziran 2014
'Tarih ve Kültür Söyleşileri' kapsamında, Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın katıldığı, "Türk Asırlarında Doğu Akdeniz" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirildi. [Moderatör: Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu]

30 Haziran 2014-20 Ekim 2015
Tasarım Koridorları Ulusal Fikir Yarışması Duyurusu / Başvuru / Değerlendirme / Sonuçların Açıklanması / Sergi.

25 Eylül 2014
'Tarih ve Kültür Söyleşileri' kapsamında, "Akdeniz Kültür ve Gelecek", konulu Thierry Fabre söyleşisi gerçekleştirildi. [Moderatör: Doç. Dr. Serhan Ada]

18 Ekim 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-9: "Efes, Yeni Yüzyılda Eski Bir Kazı", Prof. Dr. Sabine Ladstatter [Efes Antik Kenti Kazı Başkanı]

31 Ekim-30 Kasım 2014
'Çocuklar İçin Polonya'dan Tasarım; Haydi Oynayalım' sergisi gerçekleştirildi. Sergi kapsamında, 'İzmir Akdeniz Akademisi Çocuklar İçin Tasarım Atölyesi; Tasarım Sandığı' etkinliği düzenlendi.

27-28 Kasım 2014
'Uluslararası Akdeniz Tarihi, Kültürü ve Siyaseti Sempozyumu'na, Yunanistan, Fransa, Almanya, Amerika, İsrail'den gelen kendi alanında uzman akademisyenler ve yazarlarla söyleşiler gerçekleştirildi.

20 Aralık 2014
Arkeoloji-Tarih Söyleşileri-10: "Liman Tepe Kazıları ve Sualtı Araştırmaları", Prof. Dr. Hayat Erkanal [Liman Tepe Kazıları Başkanı]

11 Nisan 2015
'Zeytinin Akdeniz'deki Yolculuğu-I: 'Klazomenai Zeytinyağı İşliğinin Ayağa Kaldırılma Öyküsü', Prof. Dr. Güven Bakır ve A. Ertan İplikçi

16-19 Nisan 2015
'OLIVTECH 5. Zeytin ve Zeytinyağı Teknolojileri Fuarı'na tasarım standıyla katılım yapıldı.

9 Mayıs 2015
'Zeytinin Akdeniz'deki Yolculuğu-II: XVIII. Ve XIX. Yüzyıllarda Ege'de Zeytin ve Zeytinyağı Ticareti', Prof. Dr. Zeki Arıkan, Doç. Dr. Cihan Özgün

20 Haziran 2015
'Ege'de Zeytin Kooperatifçiliğinin Tarihi', Dr. Özlem Yıldırır Kocabaş, Çağatay Özcan Kokulu [Gödence Tarımsal Kalkınma Kooperatif Başkanı]

24 Ağustos-2 Eylül 2015
İzmirTarih Tasarım Atölyesi kapsamında, Tasarım Yaz Okulu

2-3 Eylül 2015
İzmir Zeytin Sempozyumu

HAZIRLANANLAR

17 Ekim 2015
Uluslararası Tasarım Müzeleri Konferansı, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Konuşmacılar: Dr. Barbra Coutinho [Lizbon Tasarım Müzesi] Prof. Daniel Charny [Kingston Üniversitesi] Burçak Madran, Barış Gün.

24 Ekim 2015
"Zeytin'in Akdeniz'deki Yolculuğu" konferans dizisinin dördüncüsü 'Doğu Akdeniz'de Zeytin ve Zeytinyağı Ticareti' başlığıyla tarihinde Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin küçük salonunda gerçekleştirilecek. Konuşmacılar; Girit'te bulunan Akdeniz Araştırmaları Enstitüsü ve Yunanistan Araştırma ve Teknoloji Vakfı'nın [FORTH] müdürü Prof. Dr. Christos Hadziiossif ve İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Suraiya Faroqhi.

BEŞİ BİR YERDE
TASARIM KORİDORLARI ULUSAL FİKİR YARIŞMASI
ÖDÜL ALAN PROJELER

AGORA

DÜŞEY KORİDOR

ŞEFFAF ODA

TIRTIL

KUTU

İzmir AKDENİZ Akademisi
İZMİR MEDITERRANEAN ACADEMY

İZMİR **BÜYÜKŞEHİR** BELEDİYESİ

"Sınırları Olmayan Akdeniz", sanatçı Sabine Réthoré'nin hazırladığı bir harita.
Harita, bir kültürel inovasyon projesi kapsamında üretilmiştir.

Projenin amacı pek çok Akdeniz şehrinde birden insanların bir haritayı 'halı' [3m.x9m.] gibi kullanarak "Mare Nostrum'da yürüyebildiği" eşzamanlı bir etkinlik yaratmak. Aynı zamanda aynı deneyimi yaşayan insanlar arasında bir bağlantı yaratmak için webcam ve ekranlar kurup; insanların birbirleriyle sınırlar olmadan konuşmalarını da sağlanacak. Harita etkinliğin gerçekleşeceği ülkelerin alfabelerine uyarlanarak [Latin, Arap, Kiril, ...] insanların Akdeniz havzasına ilişkin yeni bir sunumu deneyimlemelerine olanak sağlanacak. Sanatçı Sabine Réthoré farklı Akdeniz kentlerinde, bu projeye ev sahipliği yapacak ortaklar arıyor.

Projenin web sitesi: www.mediterraneesansfrontieres.org/projet1.html

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İzmir AKDENİZ Akademisi
İZMİR MEDITERRANEAN ACADEMY
www.izmirakdemizakademisi.org

İZMİR AKDENİZ AKADEMİSİ
Mehmet Ali Akman Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi, No: 1087, 35290 Konak / İzmir
Telefon: 0232 293 46 15 **E-posta:** info@izmeda.org **Web:** www.izmeda.org